Stenogramma
1995.gada 12.janvāra sēde sākās pl. 9:00
sēde slēgta pl. sēdes ilgums minūtes

Latvijas Republikas 5. Saeimas sēde
1995. gada 12. janvārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, ieņemiet vietas! Saskaņā ar Saeimas lēmumu 9. janvārī ir sākusies 5. Saeimas 1995. gada ziemas sesija. Ziemas sesijas pirmo sēdi paziņoju par atklātu. Sākam apspriest Prezidija izsludināto darba kārtību. Deputāti ir iesnieguši Prezidijam priekšlikumus, izskatīsim tos iesniegšanas secībā. Juridiskās komisijas priekšsēdētājs Aivars Endziņš - saskaņā ar Kārtības ruļļa 51. pantu Juridiskā komisija ierosina papildināt Saeimas 12. janvāra sēdes darba kārtību, iekļaujot tajā tūdaļ aiz sadaļas "Prezidija ziņojumi" Saeimas lēmuma projektu par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu likumprojekta "Par valsts un pašvaldību dzīvokļu fonda privatizāciju" otrajam lasījumam. Vai deputātiem ir iebildumi? Nav. Akceptēts. (Starpsaucieni no zāles: "Nevar dzirdēt. Nekā nedzird.") Lūdzu kolēģus izturēties nedaudz klusāk!

Otrs deputātu priekšlikums: "Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 51. panta 1. punktu lūdzam atlikt likumprojekta "Reliģisko organizāciju likums" izskatīšanu otrajā lasījumā." Deputāti Prēdele, Lakševics, Straume, Tomiņš, Gundars Bērziņš, Aristids Lambergs. Pēc būtības šis jautājums gan būtu... šis balsojums būtu izdarāms, jau izskatot šo likumprojektu.

Godātie deputāti, acīmredzot... precizējiet savu iesniegumu, paskaidrojot, ka jūs lūdzat izsvītrot šo likumprojektu no šodienas darba kārtības un atlikt. Vai tādā veidā var jūsu iesniegumu formulēt? Vai deputātiem ir iebildes pret šo priekšlikumu? Nav. Pieņemts. Līdz ar to no šīsdienas darba kārtības tas tiek svītrots un likumprojekta izskatīšana ir atlikta.

Nākamais iesniegums. Saeimas frakcijas "Latvijas ceļš" deputāti lūdz Saeimu 12. janvāra sēdes darba kārtībā izdarīt šādas izmaiņas: Ministru prezidenta ziņojumu par valdības 100 dienu darbu izskatīt ceturtajā sadaļā kā pirmo jautājumu. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Arī šis priekšlikums ir pieņemts. Vai vēl par darba kārtību ir kādi iesniegumi iesniegti Prezidijā? Nav. Tātad sākam izskatīt darba kārtību- un sāksim ar Prezidija ziņojumiem.

Kā pirmo es jums gribētu nolasīt Valsts prezidenta vēstuli Saeimas priekšsēdētājam, kurā viņš raksta: "Pagodinos jums paziņot, ka esmu informēts par Saeimas Frakciju padomes lēmumu paaugstināt Valsts prezidenta algu. Nešaubos par deputātu labo gribu, lemjot par Valsts prezidenta materiālā stāvokļa uzlabošanu, taču algas paaugstinājumu uzskatu par neiespējamu un pāragru, pirms esam spējuši savā valstī kaut daļēji realizēt reformas, kas radītu iespēju ikvienam saņemt pienācīgu sava darba atalgojumu. Esmu pārliecināts, ka šo gadu, ko vēlamies redzēt kā tautas labklājības celšanās gadu, nevaram sākt ar Valsts prezidenta algas paaugstināšanu. Uzskatu to par morāles un sirdsapziņas jautājumu un aicinu deputātus Valsts prezidenta algu nemainīt." Saeimas Prezidijs šo Valsts prezidenta lūgumu deputātiem pieņem zināšanai.

Tālāk - Prezidija ziņojumi par saņemtajiem likumprojektiem. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par vienošanos starp Igaunijas Republiku, Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku par kopīgas miera uzturēšanas vienības izveidošanu"". Iesniedz Ministru kabinets. Prezidijam atskan

lūgumi no zāles, no deputātiem, lai būtu zālē klusums un varētu dzirdēt. Es aicinu arī kolēģus šo lūgumu izteikt blakussēdētājiem, kuriem īpaši varbūt kādas lietas ir kārtojamas un viņi to skaļi dara, lai sarunājas klusu tomēr. Tātad - vienošanās starp Igaunijas Republiku, Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku par kopīgas miera uzturēšanas vienības izveidošanu. Vai pret Saeimas Prezidija atzinumu ir iebildes vai citi priekšlikumi? Nav. Līdz ar to Saeima nolemj nodot šo likumprojektu Ārlietu komisijai un Aizsardzības un iekšlietu komisijai un nosaka, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija.

Nākamais ir likumprojekts "Par Valsts prezidenta standartu, Saeimas priekšsēdētāja karogu un Ministru prezidenta karogu". Iesniedz Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija. Vai par Saeimas Prezidija atzinumu ir iebildes, citi priekšlikumi? Nav. Līdz ar to Saeima nolemj nodot to Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai un Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai un nosaka, ka Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija ir atbildīgā komisija.

Likumprojekts "Par vienošanos starp Latvijas Republiku un Šveices Konfederāciju par tirdzniecību ar lauksaimniecības produktiem". Iesniedz Ministru kabinets. Vai deputātiem ir iebildes, citi priekšlikumi par Saeimas Prezidija atzinuma projektu? Nevis projektu, bet atzinumu. Nav. Līdz ar to Saeima nolemj nodot to Ārlietu komisijai un Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijai un nosaka, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija.

Likumprojekts "Par Eiropas padomes statūtiem". Iesniedz Ministru kabinets. Vai deputātiem ir kādas iebildes, citi priekšlikumi? Nav. Līdz ar to Saeima pieņem lēmumu šo likumprojektu nodot Ārlietu komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā.

Tālāk - Saeimas lēmuma projekts "Par deputāta amata savienošanu ar citu algotu darbu": atļaut deputātam Čepānim strādāt algotu darbu akciju sabiedrībā "Rîgas dīzelis" kā valsts pilnvarniekam. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par Saeimas lēmuma projektu - atļaut deputātam Čepānim strādāt algotu darbu akciju sabiedrībā "Rîgas dīzelis" kā valsts pilnvarniekam! Lūdzu rezultātu! Par - 49, pret - 3, atturas - 5. Saeimas lēmums ir pieņemts.

Atbildes uz jautājumiem. Saskaņā ar izmaiņām darba kārtībā nākamais jautājums ir Saeimas lēmuma projekts par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu likumprojekta "Par valsts un pašvaldību dzīvokļu fonda privatizāciju" otrajam lasījumam. Saeimas lēmuma projekts: pagarināt priekšlikumu iesniegšanas termiņu likumprojekta "Par valsts un pašvaldību dzīvokļu fonda privatizāciju" otrajam lasījumam līdz 1995. gada 26. janvārim. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par lēmuma projektu! Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - 1, atturas - 1. Saeimas lēmums ir pieņemts.

Atbildes uz jautājumiem. Latvijas Republikas tieslietu ministra Apsīša atbilde uz deputāta Karnupa, Kiršteina, Krastiņa, Žīgura un Imanta Kalniņa jautājumu par tiesas piesēdētāja darba materiālo nodrošinājumu. Tieslietu ministrs Romāns Apsītis - lūdzu!

R.Apsītis (tieslietu ministrs).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie Saeimas Prezidija locekļi! Godātie deputāti! Tieslietu ministrija ir iesniegusi rakstveida atbildi uz piecu Saeimas deputātu jautājumu par tiesu piesēdētāju darba materiālo nodrošināšanu. Tas ir dokuments nr. 1325a. Es domāju, ka man nevajadzētu nolasīt šo atbildi, jo katram deputātam tā ir izsniegta rakstveidā. Es tikai gribētu sniegt nelielu komentāru, ka Tieslietu ministrija centās sagatavot šo atbildi kā iespējami objektīvu, norādot, ka, bez šaubām, budžetā paredzētie līdzekļi nespēs pilnībā nodrošināt tiesu piesēdētāju darba apmaksu, bet vienlaikus tas nenozīmē to, ka stāvoklis būtu ļoti dramatisks, mēs

centīsimies samaksāt, cik mūsu līdzekļi ir... Mēs centīsimies panākt, lai tiesu piesēdētāju institūts darbotos tāpat kā līdz šim, bet vienlaikus mēs centīsimies arī panākt to, lai nākotnē tiesnešiem būtu tiesības vienpersoniski izskatīt pēc iespējas vairāk lietu, vairāku kategoriju lietas, nekā tas ir atļauts likumā pašlaik. Tāds, es gribētu teikt, ir šīs atbildes gars, galvenā pamatdoma.

Sēdes vadītājs. Paldies. Vai Prezidijā ir iesniegumi sakarā ar atbildi uz jautājumu? Nav. Jautājums izskatīts.

Nākamais jautājums ir Latvijas Republikas Ministru prezidenta Māra Gaiļa atbilde uz deputātu Silāra, Grīga, Bekasova, Stankēvičas, Krastiņa un Līgotņa jautājumiem, kas saistīti ar likumprojektu "Par valsts noslēpumu". (No zāles ministru prezidents M.Gailis: "Es ;ūgtu Tēraudes kundzi atbildēt uz šo jautājumu.") Vita Tērauda - valsts reformu ministre. Lūdzu!

V.A.Tērauda (valsts reformu ministre).

Cienījamie Saeimas deputāti! Aizsardzības un iekšlietu komisija 1993. gada augustā iesniedza toreizējam Ministru prezidentam likumprojektu "Par valsts noslēpumu". Ministru kabinets 17. augustā likumprojekta tālāko izstrādi uzticēja Tieslietu ministrijai. Izstrādes gaitā Tieslietu ministrija konstatēja nepieciešamību paplašināt likumprojektu, lai regulētu plašāku jautājumu loku. Un tā jau 1994. gadā Aizsardzības un iekšlietu komisijas iesniegtais likumprojekts bija pārtapis par jaunu likumprojektu, tas ir likumprojekts par informācijas aizsardzību, kurā tika iekļauta nodaļa - "Valsts noslēpums". Šā likumprojekta nolūks bija aizsargāt informāciju publisko un privāto tiesību juridisko un fizisko personu interesēs. Tieslietu ministrijas izstrādātais likumprojekts konceptuāli tika orientēts uz informācijas aizsardzību, tādējādi ierobežojot iespējas interesentiem iegūt informāciju no valsts pārvaldes iestādēm. Likumprojektā nebija formulēti informācijas pieejamības ierobežošanas pamatkritēriji, bet tikai deklarētas ministru un iestāžu vadītāju tiesības pašiem noteikt, kāda informācija ministrijās un iestādēs ir uzskatāma par nepieejamu jeb slepenu. Tiktu radīta situācija, kas pieļautu iestāžu vadītāju patvarību un informācijas noslēgtību. Šādu vērtējumu 1994. gada pavasarī izteica ne tikai Valsts reformu ministrija, bet arī citas iestādes, to skaitā Prokuratūra. Tieslietu ministrijas izstrādāto likumprojektu skatīja Ministru kabinetā 1994. gada 30. augustā, bet Ministru kabinets to nepieņēma konceptuālu iemeslu dēļ. Tika izteikti konceptuāli iebildumi pret tādu likumprojektu, kas balstās uz tēzi, ka informācija ir slepena, ja to nepasludina par atklātu. Likumprojektu nepieņēma, un Valsts reformu ministrija pārņēma no Tieslietu ministrijas iniciatīvu šajā jomā, lai izstrādātu jaunu likumprojektu, kas konceptuāli atbilstu Ministru kabineta vēlamajai nostādnei, proti, ka valsts politikai informācijas jomā ir jābalstās uz atklātības principiem.

Deputāti savā pieprasījumā uzdeva jautājumus par likumprojekta izstrādei veidoto darba grupu, par atbildīgo amatpersonu, par laika grafikiem, par tiesībām Aizsardzības un iekšlietu komisijai saņemt informāciju un par ierēdņu iespējamo sodīšanu par nolaidīgu savu pienākumu veikšanu.

Īsumā atbildēšu konkrēti uz šiem punktiem. Darba grupa ir izveidota Valsts reformu ministrijā. To vada ministrijas juriste Ligita Cīce, tās sastāvā vēl ir valsts sekretārs Eduards Ikvilds un Valdības reformu departamenta speciāliste Ina Leitere. Par likumprojekta izstrādāšanas gaitu Ministru kabineta līmenī atbildu es pati. Uzskatām, ka likumprojekts ir kavējies tādēļ, ka pastāvēja dziļas konceptuālas domstarpības politiskajā līmenī: vispirms - starp Aizsardzības un iekšlietu komisijas oriģinālo iesniegto likumprojektu un Tieslietu ministrijas uzskatiem, pēc tam - starp Tieslietu ministriju un Valsts reformu ministriju. Kavēšanās nenotika tādēļ, ka kāds valsts darbinieks vai ierēdņa kandidāts būtu nolaidīgi veicis savus pienākumus, tādēļ arī nav sodīti ne ierēdņu kandidāti, ne citi valsts darbinieki. Valsts reformu ministrijas darba grupā ir izstrādātas konceptuālās nostādnes jaunam likumprojektam, kas nosaka, ka likumprojekta mērķis ir

jebkuram valsts iedzīvotājam ar likumu garantēt iespējas iepazīties ar valsts pārvaldes institūciju rīcībā esošo informāciju, izstrādājot arī mehānismu informācijas saņemšanai. Konceptuālā risinājumā ir paredzēts, ka likumā tiks definēti arī informācijas pieejamības ierobežošanas kritēriji. Informācija dalīsies trīs grupās: pamatgrupa - visiem atklātā, pieejamā informācija un divas ierobežotās grupas - konfidenciālā informācija, tas ir, tāda, kura ir vēl sagatavošanas stadijā vai kuras izpaušana var aizskart atsevišķu juridisku vai fizisku personu intereses, un valsts noslēpums, tas ir, informācija, kuras izpaušana var radīt risku vai draudus valsts iekšējai un ārējai drošībai. Lai pārceltu informāciju no pamatgrupas uz kādu no ierobežotajām grupām, būs jāspēj to pamatot, izmantojot ar likumu noteiktos kritērijus. Šis pamatojums jeb motivācija, kāpēc konkrēta informācija ir iedalīta ierobežotajā sfērā, būs pārsūdzams. Likumprojekta koncepcija jau tagad ir pieejama jebkuram interesentam. Pērnā gada 20. decembrī Valsts reformu ministrija to prezentēja preses konferencē, un presē tika publicēta plaša informācija gan par koncepciju, gan par iespējām jebkuram iegūt koncepcijas eksemplāru. Bez tam šī koncepcija ir piegādāta masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem un to asociācijām, kā arī citām profesionālām biedrībām, lai tās varētu sniegt jau izstrādes procesā savus priekšlikumus. Koncepcija tagad tiek gatavota kā likumprojekts. Tiklīdz būs šā likumprojekta pirmais variants, kas ir gaidāms šā gada pirmajā ceturksnī, tas sāks savu saskaņošanas gaitu ministrijās, sabiedriskajās organizācijās un, protams, piekritīgajās Saeimas komisijās. Paredzam, ka šā gada pirmajā pusgadā varēsim Saeimai oficiāli iesniegt saskaņotu, Ministru kabinetā akceptētu likumprojektu, balstītu uz tādām konceptuālām nostādēm, ka indivīdam ir tiesības saņemt no valsts pārvaldes informāciju un ka informācijas sniegšana ir valsts pārvaldes pienākums. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītājs. Paldies. Desmit deputāti lūdz atklāt debates. Lūdzu zvanu! Viens runā "par", viens - "pret" par debašu atklāšanu. Ivars Silārs - "Latvijas ceļš". Lūdzu!

I.Silārs (LC).

Cienījamie kolēģi! Man ar skumjām ir jākonstatē, ka mēs runājam katrs savā valodā. Jautājums bija uzdots - kur ir palicis likumprojekts "Par valsts noslēpumu"? Atbildēts top par pavisam citu likumprojektu, par citu darba grupu, kas ir izveidota. Tādēļ es lūdzu atļauju izteikt Aizsardzības un iekšlietu komisijas un manu personīgo viedokli par apskatāmo jautājumu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par priekšlikumu atklāt debates. Lūdzu rezultātu! Par - 49, pret - 3, atturas - 12. Debates atklātas. Ivars Silārs - "Latvijas ceļš". Vārds debatēs.

I.Silārs (LC).

Cienījamie kolēģi! Man ir grūti noticēt, ka šodien šeit no klātesošajiem ir kāds, kurš neizlasa vismaz pirmos pantus likumiem, kurus mēs paši pieņemam, un ka ministrijās būtu ierēdņi, kuri nepainteresējas par tiem likumiem, kurus mēs pieņemam. Un diemžēl es esmu spiests citēt Operatīvās darbības likuma 1. pantu, kurā runāts par operatīvās darbības jēdzienu un cita starpā teikts, ka operatīvā darbība ir likumā noteiktajā kārtībā un ar likumu īpaši pilnvarotu valsts institūciju amatpersonu atklātas un slepenas tiesiskas darbības, kuru mērķis ir aizsargāt cita starpā valsts noslēpumus pret ārējiem un iekšējiem apdraudējumiem. Šis likums ir spēkā kopš 1993. gada 30. decembra. Kopš 1994. gada 19. maija ir spēkā likums par valsts drošības iestādēm - Valsts drošības iestāžu likums, kura 1. pants ir "Nacionālās drošības jēdziens". Un šajā pantā cita starpā ir teikts: nacionālā drošība Latvijas Republikā ir politisko, ekonomisko, sociālo, militāro un tiesisko pasākumu kopums, ko realizē valsts varas un pārvaldes, tiesu varas un pašvaldību institūcijas, lai aizsargātu valsts noslēpumus... ne tikai to, bet lai aizsargātu arī valsts noslēpumus. Šodien Ministru kabinets jau ir apstiprinājis Drošības policijas nolikumu,

kurā arī ir runāts par valsts noslēpumu. Bet vēl joprojām mums nav likuma, kas pasaka, kas ir valsts noslēpums.

Tādēļ 1993. gada augustā Aizsardzības un iekšlietu komisija iesniedza savu likumprojektu, uzskatīdama pati to par nepilnīgu, jo ir nepieciešams visu ministriju viedoklis un atsauksme par to, kā sakārtot tās lietas. Un es gribu citēt to mūsu vēstuli. Tajā nav nekādas runas par informācijas nepieejamību. Mēs tieši uzsvērām, ka likumprojektā ir jānosaka, kam un kādā procesuālā kārtībā ir tiesības konstatēt, vai to ziņu, dokumentu vai citu informācijas nesēju, kas tiek atzīmēti kā slepeni vai dienesta vajadzībām, apjoms netiek ļaunprātīgi paplašināts vai sašaurināts. Tāpat likumprojektā būtu jānosaka, kur būs valsts noslēpumu saturošo ziņu banka. Likumprojektā būtu paredzama atbildība arī par neattaisnotu ziņu, dokumentu vai citu informācijas nesēju, kas tiek atzīmēti kā slepeni vai dienesta vajadzībām, paplašināšanu vai sašaurināšanu. Mēs saņemam atbildi, kurā varam izlasīt, ka likumprojekts par valsts noslēpumu tika izstrādāts Tieslietu ministrijā 1993. gadā. Kur viņš ir? Nav taču viņa! Nu kādēļ rakstīt to, kā nav? To konstatējot, tapa jauna mūsu vēstule Ministru kabinetam, kura tika rakstīta janvārī - 1994. gada 28. janvārī, pēc tam, kad, kā tiek apgalvots, jau ir bijis izstrādāts likums, Tieslietu ministrija ir izstrādājusi. Mēs prasām... uzdodam tos pašus jautājumus, kurus mēs atkārtojām Ministru prezidentam Gailim šodien. Mēs jau toreiz nesaņēmām uz tiem atbildi.

Tālāk. Pienāk pavasaris, un tad 23. maijā mēs saņemam no tieslietu ministra Levita izstrādāto likumprojektu par informācijas aizsardzību. Un tagad man gribētos salīdzināt divus dokumentus - viens dokuments ir Ministru prezidenta Gaiļa parakstītā atbilde, par kuru tikko kā stāstīja cienījamā Tēraudas kundze, un otrs ir šis dokuments no Tieslietu ministrijas, toreizējā tieslietu ministra parakstītais dokuments. Atbildē šeit tiek rakstīts, ka tika paredzēts, ka likumprojekta "Par informācijas aizsardzību" nolūks ir aizsargāt informāciju - publisko un privāto tiesību juridisko un fizisko personu interesēs. To arī tikko apgalvoja Tēraudas kundze. Bet kur paliek valsts intereses? Valsts intereses ir jāņem vērā likumā "Par valsts noslēpumu". Un šajā anotācijā pie izstrādātā likumprojekta, toreizējā, ko ir parakstījuši divi cilvēki - Tieslietu ministrijas Publisko tiesību departamenta direktore Eizes kundze un tieslietu ministrs Egils Levits 23. maijā, mēs varam lasīt, ka likuma "Par informācijas aizsardzību" pieņemšanas rezultātā sabiedrībā tiks noregulētas attiecības, kas aizsargās informāciju valsts juridisko un fizisko personu interesēs. Un lasām tālāk: likumprojekts saskaņots ar visām ministrijām, Valsts statistikas komiteju un Latvijas Valsts arhīvu. Būtiski iebildumi par likumprojektu kopumā nav saņemti. Ko mēs lasām atbildē? Atbildē mēs lasām, ka Ministru kabinets ir noraidījis, jo tas nav bijis pieņemams koceptuāli. Kurš tad, sakiet godīgi, melo? Jo man ir divi dažādi dokumenti, kas viens otram runā pretī - pilnīgi! Mūsu uzdotajos jautājumos ir jautāts par konkrētu likumprojektu, par konkrēta likumprojekta izstrādes darba grupu, mēs neesam jautājuši par informācijas atklātības likuma izstrādāšanas darba grupu, par ko ir minēts šajā atbildē. Mēs neesam saņēmuši jau pusotra gada laikā atbildi - kas strādā pie šā likumprojekta "Par valsts aizsardzību", attiecībā uz kuru mēs priekšlikumu jau iesniedzām 9. augustā, rakstot, ka lūdzam izveidot darba grupu, kas varētu operatīvi pilnveidot pievienoto likumprojektu "Par valsts noslēpumu", kurā, mūsuprāt, ir virkne nepilnību. Virkne nepilnību. Bet tas taču neļauj, nedod tiesības nedarīt to, ko uzdod Saeima. Kaut vai ar saviem pieņemtajiem likumiem, divus no kuriem es šodien te citēju. Ja ir grūti pašiem, tad var griezties pie kaimiņiem, Igaunijā likums "Par valsts noslēpumu" ir spēkā kopš pagājušā gada jūnija. Tagad ko mums piedāvā? Mums piedāvā gaidīt līdz Jāņiem, kad tas tiks iesniegts šeit apspriešanai. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē tikai to, ka labākajā gadījumā pieņemt kaut ko varēs nākamā Saeima. Bet es nestādos priekšā patiešām, kā var strādāt valsts drošības iestādes? Kā var strādāt Ārlietu ministrija? Kā var strādāt vēstniecības? Kā var pastāvēt valsts, kurā ar likumu nav noteikts, kas ir valsts noslēpums, kā tas ir jāaizsargā? Kāda ir atbildība par tā izpaušanu? Tā taču, kolēģi, nevar strādāt! Nedrīkst tā strādāt!

Es atļaujos Aizsardzības un iekšlietu komisijas vārdā lūgt visus kolēģus sekot šā likumprojekta izstrādes gaitai un lūdzu personīgi Ministru prezidentu iedziļināties lietas būtībā - pirms parakstīt dokumentu, pirms parakstīt kādu atbildi, ko ir sagatavojis cits, pašam izpētīt būtību un tikai tad parakstīt jebkādu dokumentu. Paldies.

Sēdes vadītājs. Vai ir pieteikušies vēl deputāti debatēs? Nav. Debates pabeidzam. Līdz ar to jautājums ir izskatīts.

Pirms izskatām nākamo jautājumu, ir jāpaziņo, ka pulksten deviņos un 23 minūtēs Prezidijs ir saņēmis deputātu iesniegumu par izmaiņām sēdes darba kārtībā. Frakcijas "Latvijas ceļš" deputāti lūdz likumprojektu, pēc kārtas 33. likumprojektu, "Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, statusu" izskatīt pēc likumprojekta, kam ir 21. kārtas numurs, - "Grozījumi likumā "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību"". Vai deputātiem ir iebildes? Nav iebilžu. Pieņemts.

Nākamais. Pieprasījumu komisijas atzinums. Gundars Bērziņš - Pieprasījumu komisijas priekšsēdētājs. Lūdzu!

G.Bērziņš (LZS).

Pieprasījumu komisijas atzinums. Pieprasījumu komisijas sēdē piedalījās finansu ministrs Piebalga kungs un Zemkopības ministrijas departamenta direktore Pilveres kundze. Pieprasījumu komisija, izskatījusi Saeimas deputātu Bērziņa, Rozentāla, Kokina, Grīga, Tomiņa, Kalniņa, Prēdeles, Novakšānova, Leiškalna un Putniņa pieprasījumu Ministru prezidentam Gaiļa kungam, finansu ministram Piebalga kungam un zemkopības ministram Ūdra kungam par 1994. gada dotāciju izmaksu lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem, par 1994. gada investīcijām, neatvērtā finansējuma izmaksāšanu un valdības gatavību realizēt pasludināto lauku prioritāti (rudens sesijas dokuments nr. 1335), uzskata, ka pieprasījums ir aktuāls un pamatots, bet sakarā ar to, ka valdības pārstāvji apņemas atrisināt jautājumu par 1994. gada dotāciju izmaksu, nesamazinot 1995. gada budžetā paredzētās dotācijas lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem, kā arī caur masu informācijas līdzekļiem darīt zināmu reālo grafiku par 1994. gada aprēķināto un neizmaksāto dotāciju lauksaimniecības produkcijas ražotāju izmaksām 1995. gadā, balsojot nolēma šo pieprasījumu nevirzīt tālāk kā Saeimas pieprasījumu. Balsis dalījās 4:3.

Sēdes vadītājs. Vai Prezidijā ir iesniegumi? Nav. Lūdzu zvanu balsojumam.

Lūdzu, balsosim par Pieprasījumu komisijas atzinumu - šo pieprasījumu nevirzīt tālāk kā Saeimas pieprasījumu! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 46, pret - 10, atturas - 11. Pieprasījumu komisijas atzinums akceptēts.

Nākamais pieprasījums, lūdzu!

G.Bērziņš. Pieprasījumu komisijas atzinums. Pieprasījumu komisijas sēdē piedalījās finansu ministrs Piebalga kungs. Pieprasījumu komisija, izskatījusi Saeimas deputātu Tomiņa, Bērziņa, Grīga, Kokina, Rozentāla, Kalniņa, Prēdeles, Novakšānova, Leiškalna un Putniņa pieprasījumu Ministru prezidentam Gaiļa kungam un finansu ministram Piebalga kungam par asignējumiem Krājbankai PSRS aizņēmumu obligāciju atpirkšanai 450 000 latu apmērā (rudens sesijas dokuments nr. 1336), uzskata, ka jautājums ir aktuāls un pamatots, bet sakarā ar to, ka Finansu ministrija apņemas risināt jautājumu par kompensāciju mehānismu un juridiskajiem jautājumiem valstī, pārņemot šīs saistības, un starpvalstu sarunās ar Krievijas Federāciju kā PSRS saistību pārmantotāju atrisināt PSRS mērķaizņēmumu obligāciju kompensāciju, kā arī apņemas caur

masu informācijas līdzekļiem darīt zināmu šā jautājuma risinājumu iedzīvotājiem, balsojot pieņēma lēmumu - šo pieprasījumu nevirzīt tālāk kā Saeimas pieprasījumu. Balsis dalījās līdzīgi: 4:3.

Sēdes vadītājs. Vai Prezidijā ir iesniegumi? Nav. Lūdzu zvanu balsojumam! Balsosim par Pieprasījumu komisijas atzinumu - šo pieprasījumu nevirzīt tālāk kā Saeimas pieprasījumu. Balsojam. Rezultātu! Par - 45, pret - 18, atturas - 10. Pieprasījumu komisijas atzinums ir akceptēts.

Izskatām nākamo jautājumu. Ministru prezidenta ziņojums par valdības 100 dienu darbu.

Vārds Ministru prezidentam Mārim Gailim. Lūdzu!

M.Gailis (Latvijas Republikas Ministru prezidents).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie deputāti! Dāmas un kungi! Atļaujiet man jums nolasīt valdības ziņojumu par 100 nostrādātajās dienās padarīto. Šajā ziņojumā mēģināšu ne tikai apkopot rezultātus, bet arī runāt par valdības stratēģiju un taktiku, kā arī par pieļautajām kļūdām un nepadarīto. Tas ir pirmais šāda veida ziņojums no šīs augstās tribīnes. Daudzās pasaules valstīs tas kļuvis par tradīciju. Ceru, ka tā tas būs arī Latvijā. Uzskatu šo 100 dienu posmu par svarīgu robežšķirtni, kad jāatskatās atpakaļ, reizēm domājot par to, kā un kurp virzīties tālāk. Manam ziņojumam vajadzēja tikt nolasītam nedaudz agrāk, bet bija svētku laiks. Bet tāpēc nebūtu jāuztraucas. Neviena valdība nerodas tukšā vietā, un neviena valdība aiz sevis tukšu vietu neatstāj. Pagājušā gada valdības maiņā bija skaidri redzama Latvijai tik ļoti nepieciešamā sociālo, ekonomisko un politisko risinājumu pēctecība.

Cilvēki visā pasaulē vēlas dzīvot drošībā un labklājībā, taču šis mērķis nav tik viegli sasniedzams. Pārāk daudzās vietās pasaulē valda nabadzība, izmisums, karš un posts. Informācijas un attīstītas tehnoloģijas laikmetā cilvēki arvien vairāk sāk apzināties, cik ļoti visas valstis un tautas, kas dzīvo uz šīs zemes, ir savstarpēji saistītas. Cita nelaimi arvien vairāk sāk izjust arī kā savu nelaimi. Apsveicami, ka Apvienoto Nāciju Organizācija pirmo reizi pasaules vēsturē 1995. gadā par augstāko prioritāti izvirzījusi sociālo attīstību un visu cilvēku labklājību. Patlaban, pārejas periodā, Latvija vēl ir to valstu vidū, kas daudz vairāk saņem starptautisko palīdzību, nekā to dod. Taču, manuprāt, mūsu tautā pastāv dziļa iekšējā pārliecība, ka tās ekonomiskās, demogrāfiskās un citas raksturotājlīknes, kas patlaban vēl stāv uz vietas jeb vārgi kustas, strauji pavērsīsies augšup. Latvijā kopumā ir pietiekami daudz labvēlīgu apstākļu, lai varētu paātrināt valsts saimniecisko attīstību, ar to nodrošinot visas tautas labklājības celšanos. Latvijā patlaban norisinās intensīvs nacionālās valsts atdzimšanas process, kas saistīts ar latviešu tautas pašapziņas atgūšanu pēc neatkarības atjaunošanas. Gribu atgādināt, ka latviešu tauta nekad nav vērsusies pret kādu citu tautu, nekad nevienu nav iekarojusi un pakļāvusi; tieši otrādi - pēc gadsimtiem ilgās līdzās dzīvošanas pieredzes ar citām tautām, mēs esam iemācījušies visus kopdzīves jautājumus risināt ar mieru un pašcieņu. Pirmskara laikā Latvijas Republikas Satversme Tautu savienībā tika uzskatīta par ļoti modernu un ieteikta par paraugu citiem. Arī šodien mēs ļoti labi apzināmies, ka politisko procesu demokratizācija, solidaritāte, iecietība un cilvēktiesību cienīšana ir modernās nacionālās valsts pamats, uz kura tālāk var balstīties ekonomiskais uzplaukums un katra cilvēka, katras ģimenes labklājības augšana.

Jaunā valdība tika veidota, panākot sapratni starp savienību "Latvijas ceļš" un Tautsaimnieku politisko apvienību par nākotnē darāmo Latvijas attīstības nodrošināšanai. Koalīcijas valdība uzskata, ka latviešu tautas un Latvijas valsts nacionālajās interesēs bija jānosaka jaunas prioritātes un akcenti, kas tika formulēti Deklarācijā par valdības darbību. Šīs prioritātes ir:

1) valsts un tās pilsoņu drošība, kas ietver gan valsts aizsardzības stiprināšanu, gan nesaudzīgu cīņu ar noziedzību, korupciju un nodokļu nemaksāšanu;

2) Latvijas lauku attīstība;

3) izglītība.

Kāpēc tika izraudzītas tieši šādas prioritātes? Bez likumības un kārtības ieviešanas valstī nav iespējama nedz valsts drošības garantēšana, nedz arī nopietna saimnieciskā izaugsme. Latvijā sāk iezīmēties bīstama disproporcija starp lielāko pilsētu un lauku novadu attīstības tempiem un iespējām. Decembra sākumā laikraksts "Dienas Bizness" publicēja ziņas par ienākuma nodokļa lielumu Latvijas pilsētās un pagastos. Rēķinot uz vienu cilvēku, šie skaitļi ievērojami atšķiras, dažkārt pat 100 reizes. Diemžēl viena no Latvijas problēmām ir arī nesabalansēta reģionu attīstība. Lielākā daļa rūpniecības un intelektuālā potenciāla šobrīd koncentrēta Rīgā un vēl dažās lielākajās Latvijas pilsētās. Tāpēc īpaši ir jādomā arī par lauku novadu attīstību.

Ja jaunatne neiegūs kvalitatīvu izglītību, mūsu tauta un valsts nebūs konkurētspējīga postindustriālajā sabiedrībā.

Vispirms par drošību. Turpinās Aizsardzības spēku un Zemessardzes apvienošana vienotos Nacionālajos bruņotajos spēkos, ar koordinētu vadības centru. Veikti visi remontu un celtniecības darbi Baltijas bataljona bāzē Ādažos. Līdz ar to izveidots labākais militārās apmācības centrs Baltijā.

Tiek izstrādāta jauna Nacionālās drošības koncepcija. Tomēr jāatzīst, ka šim stratēģiski svarīgajam dokumentam vajadzēja būt gatavam jau pirms šīs manas uzrunas attiecībā uz valdības 100 dienu darbu. Ļoti ceru, ka tuvākā mēneša laikā tā tiks nodota apspriešanai Nacionālajā drošības padomē.

Palielināts apmācību programmu skaits kā Latvijā, tā ārzemēs. Tā tiek gatavota kvalitatīvi jauna, mūsdienu militārajām prasībām atbilstoša virsnieku paaudze.

Tagad par nepadarīto. Ne vienmēr esam izmantojuši jau esošās iespējas. Te gribu pieminēt programmu "Partnerattiecības mieram", kur mūsu iesaistīšanos vērtēju kā nepietiekamu.

Joprojām gausi rit darbs pie reālas un veselīgas disciplīnas ieviešanas atsevišķās bruņoto spēku apakšvienībās, kā arī pie rezervistu apmācības sistēmas izveides.

Otrā drošības prioritātes sastāvdaļa ir nesaudzīga cīņa ar noziedzību. Iekšlietu ministrija aizvadītā gada ceturtajā ceturksnī aktivizējusi darbu, lai samazinātu kriminogēno spriedzi valstī. Pērn reģistrēti par 12 000 noziegumiem mazāk nekā 1993. gadā, kas atbilst 22%; tai skaitā smago noziegumu reģistrēts par 9000 vai par 28% mazāk. Atbilstoši Valdības deklarācijai īpaši tiek izvērsta enerģiska cīņa ar organizēto noziedzību. Kopš septembra reāli sācis darboties Organizētās noziedzības apkarošanas birojs Kriminālpolicijas sastāvā. Aktivizējies biroja darbs, pielietojot operatīvās darbības metodes. Tā rezultātā nesen tika aizturēts organizētās grupveida bēgšanas organizators no Pārlielupes cietuma Reihenbahs. Kopumā Kriminālpolicija tikai pagājušā gada decembrī vien aizturējusi 98 noziedzīgas grupas, to skaitā 9 laupītāju grupas un 9 automašīnu zagļu grupas. Cīņā ar organizēto noziedzību iesaistījušās arī Drošības policijas apakšvienības. Pērnā gada novembrī vien ierosinātas 6 krimināllietas par krāpšanu lielos apmēros. Apcietināta noziedzīga grupa ar bandas vadoni Katanu, kura nodarbojusies ar reketu, cilvēku nolaupīšanu, nelegālo imigrantu pārsūtīšanu un Skandināviju, izdarījusi slepkavības.

Vēl var minēt šādus piemērus. Pagājušā gada 30. novembrī tika veikta pārbaude Rīgas rajona Tumšupes zemnieku saimniecībā "Stirnas". Tur noliktavas saldētavā tika atklātas apmēram 14 tonnas sviesta un 5,6 tonnas liellopu gaļas. Šie produkti Latvijā bija ievesti nelegāli. 31. decembrī kopā ar Zemessardzes 17. bataljonu un Olaines policijas nodaļu Olaines pagasta "Dûjās" aizturēta alkoholisko dzērienu kontrabandas krava - vairāk nekā 18 000 pudeļu degvīna.

Pēdējā laikā īpaša uzmanība tiek veltīta arī Kārtības policijas un patruļdienesta darba pilnveidošanai. Lai paaugstinātu šo dienestu efektivitāti, Rīgā aizvadītā gada decembrī tika ieviests paaugstinātas gatavības režīms, kā arī veiktas īpašas profilaktiskās operācijas. To rezultātā par noziegumu izdarīšanu tika atklātas un aizturētas 77 personas, 21 jau kriminālmeklēšanā esoša persona, atklāti 409 administratīvo likumu pārkāpumi, konfiscēti 69 nelikumīgi glabāti šaujamieroči. Šādas operācijas turpmāk notiks regulāri.

Iekšlietu ministrija nesen ir aizturējusi ārvalstu specdienestu aģentu grupu un ierosinājusi krimināllietu.

Turpinās policijas reforma. Izveidota likumam atbilstoša Drošības policija, kā arī radīts valsts apsardzes dienests. Valdība pieņēma lēmumu par Imigrācijas policijas izveidi. Tā nupat kā uzsākusi darbu.

Esam raduši iespēju policiju, kā arī Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta departamentu daļēji apgādāt ar sakaru un transporta līdzekļiem. Šeit gan vēl daudz kas būtu darāms, taču budžeta robežas mums neļauj iet tik ātri, kā mēs to vēlētos.

Plašu rezonansi sabiedrībā izsauca atkārtota cietumnieku masveida izbēgšana no soda izciešanas vietām. Atbilstoši Valdības deklarācijā paredzētajam, Ieslodzījuma vietu departaments sagatavoja izmaiņas Krimināl kodeksā, Kriminālprocesa kodeksā un Labošanas darbu kodeksā. Tās atļaus ieviest progresīvu soda izciešanas sistēmu. Pašreiz visos cietumos izveidotas administratīvās komisijas. Norit darbs, lai notiesātos izvietotu atbilstoša tipa ieslodzījuma vietās. Grīvas un Brasas cietumos jau uzbūvētas kameras notiesāto slēgtai izvietošanai. Reorganizēts sardzes pulks, cietumu apsardzē ieviesti jauni tehniskie līdzekļi, tādi kā sistēma "Kaktuss" un pretparakumu ierīces. Šie līdzekļi jau ir paguvuši pierādīt savu efektivitāti.

Kā trūkumus varu minēt jaunizveidotās Imigrācijas policijas un Ekonomiskās policijas gausos darba uzsākšanas tempus. Joprojām līdz galam nav izveidota to normatīvā bāze. Problēmas vēl aizvien sagādā Iekšlietu ministrijas sadarbība ar Valsts ieņēmumu dienestu, Muitu un Robežapsardzības spēkiem. Tādēļ gatavojam priekšlikumus par Robežapsardzības spēku iekļaušanu Iekšlietu ministrijas sistēmā, kas varētu notikt šā gada pirmajā pusē.

Tomēr apzinos, ka kriminogēnā situācija valstī joprojām ir uztraucoša. Tālākai mērķtiecīgai darbībai izstrādāta noziedzības apkarošanas struktūru attīstības koncepcija līdz 2000. gadam. Tā nosūtīta izvērtēšanai ieinteresētajām ministrijām un citām valsts institūcijām.

Pēdējā laikā sabiedrības degpunktā aizvien biežāk nonāk bēgļu transports caur Latviju. Valdība intensīvi strādā pie konkrētu un starptautiskajām normām atbilstošu risinājumu atrašanas.

Nākamā prioritāte saskaņā ar Valdības deklarāciju ir Latvijas lauku attīstība. Ko ir izdevies paveikt? Šogad kopējais budžets nozarei kopā ar izdalītajiem līdzekļiem no Privatizācijas fonda ir palielinājies no 25 miljoniem latu pagājušajā gadā līdz 39 miljoniem latu šogad. Valsts investīcijas zemnieku saimniecībām un subsīdijas lauksaimnieciskajai ražošanai ir palielinājušās katra attiecīgi divas reizes.

Palielinās Latvijā ražoto lauksaimniecības produktu eksports. Piena produkti tika pārdoti ne tikai tradicionālajos tirgos Austrumos (Krievijā, Azerbaidžānā, Armēnijā, Kirgīzijā, Kazahijā), bet arī Rietumos (Vācijā, Austrijā, Holandē, Dānijā). Izdevās piesaistīt jaunus pircējus Spānijā un citos mums mazāk tradicionālos tirgos.

Ir izstrādāta "Koncepcija valsts stratēģijai lauksaimniecībā". Jāatzīmē, ka tas ir tikai sākums sistemātiskam darbam, lai sekotu problēmām laukos un savlaicīgi rastu nepieciešamos risinājumus. Tāpēc arī Latvijā, tāpat kā tas notiek Rietumvalstīs, tiks izstrādāti lauksaimniecības gada likumi, kas dos stāvokļa izvērtējumu un ieskicēs konkrētus pasākumus katram gadam.

Mūs pamatoti kritizēja par nenokārtotiem jautājumiem kredītsistēmā lauku privātuzņēmēju vajadzībām. Tāpēc ar Ministru kabineta aizvadītā gada oktobra mēneša rīkojumu nodibināta bezpeļņas organizācija - valsts akciju sabiedrība "Lauku attīstības fonds".

Lai pilnvērtīgāk izmantotu ražošanas potenciālu laukos, tiek radīta sabiedriska organizācija, kas uz pašpārvaldes principiem pārstāvēs lauksaimnieku, zivsaimnieku, mežsaimnieku un to produkcijas tirgotāju intereses. Šo mērķu sasniegšanai pēc 17 lauksaimniecības produkcijas ražotāju, pārstrādātāju un tirgotāju kooperatīvo formējumu ierosmes tika izveidota organizatoriska grupa, kura jau parīt pulcēsies Latvijas Lauksaimnieku kopdarbības nacionālās savienības dibināšanas kongresā. Nacionālās savienības mērķi būs pārstāvēt lauksaimnieku intereses valsts varas un pārvaldes institūcijās un citās organizācijās, rūpēties par kopdarbības formējumu savstarpējo sadarbību, sevišķi starp rajona un pagasta biedrībām, veidot ražotnes un infrastruktūru produkcijas pārstrādei, glabāšanai un tirdzniecībai.

Valdība pievērš īpašu uzmanību iekšējā tirgus aizsardzībai. Pieteikta bezkompromisu cīņa ar kontrabandu. Tiek veikti pasākumi zemas kvalitātes produktu importēšanas ierobežošanai. Ministru kabinetā jau ir apstiprināta iekšējā tirgus aizsardzības koncepcija.

Aizvadītajā gadā pamatā tika pabeigta "Meža un kokrūpniecības nozares attīstības programma". Programma tiks nodota valdības un sabiedrības vērtējumā šī gada sākumā. Tā paredz risinājumus visām Valdības deklarācijas "Meža sektora" sadaļā izvirzītajām prioritātēm.

Paralēli jau uzsākta Valsts meža dienesta funkciju precizēšana, perspektīvā atdalot valsts pārvaldes funkcijas no valsts meža apsaimniekošanas. Tā, piemēram, ir izveidota un no 1.oktobra sākusi darboties valsts meža apsaimniekošanas tiešā finansēšana no meža resursu realizācijas ieņēmumiem. Aizvadītajā gadā tika uzsākts darbs pie programmas kokapstrādes atlieku izmantošanai lauku enerģētikā. Šogad ir paredzēta priekšprojektu izstrāde celulozes ražotnei un kokmateriālu eksporta ostai. Turklāt tiek strādāts pie nozares produkcijas kvalitātes un sertifikācijas sistēmas izstrādes atbilstoši Eiropas savienības standartiem.

Trešā valdības prioritāte ir izglītība. Mēs visi bijām liecinieki tam, kādas kaislības sabiedrībā uzjundīja pavisam nesen notikušie skolotāju streiki. Gan izglītības darbinieki, gan valdība apzinās problēmas nopietnību. Ilgajā un sarežģītajā kompromisa meklēšanas diskusijā ieguvējas ir abas puses. Skolotāji vēlreiz pievērsa visas sabiedrības uzmanību nenokārtotajiem jautājumiem izglītības sistēmā. Manuprāt, valdība veiksmīgi atrisināja vienu no sarežģītākajām neatkarības laika sociālās krīzes situācijām. Bet jāpiebilst, ka padomju gadu desmitos krātais mantojums vēl arvien guļ kā slogs uz tagadējās un arī dažu nākamo valdību pleciem, kamēr situāciju izdosies pilnībā izlabot. Runa ir par izglītības kvalitāti un par visas sabiedrības attieksmi pret izglītību kā pret vērtīgāko ieguldījumu katra cilvēka, ģimenes, tautas un valsts nākotnē.

Tālāk par nozarē paveikto un iecerēto. Izstrādāti un publicēti Latvijas Izglītības likuma un Augstkolu izglītības likuma projekti. Sagatavoti labojumi esošajā Latvijas Republikas Izglītības likumā, kas orientēti uz izglītības iestāžu vadītāju patstāvības un atbildības tiesiskās bāzes nostiprināšanu. Izstrādāti un nodoti apspriešanai Ministru kabineta noteikumi "Par darba samaksas kārtību pedagoģiskajiem darbiniekiem" un atbilstošās instrukcijas projekts. Šie dokumenti veidoti tā, lai pedagogu darba samaksa būtu galvenokārt atkarīga no viņu darba kvalitātes un izglītības. Izveidots pedagogu izglītības sistēmas koncepcijas projekts, drīzumā darbu uzsāks izglītības darbinieku tālākizglītošanas konsultatīvā padome. Izdalīti budžeta līdzekļi skolotāju tālākizglītības atbalsta fondam.

Izstrādāti pamatprincipi mācību grāmatu izdošanai tirgus apstākļos. Paralēli tiek veidota kārtība, kādā izglītības iestādes tiks nodrošinātas ar mācību līdzekļiem.

Tiek veidots Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs, kas organizēs studiju programmu novērtēšanu, iesaistot Baltijas un citu valstu ekspertus, un Latvijas Akadēmiskās informācijas centrs, kurš nodrošinās informācijas par augstāko izglītību apmaiņu ar Eiropas padomi un UNESCO. Darbību uzsākusi Rīgas Ekonomikas augstskola - Stokholmas Ekonomikas augstskolas filiāle.

Izstrādāts un nodots ekspertīzei studiju kreditēšanas sistēmas projekts.

Uzsākts ap 40 projektu, kuru īstenošanas procesā mazināsies augstākās izglītības atrautība no zinātnes. Izveidots Latvijas Universitātes Hidrobioloģijas institūts. Nodibināts Salaspils Tehnoloģiskais centrs zinātņietilpīgas uzņēmējdarbības atbalstīšanai. Attīstījies Latvijas akadēmisko augstskolu datortīkls "LATNET", kam pievienojušās 7 augstskolas un virkne valsts zinātnisko iestāžu.

Tālāk neliels ieskats pārējo nozaru veikumā un problēmās.

Vispirms - par tautsaimniecību.

Finansu ministrija turpināja iepriekšējās valdības laikā iesāktās reformas, kuru mērķis ir nodrošināt ekonomiskās situācijas stabilitāti. Pirmo reizi pēdējo 4 gadu laikā gads sākās ar apstiprinātu budžetu. 1995.gada budžets tika apstiprināts, vadoties no likuma "Par budžetu un finansu vadību" pamatnostādnēm un Deklarācijā par valdības iecerēto darbību minētajām prioritātēm. Valsts budžetu veido valsts pamatbudžets un valsts speciālie budžeti, to skaitā valsts sociālās apdrošināšanas budžets, kas ar šo gadu atdalīts no valsts pamatbudžeta.

1995.gada valsts budžeta izdevumu struktūra atbilst Ministru kabineta noteiktajām prioritātēm.

Realizēta pāreja uz jaunu pašvaldību budžetu veidošanas kārtību, palielinot pašvaldību patstāvību un neatkarību no centrālās valdības savas ieņēmumu bāzes veidošanā, ekonomisko iespēju izlīdzināšanā un šo līdzekļu izlietošanā.

Saskaņā ar Deklarāciju tiek veidota jauna kredītu politika. Izstrādāti jauni kredītu piešķiršanas noteikumi. Tiek mainīta arī valdības garantiju piešķiršanas kārtība. Tiek pilnveidota ārējā parāda analīze un vadīšana.

Akceptēta Latvijas Vērtspapīru tirgus attīstības koncepcija. Kā svarīgs priekšnoteikums Vērtspapīru tirgus koncepcijas īstenošanai izstrādāti šādi likumprojekti: likums "Par vērtspapīriem" un likums "Par Vērtspapīru komiteju", kā arī grozījumi vairākos likumos par

uzņēmējsabiedrībām un Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Šie pasākumi ir daļa no noguldītāju aizsardzības programmas.

Izstrādāti un iesniegti izskatīšanai valdībā "Noteikumi par vekseļu izrakstīšanu un izmantošanu". Noteikumi izstrādāti, lai paplašinātu vekseļu izplatību un vienkāršotu to praktisko lietošanu, tādējādi atvieglojot uzņēmumu savstarpējos norēķinus.

Par ekonomisko subjektu uzticēšanos valdības finansu politikai liecina valsts īstermiņa iekšējā aizņēmuma parādzīmju diskonta likmju samazināšanās un pieprasījuma pieaugums pēc tām.

Jaunajos nodokļu likumprojektos ievēroti Valdības deklarācijā minētie fiskālās politikas virzieni, tas ir, samazināta uzņēmumu ienākuma nodokļa likme. Paredzēta pilnīga pāreja no apgrozījuma nodokļa uz pievienotās vērtības nodokli, saglabājot šī nodokļa iepriekšējo likmi.

Saskaņā ar Valdības deklarāciju pakāpeniski tiek mainīta nodokļu struktūra, samazinot tiešo nodokļu īpatsvaru un palielinot netiešo nodokļu īpatsvaru budžeta ieņēmumos. Tas tiek panākts, vairāk apliekot ar nodokļiem patēriņu, bet mazāk - ienākumus. Nodokļu ieņēmumu struktūras izmaiņu mērķis ir stimulēt uzkrājumu veidošanos Latvijas tautsaimniecībā, kurus varēs izmantot par iekšzemes ieguldījumu avotu ekonomikas attīstībai, samazinot valsts atkarību no ārvalstu investīcijām.

Likumprojektos paredzēts piešķirt plašākas pilnvaras nodokļu administrācijai, tādējādi uzlabojot nodokļu iekasēšanu. Aizvadītā gada otrajā pusē jau būtiski uzlabojusies akcīzes nodokļa administrēšana, kā rezultātā strauji pieauguši ieņēmumi budžetā no šī nodokļa, kas iekasēts par alkoholu, tabaku un degvielu.

Uzsākta nodokļu parādu piedzīšana tiesas ceļā. Ierosinātas 14 krimināllietas par izvairīšanos no nodokļu nomaksas, un kopā ar Valsts ieņēmumu lietu prokuratūru tiek izskatīts jautājums par krimināllietu ierosināšanu 20 materiālās civilprasībās par nodokļu nemaksāšanu. Bet uzskatu, ka šeit ir nepieciešama vēl daudz lielāka aktivitāte.

Aizvadītā gada 1.decembrī stājās spēkā likums "Par muitas nodokli", kurā tirdzniecības veicināšanai ir atcelta lielākā daļa eksporta muitas tarifu likmju. Subsidētās un par dempinga cenām importētās produkcijas negatīvo ietekmi uz Latvijas ražotājiem novērsīs izstrādātie noteikumi "Par muitas vērtības noteikšanu ievedamajām un izvedamajām precēm vai citiem priekšmetiem", kas paredz preču cenu novērtēšanā izmantot Eiropas savienības valstīs noteiktās metodes.

Konkurētspējīgas produkcijas ražošanu veicinās izstrādātie Ministru kabineta noteikumi "Par preču un citu priekšmetu pagaidu ievešanu pārstrādei", kas paredz nodokļu nepiemērošanu vai atmaksāšanu par izejvielām, kas tiek ievestas eksportprodukcijas ražošanai.

Ir izstrādāts un ar ieinteresētajām institūcijām tiek saskaņots Ministru kabineta noteikumu projekts "Par muitas parāda piemērošanas kārtību". Tas paredz iespēju uzņēmumiem, kuri bieži importē preces un kuriem nav pārkāpumu nodokļu maksāšanā, ļaut kārtot visus maksājumus reģionālajās muitas iestādēs.

Valdības realizētā ekonomiskā politika ir balstīta uz Valdības deklarācijas pamatnostādnēm, kuras izvērstā veidā ietver sekojošus virzienus: tautsaimniecības stratēģiju, valsts investīcijas, uzņēmējdarbības veicināšanu, tirdzniecības, enerģētikas sektora sakārtošanu un privatizācijas procesa paātrināšanu.

Publicēts pirmais Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību. Ziņojumā veikta tautsaimniecības situācijas un ekonomiskās reformas gaitas analīze. Tas ir pirmais šāda veida nopietnais ekonomiskais pētījums Latvijā, kas veikts pašu spēkiem. Turpmāk šādi ziņojumi tiks publicēti divas reizes gadā.

Sagatavots likumprojekts "Par valsts pasūtījumu", likumprojekts "Par tautsaimniecības attīstību", kam ir stratēģiska nozīme valsts ekonomiskās politikas veidošanā un realizācijā.

Lai koordinētu tautsaimniecības attīstībai novirzāmos valsts budžeta līdzekļus un ārvalstu finansu resursus, izstrādāta Valsts investīciju programma.

Pasaules Bankas rehabilitācijas un Japānas Eksporta-importa bankas kredītu realizācijas ietvaros ir sarīkoti 17 atklātas konkurences konkursi, 21 starptautiskais iepirkuma konkurss un 24 tiešie iepirkumi.

Valdība izstrādājusi uzņēmējdarbību regulējošo likumdošanu, kā arī strādājusi Latvijas preču eksporta regulēšanā un tā veicināšanā uz Eiropas savienības valstīm.

Uzsākta "Kvalitātes nodrošināšanas nacionālās programmas" realizācija, kas palīdzēs izveidot tirdzniecības tehnisko barjeru sistēmu. Tā, no vienas puses, aizsargās Latvijas patērētāju no nekvalitatīvu preču importa un realizācijas iekšējā tirgū, bet, no otras puses, stimulēs vietējos ražotājus ražot kvalitatīvu un eksportspējīgu preci.

Privatizācijas aģentūrai beidzies sagatavošanās posms, tā sākusi darboties ar pilnu jaudu. Ministru kabinets jau apstiprinājis trīs rīkojumus par 159 valsts īpašuma objektu nodošanu privatizācijai. Aģentūra veic arī 17 valsts nekustamo īpašumu sagatavošanu pārdošanai. Uzsākta 11 valsts uzņēmumu likvidācijas procedūra. Aģentūras valdījumā atrodas 190 valsts uzņēmumi, kas nodoti nomā ar izpirkumu. Izskatīti 82 pašvaldību īpašuma privatizācijas projekti. Izstrādāts likumprojekts "Par valsts un pašvaldību dzīvokļu fonda privatizāciju" un tā realizācijai nepieciešamā dokumentu pakete. Ministru kabinetā apstiprināts Valsts īpašuma privatizācijas fonda darbības nolikums.

Aktīvi ir strādāts privatizācijas sertifikātu ieviešanas un izmantošanas juridiskās un institucionālās bāzes izveides jomā. Septembrī pieņemtie Ministru kabineta noteikumi "Par starpniecības uzņēmumu darbību ar privatizācijas sertifikātiem" veicināja sertifikātu tirgus veidošanos Latvijā. Ministrijā izveidotā privatizācijas sertifikātu starpniekuzņēmumu licencēšanas komisija piešķīrusi licences 269 uzņēmumiem.

Enerģētika. Enerģētikā valsts darbība ir vērsta sekojošos virzienos. Valdība aktīvi piedalījusies sarunu procesā starp valsts akciju sabiedrību "Latvijas gāze" un Krievijas kompāniju "Gazprom". Salīdzinājumā ar pagājušo gadu tika iegūti izdevīgāki cenu nosacījumi, taču neizdevīgāki norēķinu nosacījumi.

Joprojām nav noslēgts starpvalstu līgums ar lielāko naftas produktu piegādātāju - Krieviju. Tas padara neregulāras mazuta piegādes siltuma ražošanas uzņēmumiem. Latvijas valdība ir uzaicinājusi Krievijas premjerministru sākt starpvaldību un starpministriju sarunas par ekonomiskajām attiecībām.

Izveidojušies ievērojami savstarpējie parādi enerģijas ražotāju, piegādātāju un lietotāju vidū. Savstarpējo parādu izvērtēšanas darba grupa izstrādāja un Ministru kabinets apstiprināja koncepciju, kā tuvākajā laikā un ilgtermiņa perspektīvā risināt parādu lietas. Šis jautājums visu

gadu būs valdības uzmanības centrā. Galvenais šajā koncepcijā ir administratīvo un tirgus mehānismu iedarbināšana.

Ir noformulēta, apstiprināta Ministru kabinetā un publicēta Valdības enerģētikas politika. Tā tiks iesniegta izskatīšanai Saeimā.

Ministru kabinets ir apstiprinājis likumprojektu "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā", kas tiks nodots izskatīšanai Saeimā. Šis būs pirmais normatīvais dokuments stabilas, pārskatāmas un uzticamas regulēšanas struktūras izveidošanai. Tam jāiedrošina ieguldītāji un finansētāji, kā arī jāveicina enerģijas ražotāju un piegādātāju stabilitāte un jāaizsargā patērētāji.

Latvija ir parakstījusi Eiropas Enerģētikas hartas Nolīgumu un Enerģijas efektivitātes veicināšanas protokolu. Šie dokumenti tiks virzīti tālāk uz ratifikāciju šeit, Saeimā. Tas ir viens no svarīgākajiem līgumiem pasaules ekonomikā, kuram pievienojoties Latvija gūs ievērojamu praktisku labumu. Būs gan jāsakārto likumdošana un institūcijas atbilstoši starptautiskajām prasībām, bet līdz ar to mums būs vieglāk piekļūt resursu un finansu tirgiem. Minētajiem dokumentiem atbilstošas prasības tranzīta sistēmu attīstīšanā dos iespēju paaugstināt Latvijas konkurētspēju starptautiskajos transporta koridoros.

Satiksmes ministrija aizvadītā gada pēdējā ceturksnī ir pabeigusi daudzas iniciatīvas, kuras tika aizsāktas vēl iepriekšējās valdības laikā. Tā, ar 1.janvāri stājies spēkā likums "Par transportlīdzekļu ikgadējo nodevu"; Ministru kabineta noteikumi "Par ceļu satiksmi" pašlaik nodoti Saeimā otrajam lasījumam.

Sagatavota virkne normatīvo dokumentu - "Ostas pārvaldes paraugnolikums", "Ostu attīstības fondu nolikums", "Latvijas ostu padomes nolikums", kā arī vairāki dokumenti autotransporta jomā.

Vienlaicīgi darbs ritējis nozares nacionālo programmu izstrādes jomā. Pavisam tādas programmas ir 7. Izstrādāts pirmais ārzemju ieguldījumu projekts ceļu būves nozares attīstībai. Pabeigta Latvijas Jūras administrācijas izveidošana. Ir nodibināta un sākusi darboties Transporta tarifu un tranzīta pārvadājumu padome.

Daļā sabiedrības bažas radīja Latvijas telekomunikāciju modernizācijas projekta nosacījumi un izpildes gaita. Vienā no aizvadītā gada pēdējām dienām tikos ar "Lattelekom" vadību, lai pārspriestu Latvijas sakaru sistēmas rekonstrukcijas gaitu. Uzņēmuma vadītāji mani iepazīstināja ar jau paveikto. Aizvadītajā gadā ir ierīkota starptautiskā ciparu centrāle Rīgā, divas vietējās centrāles, izvietots optiskās šķiedras kabelis, kas savieno Ventspili ar Zviedriju. Ap 700 kilometru kabeļu izvietoti Kurzemē. Uzstādīta satelīta zemes stacija Latvija - Anglija. Ieguldīti ap 55 miljoni latu, no kuriem par 3,2 miljoniem noslēgti līgumi ar Latvijas uzņēmumiem. Lielākie no tiem ir VEF, "Latvenergo" un "Dambis". Rūpnīca "Dambis" izgatavos jaunās taksofonu būdiņas. Pabeigta uzņēmuma vadības struktūras reorganizācija, kas ļaus efektīvāk reaģēt uz klientu prasībām. Bez tam apmācīti ap 1200 speciālisti. 170 no viņiem zināšanas papildinās ārzemēs. Līdz šim kavējas radiosistēmu ieviešana lauku rajonos un jauno taksofonu uzstādīšana pilsētās.

Lai arī paveikts daudz, tomēr uzskatu, ka uzņēmuma darbība sabiedrības informēšanā ir bijusi neapmierinoša. Acīmredzot tas arī ir viens no cēloņiem, kāpēc daļā sabiedrības valda neizpratne par šo Latvijas telekomunikāciju modernizācijas projektu. Arī presē joprojām izskan daudz pretrunīgu viedokļu. Tāpēc esmu uzdevis satiksmes ministram Gūtmanim sagatavot sīku atskaiti

par to, kā norit jau uzsāktais darbs. Sabiedrība tiks informēta par šīs atskaites rezultātiem. Zinu, ka arī Saeimas komisijas strādās pie šiem jautājumiem.

Reģionālā attīstība. Tiek izstrādāta Latvijas lauku attīstības nacionālā programma, veikti priekšdarbi Latvijas reģionālās attīstības koncepcijas un likumdošanas aktu izstrādāšanai.

"Teritoriālplānošanas noteikumu" iedzīvināšanai tiek izstrādāts apbūves noteikumu paraugmodelis, ir izstrādāts nolikuma projekts "Par rajona, pilsētas un pagasta galveno arhitektu un teritoriālplānotāju". Uzsākts darbs pie Rīgas aglomerācijas un nacionālā plānojuma programmas; sagatavots uzdevums Rīgas aglomerācijas teritoriālplānojumam 1995.gadā.

Būvniecība. Ministru kabinetā iesniegts likumprojekts "Par būvniecību", kā arī izstrādāts būvnormatīvu koncepcijas projekts. Turpinās darbs pie vairāku Latvijas būvnormatīvu izstrādāšanas - "Ugunsdrošības normas", "Nolikums par būvniecības tehnisko uzraudzību", "Nolikums par būvniecības autoruzraudzību", Eiropas kvalitātes sistēmas standartu sērija", "Vispārīgie būvnoteikumi" un citi.

"Latvijas zemes dzīļu izmantošanas koncepcija" tiks nodota izvērtēšanai šomēnes. Sagatavota ģeotermālo un naftas resursu izmantošanas koncepcija. Izstrādāti nosacījumi ģeoloģiskai kartēšanai mērogā 1:50 000 un veikti citi nozarei svarīgi pasākumi.

Vides aizsardzības jomā pieņemts likums "Par radiācijas drošību un kodoldrošību" un sagatavoti likumprojekti "Par aizsargjoslām" un "Par dabas resursu nodokli", "Par pamatnoteikumiem aizsardzībai pret jonizējošo starojumu". Ar ministrijas rīkojumu apstiprināti "Gaujas nacionālā parka aizsardzības un izmantošanas noteikumi". Turpinās darbs pie likumprojektiem "Par sugu un biotopu aizsardzību", "Par gaisa aizsardzību", "Par atbildības obligāto apdrošināšanu par videi nodarīto zaudējumu".

Latvija pievienojusies virknei starptautisku konvenciju, no kurām kā vienu no svarīgākajām varētu minēt Riodežaneiro 1992.gada ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām. Paveikts liels darbs vides piesārņojuma cēloņu apzināšanā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija strādājusi pie gandrīz 100 dažāda veida projektiem visās uzskaitītajās jomās. Kā lielākos varētu minēt Liepājas vides aizsardzības projektu 11,5 miljonu latu apjomā un municipālo pakalpojumu uzlabošanas projektus Daugavpilī un Rīgā 19 miljonu latu apjomā.

Ārlietas. Pērnā gada novembra beigās Saeimas Ārlietu komisijā tika izskatītas Latvijas Republikas ārpolitikas pamatnostādnes. Drīzumā šīs pamatnostādnes tiks izskatītas plenārsēdē šajā zālē, tādēļ pie tām šodien ilgi nekavēšos. Atzīmēšu tikai, ka ārlietu resors strādājis daudz un sekmīgi. Uzsvēršu integrāciju Eiropas struktūrās.

Ar šā gada 1.janvāri spēkā stājas pagājušā gada novembrī Saeimas ratificētais Latvijas Republikas un Eiropas savienības līgums par brīvo tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītajiem jautājumiem.

1994.gada nogalē izveidota darba grupa sarunām ar Eiropas savienību par Eiropas līgumu. Saskaņā ar Eiropas savienības Padomes 10.decembra lēmumu Eiropas savienībai jānoslēdz Eiropas līgums ar Latvijas Republiku Francijas prezidentūras laikā, tātad šī gada pirmajos sešos mēnešos.

Eiropas Stabilitātes pakta ietvaros Latvija ir sagatavojusi vairākus projektu un programmu priekšlikumus, tai skaitā Skrundas fonda atbalstam, Naturalizācijas un pilsonības likuma īstenošanai, latviešu valodas apmācībai, brīvprātīgas repatriācijas veicināšanai un muitu sadarbības attīstīšanai starp Baltijas valstīm. Aktīvi iesaistīšanās Stabilitātes paktā rada svarīgu priekšnoteikumu Latvijas dalībai Eiropas savienībā.

Valdības uzmanības degpunktā ir iedzīvotāju sociālās drošības jautājumi un šīs sistēmas reforma. Ministru kabinets šajā jomā sācis realizēt vairākus nozīmīgus projektus, pieņēmis populārus un mazāk populārus lēmumus. Sociālais budžets ir atdalīts no valsts budžeta, sociālās pensijas un ģimenes pabalstus finansē valsts budžets, valsts funkcijas daļēji ir nodotas sabiedriskajām organizācijām - invalīdu, neredzīgo un nedzirdīgo biedrībām, gan palīglīdzekļu iegādei, gan apmācībām. Tomēr jāsecina, ka reforma nevirzās uz priekšu tik ātri, kā gribētos, un tam ir objektīvi un subjektīvi iemesli.

Pie objektīviem iemesliem varu pieskaitīt šīs sfēras plašo un savstarpēji saistīto jautājumu loku un paaugstināto sociālo jūtīgumu. Lai pieminam kaut vai tādus valstiski pamatotus lēmumus kā veselības aprūpes finansēšanas kārtības maiņa un pensijas vecuma paaugstināšana, kurai gan pašlaik ir gūts Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, gan Darba devēju konfederācijas, gan Pensionāru federācijas atbalsts.

Priekšnoteikums veiksmīgam reformu procesam ir visas sistēmas sakārtotība. Tā kā nav sakārtots sociālā nodokļa maksātāju reģistrs un nav ieviesta personificēta uzskaites sistēma, tad reforma uz priekšu neiet. Stāvokli sarežģī arī tas, ka Latvijā ir vāji attīstīta zinātne par sociālās drošības problēmām. Tas kavē izstrādāto likumprojektu tīri profesionālu izvērtējumu un lietišķu priekšlikumu saņemšanu.

Līdzīgus argumentus var minēt attiecībā uz reformu konceptuālajām nostādnēm dažādās sfērās - medicīnā, pensiju jomā, darba aizsardzībā, kur ir jāizdara liels darbs, sakārtojot un harmonizējot likumdošanu, jau tagad domājot par atbilstību Eiropas savienības standartiem.

Sociālajā sfērā bez valstiskas domāšanas un politiskas gribas ir vajadzīgs vēl arī liels izskaidrošanas darbs. Mēs esam rēķinājušies ar to, ka dažkārt saņemsim gan pozitīvu, gan negatīvu vērtējumu. Tas attiecas gan uz iedzīvotāju veselības aizsardzību, kuras reformas stratēģiju visas republikas mediķi akceptēja novembrī, gan uz Ministru kabineta akceptēto Profesionālās orientācijas koncepciju, arī uz Pensiju reformas koncepciju, kuru plānojam iesniegt izskatīšanai Saeimā tuvākajās nedēļās, un noteikti tas viss būs plaši jāizskaidro. Tiks piedāvāta "jaukta" apdrošināšanas sistēma, saglabājot uz paaudžu līgumiem balstītu valsts pensiju sistēmu, vienlaicīgi paredzot fondu izveidošanu līdzekļu uzkrāšanai. Pensijas apmērs būs atkarīgs no apdrošināšanas stāža un iemaksu apmēra.

Ir atrasta kopēja sapratne arī par medicīnas darbinieku visu galveno prasību izpildi, un tādējādi novērsti medicīnas darbinieku streika reālie iemesli. Valdība savu solījumu ir izpildījusi, un medicīnai budžetā papildus ir iedalīti 15 miljoni latu, tādējādi nodrošinot pieprasīto medicīnas finansējumu 41 lata apmērā uz iedzīvotāju. Ir darīts viss, lai reāli sāktu strādāt starprajonu norēķini un slimnīcas saņemtu samaksu par padarīto darbu. Atrisināts Paula Stradiņa Republikas klīniskās slimnīcas finansēšanas jautājums. Par to informēju slimnīcas personālu, kad pats apmeklēju šo tradīcijām bagāto un visiem Latvijas iedzīvotājiem nepieciešamo dziedniecības iestādi.

Sociālās drošības reforma pēc sava satura ir valstisks jautājums, un tā tas arī ir jāuzskata - bez liekām politiskām kaislībām, tas pārāk būtiski ietekmēs ik vienu sabiedrības locekli - gan tūlīt, gan tālākā perspektīvā. Mēs esam par reāli nacionālu politiku un tās realizāciju arī šajā sfērā.

Kultūra. Latvijas sekmīga iekļaušanās Eiropas un pasaules apritē ir cieši saistāma ar nacionālo kultūras vērtību apzināšanos un kopšanu, kā arī profesionālās mākslas nozaru attīstīšanu. Pamatojoties uz šīm atziņām un realizējot kultūrpolitiku saskaņā ar Valdības deklarāciju, aizvadītā gada novembrī tika pabeigta Latvijas Kultūras ministrijas atjaunošana un uzsāktas tālejošas struktūras izmaiņas, kas nodrošinās valsts aizbildniecību un dotācijas daudzveidīgai un plašai kultūras procesu attīstībai nacionālajā, reģionālajā un pašvaldību līmenī. Valdība par prioritārām izvirzījusi Nacionālās operas rekonstrukciju, Valmieras teātra būves pabeigšanu un Nacionālās bibliotēkas būvniecības darbu uzsākšanu.

Neskatoties uz sarežģīto valsts finansiālo situāciju, Latvijā noorganizēta virkne vietējo, reģionālo un starptautisko semināru un konkursu, tādējādi uzturot Latvijas kā kultūrvalsts reputāciju. Īstenojot valsts finansējuma sadales principu pēc jauna, demokrātiska modeļa, Kultūras ministrija tuvākajā laikā izsludinās ikgadējo kultūras projektu konkursu, kam šogad valsts budžetā atvēlēti 182 tūkstoši latu.

Tieslietas. Ir pamatoti pārmests par tiesu reformas lēno gaitu. Valdība...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Ministru prezidenta kungs! Ja jūs uzsākat jaunu sadaļu, mēs varbūt tad pārtrauksim, jo būs pārtraukums.

M.Gailis. Man ir palikušas četrarpus lapas. 10 minūtes. (Starpsauciens no zāles: "Tas ir daudz...")

Sēdes vadītājs. Tad turpināsim pēc pārtraukuma. Sāksim ar sadaļu - "Tieslietas". Paldies. Lūdzu zvanu reģistrācijai! Godātie deputāti, lūdzu, reģistrēsimies! Reģistrācija, un tad sekos paziņojums. Lūdzu Zigurdu Tomiņu, Saeimas sekretāra biedru, nosaukt deputātus, kuru nav zālē, bet tagad lūdzu uzmanību paziņojumam.

Godātie deputāti, sveicam Māri Grīnblatu, kuram pirms dažām dienām bija apaļa jubileja - 40 gadi. (Aplausi.)

Tagad lūdzu uzmanību!

Z.Tomiņš (Saeimas sekretāra biedrs).

Nav reģistrējušies: Valdis Birkavs, Inese Birzniece, Māris Budovskis, Ilmārs Dāliņš, Irēna Folkmane, Andris Gūtmanis, Viesturs Pauls Karnups, Edvīns Kide...

Sēdes vadītājs. Edvīns Kide ir zālē.

Z.Tomiņš. Aleksandrs Kiršteins, Ludmila Kuprijanova, Oļģerts Pavlovskis, Aleksandrs Pētersons, Indra Sāmīte un Joahims Zīgerists. Paldies par uzmanību. Kāds šeit ir atstājis pildspalvu. Kas, lūdzu, to ir pazaudējis?

Sēdes vadītājs. Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5.Saeimas priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs.

Sēdes vadītājs. Godātie deputāti, lūdzu, ieņemiet vietas! Turpinām izskatīt jautājumu - Ministru prezidenta ziņojums par valdības 100 dienu darbu. Ministru prezident Māri Gaili, lūdzu, turpiniet ziņojumu!

M.Gailis (Ministru prezidents).

Tieslietas...

Sēdes vadītājs. Es ļoti atvainojos, Prezidijs ir saņēmis deputātu protestu par to, ka pēdējās rindās nevar dzirdēt, un man ir tiešām neērti nosaukt deputātu uzvārdus. Esiet, lūdzu, tik laipni un netraucējiet kolēģiem klausīties! Es atvainojos, Ministru prezidenta kungs!

M.Gailis. Ir pamatoti pārmests par tiesu reformas lēno gaitu. Valdība enerģiski ķērusies pie darba. Izveidota Nacionālā noziedzības apkarošanas padome, kuru vadu es personīgi. Tās uzdevumos ietilpst arī tiesu reformas pārraudzīšana.

Tieslietu ministrija komplektē apgabaltiesu personālu, turpinās remontdarbi Zemgales un Rīgas apgabaltiesu ēkās. Pārskata periodā izstrādāts apgabaltiesu patstāvīgais izvietojums ārpus apgabaltiesu darbības centriem.

No 1.oktobra valstī piespiedu procesuālos līdzekļus - kratīšanu un arestu - pirmstiesas izmeklēšanā sankcionē tiesnesis. Arī aresta termiņus pagarina tiesnesis. Šī sistēma jau sekmīgi darbojas.

Saskaņā ar koncepcijām, kas ir minētas Deklarācijā par valdības iecerēto darbību, tiek veidota moderna tiesību sistēma, kas iekļaujas kontinentālās Eiropas tiesību sistēmā. Turpinās darbs pie tā saukto "lielo" kodeksu - Kriminālkodeksa, Kriminālprocesa kodeksa, Administratīvās atbildības kodeksa un Civilprocesa - likumprojektu izstrādes. To sākotnējie varianti jau ir nosūtīti ieinteresētajām institūcijām.

Ir sagatavots un nodots speciālistiem ekspertīzes veikšanai likumprojekts par administratīvo procesu, kas reglamentē publisko tiesību subjektu administratīvo aktu izdošanas procesu, šo aktu tiesisko spēku un to apstrīdēšanas kārtību.

Jaunajai Tieslietu ministrijas vadībai diemžēl līdz šim vēl nav izdevies būtiski uzlabot Uzņēmumu reģistra darbu.

Valsts reformas. Varu jums ziņot, ka Valsts reformu ministrija tiks likvidēta šī gada 1.jūlijā. Valsts reformu ministrija ir izstrādājusi nepieciešamos grozījumus likumdošanā saskaņā ar "Likumu par pašvaldībām". Ministrija sākusi veikt likumā paredzēto pārraudzības funkciju par pašvaldību lēmumu likumību.

Diemžēl ir jākonstatē, ka vēl ir veicams izglītošanas darbs pašvaldībās, tās ne vienmēr pilda ar likumu uzlikto pienākumu piegādāt Valsts reformu ministrijai pieņemtos saistošos noteikumus. Tāpat arī ne visas pašvaldības juridiski korekti noformē saistošos noteikumus, tos dēvējot par lēmumiem, protokola izrakstiem un tamlīdzīgi, tādējādi izvairoties no Valsts reformu ministrijas pārraudzības.

Aizvadītā gada novembrī Saeimā iesniegts likumprojekts "Par pašvaldību finansu izlīdzināšanu". Paralēli iesniegts arī otrs likumprojekts "Par pašvaldību finansu izlīdzināšanu 1995.gadā", ko paredzēts pieņemt pēc nedēļas. Es ceru, ka tas tiks arī izdarīts.

Jau ir atestēti 7000 ierēdņu kandidāti, un šogad paredzēts atestēt vēl 7 tūkstošus. Tiek pilnveidota normatīvo dokumentu pakete, kas nepieciešama likuma "Par valsts civildienestu" izpildei.

Valsts reformu ministrija aizvadītā gada rudenī nākusi ar iniciatīvu veidot ārpus valsts pārvaldes esošu, konsultatīvu bezpeļņas organizāciju - Ētikas padomi. Tai jāsāk darboties šī gada pirmajā pusē.

Valsts reformu ministrijas darba grupa ir izstrādājusi likumprojektu par interešu konfliktu. Tā pirmo variantu jau izmanto Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas izveidotā darba grupa, veidojot antikorupcijas likumu paketi.

Pārskata periodā programmas "Saikne ar pilsoni" ietvaros turpināta informācijas bukletu izdošana, kuros populāri sniegta informāciju par pilsoņu tiesībām un pienākumiem. Zinu, ka cilvēkiem tie noder. Pretrunīgi tika vērtēts jaunā valsts budžeta skaidrojums masu informācijas līdzekļos. Tā dažkārt gadās ar pirmo mēģinājumu. Darbs ir jāturpina, jo iecere bija laba.

Aizvadītā gada laikā valdība un es personiski vairākas reizes tikos ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības vadību un tās dalīborganizāciju vadītājiem. Ne vienmēr mūsu viedokļi ir saskanējuši, tomēr, ja sarunu partneri patiešām vēlas rast problēmu risinājumu, savstarpējo sarunu laikā valda konstruktīvisma gars un atklāta spēle.

Arodbiedrību prasību un valdības iespēju sabalansētībā līdz šim arī ir rasti reālie risinājumi. Īstenībā personīgi mana iejaukšanās problēmu atrisināšanā ir vajadzīga reti. Tā, pirms manas un Ministru kabineta speciālistu tikšanās ar Brīvo arodbiedrību savienības vadību decembrī dalīborganizācijas bija apkopojušas neatrisinātās problēmas. Lielāko jautājumu daļu, tiekoties ar ministriem, atrisināja paši Arodbiedrību savienības speciālisti.

Vairākas reizes esmu ticies ar radošo savienību vadību. Saprotu, ka daļa rakstnieku, mākslinieku, mūziķu, teātra darbinieku šobrīd ir tādā kā ieilgušā krustceļa situācijā. Nereti nākas uzklausīt žēlošanos un neizpratni par pašreizējām norisēm sabiedrībā. Tomēr ticu, ka viņi, mūsu tautas zieds, spēs piedalīties šo jauno laiku veidošanā tikpat radoši un inteliģenti, kā viņi pārveidoja veco. Paldies viņiem par to.

Aizvadītājās 100 dienās atbilstoši savam solījumam apciemoju visus novadus, tuvus un tālus, iepazinos ar stāvokli 11 Latvijas rajonos. Tikos gan ar zemniekiem, gan ar uzņēmumu pārstāvjiem, gan ar garīdzniecību. Redzēju, kā zemnieki dzīvo saimniecībās, kāds stāvoklis ir lauku skolās. Šādus braucienus turpināšu. Jūtu nepieciešamību runāt ar cilvēkiem un uzklausīt valdības darba vērtējumu, arī kritiku, no pirmavotiem. Šādu braucienu laikā labprāt gribētu tikties arī ar lielākajiem nodokļu maksātājiem - gan valsts, gan privātajiem.

Godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs, cienījamie deputāti, dāmas un kungi! Uzrunājot jūs no šīs augstās tribīnes pirms nedaudz vairāk kā simts dienām, kad izšķīrās - būt vai nebūt manis sastādītajai valdībai, savu uzstāšanos sāku ar līdzību par trim vīriem - Šartras katedrāles cēlājiem. Vēlreiz atgādināšu to, jo tā, manuprāt, dziļi un pēc būtības raksturo laiku, ko dzīvojam visi kopā. Kāds ceļotājs Šartras katedrāles būvlaukumā uzrunāja trīs strādniekus. "Ko tu dari?" - viņš jautāja pirmajam. "Veļu akmeni", tas atbildēja. "Un ko tu dari?" "Mūrēju sienu", skanēja atbilde. Un tikai trešais lepni teica: "Es ceļu skaistāko katedrāli uz šīs pasaules." Mēs visi esam

pieauguši cilvēki un saprotam, ka darbs ir darbs un ka ne vienmēr aiz ikdienā nesamo ķieģeļu un akmeņu smaguma pietiek spēka, lai saskatītu nākotnes tālumā mirguļojošās, krāšņās torņu smailes. Arī šīsdienas ziņojumā fakti, skaitļi, padarītais un turpmāk darāmā iespaidīgie apjomi var radīt priekšstatu, ka ikdiena spiež pie zemes. Bet tā tas nav. Braucot pa Latvijas novadiem, tiekoties ar cilvēkiem, aizvien biežāk redzu patiesu uzņēmību, darba prieku un pirmo panākumu sniegto gandarījumu. Galvenais ir nebaidīties un nospraust sev pēc iespējas augstākus mērķus. Mēs to varam, un mēs to darām. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs Jurim Janekam - Tautsaimnieku politiskā apvienība. Lūdzu!

J.Janeks (TPA).

Cienījamie kolēģi! Šodien tautsaimniekiem Latvijā ir tāda kā svētku diena, es tā gribētu teikt, jo valdošās partijas biedrs un valsts Ministru prezidents... cik es atceros, pirmo reizi šeit no šīs tribīnes tiek runāts par tautsaimniecību un dota zināma atskaite par simts dienās izdarīto. Ļoti patīkami, ka valdība, pēc mana personīga uzskata... es šeit nevaru paust visas frakcijas domas, jo varbūt katrs izteiksies, bet liekas, ka ir ļoti daudzi pozitīvi fakti šajā jautājumā. Nu, varētu pieņemt, ka te ir divi iemesli: viens iemesls, ka tuvojas 6. Saeimas vēlēšanas, un otrs iemesls - patiesa vēlēšanās attīstīt vai atjaunot Latvijas tautsaimniecību. Otrs iemesls ir, protams, mums vispieņemamākais, un es ļoti gribu cerēt, ka tā tas ir. Es gribētu atzīmēt progresīvo mūsu valdības darbībā un tieši Ministru prezidenta darbībā, kas ir šajās simts dienās noticis. Es uzskatu, ka Valsts ministrs, valsts Ministru prezidents ir daudz pragmatiskāks par iepriekšējiem, ir pieejamāks un vairāk izprot Latvijas problēmas. Liekas, ka Ministru prezidents arī daudz vairāk saprot, ko vēlas mūsu valstī uzņēmēji un tie, kas vēlas darboties. Ir patīkami dzirdēt no Ministru prezidenta, ka šādi ziņojumi par Ministru kabineta darbību būs diezgan regulāri, un es domāju, ka no Finansu ministrijas būs pieejama arī informācija par budžeta izpildi, par budžeta izlietojumu un tā tālāk. Tas vienkārši mūsu starpā radīs... un ir iespējama daudz saprotamāka un atbalstošāka sadarbība. Es uzskatu, ka ir ļoti veiksmīgi izdarītas vairāku ministru maiņas, un te varētu atzīmēt tās, kas notika Finansu ministrijā, Ekonomikas ministrijā, Zemkopības ministrijā, Iekšlietu ministrijā un citās. Un tas, es domāju, Latvijai ir ļoti būtiski - it sevišķi tādās svarīgās nozarēs, kuras es pieminēju. Es domāju, ka tikai Ļeņins varēja uzskatīt, ka jebkura ķēkša var vadīt valsti. Un mēs ļoti labi zinām, ka tā tas nav un nevar būt. Jaunais finansu ministrs Piebalga kungs ir nopietni uzsācis darbību, kas vērsta uz valsts garantēto kredītu "atgriešanu" budžetā. Tas ir mūsu pilsoņiem, visai valstij ļoti svarīgi, jo bija izveidojusies situācija, kad ir iespējas dažādiem ierēdņiem, kuriem pieejami šie kredīti, izmantot tos, nu, saudzīgi sakot, savtīgos nolūkos un nerēķinoties, teiksim, ar to, ka tas ir jāatmaksā no pilsoņu nodokļiem, un, ja mūsu valsts pilsoņiem un Latvijas iedzīvotājiem būtu pilnībā zināms, kādā veidā šī darbība ir notikusi, tad viņos valdītu ļoti liels satraukums un nesapratne, kā, teiksim, pie vienas valsts vadības varētu šādas lietas notikt. Un man ļoti... man un arī mūsu komisijai, Izmeklēšanas komisijai, kas strādā, mūsu frakcijai rada izbrīnu tas, kā valdība, iepriekšējās valdības ir devušas šādas garantijas daudziem veidojumiem, vai nu SIA, vai kā citādāk, iespējas, radītas iespējas, un garantējusi šo kredītu "atgriešanu". Un šodien stāvoklis var budžetā izveidoties ļoti slikts, ja mums būs šie kredīti jāturpina "atgriezt" un atbildību nenesīs tie cilvēki, kuriem bija šī darbība uzticēta. Mēs Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijā arī pacēlām tādu jautājumu, ka nopietni ir jāpaskatās privatizācijas gaita, un atsevišķi momenti parāda, ka pirmām kārtām tiek privatizēti jeb, teiksim, pasniegti privatizācijai ļoti... nu nevis ļoti, bet labi strādājoši uzņēmumi, kas dod lielu ieguldījumu budžetā ar nodokļiem. Un pēdējais, protams, ir plašāk skatāms jautājums, dziļāk. Ļoti nopietni, manuprāt, ir Privatizācijas padomei jāskatās jautājums par banku privatizāciju, kur pašreiz ir uzmanības centrā Unibanka. Un kur atkal ir tādi priekšlikumi kā 25 miljonu latu segšana no budžeta - viens; otrs - ka daļu no šīs... šo banku privatizēt par sertifikātiem. Tas ir vispār tāds ūnikums. Un vai tad nebūtu pareizāk tomēr, ka, ja rodas šādi

privatizētāji, viņi apmaksātu šo parādu un, kā parasti, izsolē privatizētu šo banku, nevis dot kādu prioritāti vai privilēģiju kādai grupai, kas to vēlas. Nu, tas attiecas arī uz vairākiem Ventspils objektiem, kuri pašreiz ir valsts, bet kurus arī vēlas privatizēt.

Nu, un šeit es vēl gribētu atzīmēt arī pašreizējās Ekonomikas ministrijas uzsākto darbu un varbūt to, ka nupat Ekonomikas ministrija ir savu sistēmu, kā darboties Ekonomikas ministrijai, atklājusi, tā ir ļoti pieņemama, un es domāju, ka šis izklāsts rada pārliecību, ka tiešām Ekonomikas ministrija sāks darīt to, kas tai jādara. Mans personīgs uzskats ir, ka visu laiku tas netika darīts, jo, ja bijušais ekonomikas ministrs Kehra kungs mums mācīja, kā tirgot pienu trīslitru burkās, tad es nezinu, vai tas ir Ekonomikas ministrijas uzdevums.

Ļoti pozitīvas iezīmes ir Zemkopības ministrijā. Īsā laika periodā ministrs ir panācis, ka tiek radīta sistēma likumdošanā, radīta valsts funkciju atdalīšana no pārvaldīšanas. Šeit es gribētu arī tomēr pateikt, ka mūsu partijas biedrs Breša kungs ir ļoti daudz darījis, - ļoti īsā periodā pie tam. Un es domāju, ka sestdien tas rezultāts būs redzams, jo tā ir visiem ļoti labi saprotama lieta. Un es domāju, ka tie ir tādi ļoti pozitīvi momenti, bet žēl, ka tas notiek tik vēlu, jau kādi 4 vai pat 5 gadi mums ir pagājuši tādā neziņā.

Nu, un jāsaka, ka arī ir vienreiz panākts valsts ministra Breša kunga, teiksim, iespaidā, ka šo pārvaldīšanas funkciju ieņems gan ražotāji, pārstrādātāji un tirgotāji, kuriem jau sen vajadzēja būt kopā un tādā sistēmā strādāt. Nu, šeit varētu tādu nelielu pārmetumu izteikt Zemnieku savienībai, kas visu laiku vēlējās Zemnieku federāciju izvirzīt kā vienīgo vadošo šajā pārvaldīšanā.

Es domāju, ka šie piezīmētie... es te varbūt nerunāju tik daudz kritiskā attieksmē, jo, manuprāt, mums arī ir nepieciešams uzsvērt to pozitīvo, kas ir parādījies, un man liekas, ka šie procesi, kas ir sākušies, ir neatgriezeniski, un es ļoti ceru, ka tie tādi ir, un es domāju, ka ne pseidodemokrātam vai pārliecinātam komunistam, nākot pie varas, nebūs iespējams tos pātraukt, ja šie procesi tiks nostiprināti. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītājs. Jānis Lucāns - Tautsaimnieku politiskā apvienība. Lūdzu! Pēc tam - Alfrēds Žīgurs.

J.Lucāns (TPA).

Cienījamie deputāti! Vispirms gribētos izteikt gandarījumu par to, ka beidzot no šīs tribīnes mēs esam dzirdējuši pietiekami nopietnu analīzi par valsts stāvokli un par to, ko valdība gatavojas darīt uz priekšdienām šī stāvokļa normalizācijai. Es gribētu teikt, ka Gaiļa kunga ziņojums būtiski atšķīrās no tiem ziņojumiem, kādus mēs esam līdz šim dzirdējuši no šīs tribīnes. Un gribētos teikt, ka tas ir apsveicams, patīkami konstatējams fakts. Un ir redzama liela atšķirība, teiksim, nostādnēs, kādas ir bijušas iepriekšējām valdībām, un nostādnēs, kādas ir pašreiz. Un šīs nostādnes vieš cerības. Tad šodien mums laikam nav īpaši jārunā par to, kas ir labs un izdarīts; protams, arī par to vajag runāt, bet varbūt jārunā arī par tām lietām, kurās vēl ļoti daudz kas un ļoti svarīgs darāms. Šeit Gaiļa kungs runāja par lauksaimniecību kā prioritāru nozari. Un tas ir ļoti labi, ka budžetā ir atrasti šie līdzekļi un ka nākamajā gadā tie būs, tas ir ļoti patīkami, bet tajā pašā laikā laukus nomāc viena ārkārtīgi smaga problēma. Un to jums pateiks katrs zemnieks, ka zemnieks, lai kā tas arī nebūtu, neredz Latvijā savu tirgu. Viņš neredz Latvijā savu tirgu. Kaut arī... es minēšu vienu piemēru. Piemēram, Limbažu pienotavā piena pārstrāde pašreiz, ziemas periodā, ir tikai 1/4 daļa no tā, kas, teiksim, bija pirms 3-4 gadiem. Uzsveru šos skaitļus - 1/4 no tā, kas bija pirms 3-4 gadiem, un tanī pašā laikā zemnieks joprojām neredz sev tirgu. Tas nozīmē tikai vienu - ka arī tie muitas tarifi... man bail par to, bet man liekas, ka tie muitas tarifi, kuriem

vajadzēja sākt darboties decembrī, - ka tie šobrīd vēl nedarbojas un Latvijas iekšējo tirgu neaizsargā pietiekami. Un, ja mēs ejam pa šo ķēdi uz priekšu, tad mēs nonākam līdz mītam par to, kādā veidā tiek pārkāpti muitas likumi. Es uzsveru vārdu "mîts", jo šobrīd es nevaru šeit uzstāties ar kaut kādiem īpašiem pierādījumiem, bet, man liekas, mums der ieklausīties šajā mītā par šiem muitas pārkāpumiem, lai izdarītu secinājumus, vai tomēr tur apakšā nav kaut kas nopietns. Un, parunājoties konfidenciālās sarunās ar muitas darbiniekiem, var konstatēt četrus nopietnus muitas pārkāpumu veidus. Pirmais, protams, ir muitas darbinieku piekukuļošana, tas joprojām turpinās, bet es saprotu, ka pašreiz ir uzsākta cīņa pret šo lietu, jo šur tur jau parādās, teiksim, gadījumi, kad muitas darbinieki ir noķerti par šo kukuļņemšanu.

Otrs, pēc manām domām, simptomātiski vissvarīgākais pārkāpumu veids ir augstu amatpersonu sankcionēti muitas pārkāpumi. Diemžēl šāds mīts pastāv, un es vēlreiz uzsveru - konfidenciālās sarunās cilvēki to atklāj. Es gribētu teikt, ka, ja, teiksim, šāds muitas pārkāpumu veids patiešām eksistē, - es runāju jautājuma formā: ja šāds pārkāpumu veids patiešām eksistē, - tādā gadījumā, man liekas, ir pēdējais laiks ar šo lietu ļoti nopietni nodarboties. Būtu ļoti svarīgi, teiksim, nodarboties ar šo lietu kaut vai tādēļ vien, lai izgaisinātu šo mītu, lai pierādītu, ka nav šāda pārkāpumu veida. Diemžēl muitās uz vietas šis mīts pastāv.

Trešais veids, kā tiek pārkāpta muita, ir spēka paņēmieni uz robežas. Nav zināms, cik plaši izplatīts šis veids; diemžēl ir tādi gadījumi, kad pie robežas uzrodas vīri ādas jakās ar automātiem un savas kravas nogādā vajadzīgajā vietā. Diemžēl arī šāds mīts pastāv.

Un ceturtais, kas saistās ar tranzītkravām un šo kravu pazušanu tad, kad notiek, teiksim, pavadonības maiņas un tamlīdzīgas lietas, kurās, teiksim, netiek izsekots, kā tas beigu beigās līdz galam nonāk, un pagaidām šī informācija,viss šis informācijas cikls, šī plūsma nav noslēgta un nav īstas skaidrības, kas ir aizgājis patiesībā tur, kur tam jāaiziet, un kas ir palicis Latvijā uz vietas.

Es domāju, ka šo četru nosaukto ir jau pietiekami daudz, lai saprastu, kāpēc iekšējais tirgus, neskatoties uz muitas tarifu izmaiņām, joprojām ir pilns ar ievestajām precēm. Man ļoti gribētos vērst valdības uzmanību - es uzsveru vēlreiz šo vārdu - uz šiem "mîtiem", kuriem, man liekas, apakšā ir diezgan reāls pamats.

Otra lieta, par ko es gribēju runāt, - privatizācija, privatizācijas stratēģija. Es saprotu, ka valdība trīs mēnešos nav vēl paspējusi pie šīs lietas, teiksim, pie šīs stratēģijas, līdz galam tikt klāt. Bet tajā pašā laikā man gribas teikt, ka šis jautājums kļūst arvien aktuālāks un nu dzīve prasa pēc šā jautājuma izskatīšanas un nopietnas izlemšanas. Nupat nesen Saeimas Tautsaimniecības komisijā bija strīds - Ventspils ekspedīcijas organizāciju, kas ir viena no lielās tranzīta ķēdes sastāvdaļām, par tās privatizāciju un kaislībām ap šo privatizāciju, un varbūt tiešām būtu lietderīgi valdības līmenī, valsts līmenī šo jautājumu vienreiz izlemt, lai būtu skaidrs, kuras tranzīta pozīcijas ir valstij stratēģiski svarīgas un kuras valsts nedrīkst pilnībā izlaist no savas kontroles, jo tās var izrādīties arī politiski svarīgas pozīcijas atsevišķos brīžos, teiksim, ņemot vērā sarežģīto starptautisko stāvokli, un no kurām ir jāatsakās. Tas ir viens.

Un otrs. Attiecībā uz privatizāciju ir jābūt skaidrībai, par kuru mēs esam daudzreiz šeit runājuši, un tam acīmredzot arī valdība vēl nav paspējusi tikt klāt, bet dzīvē ļoti prasās, lai būtu skaidrība par to, kāda būs šī privatizācijas secība, - kas nāks papriekš un kas būs pēc tam -, lai šī nenoteiktība, kas pašreiz valda šajā procesā, nedarbotos kā dezorganizējošs faktors valsts uzņēmumu darbībā. Es domāju, ka jebkurš saprot, ka uzņēmums, kurš nezina, kas ar to notiks rīt un kurā brīdī tam apmainīs zīmogu pret privatizējamo uzņēmumu zīmogu, - ka šāds uzņēmums nevar strādāt ar perspektīvu. Tas ir loģiski, un neko tur nevar darīt.

Bet tajā pašā laikā man gribētos teikt, ka, piemēram, iepazīšanās ar vieglās rūpniecības uzņēmumiem rāda, ka šajā uzņēmumu grupā ir ļoti daudz uzņēmumu, kas jau ir sekmīgi iekarojuši Rietumu tirgu, spēj ražot un spētu ražot vēl vairāk, ja ekonomiskā politika šajā jomā nopietni izmainītos un ja tā perspektīva būtu skaidrāka, un ja valsts pret šiem uzņēmumiem neizturētos kā pret pabērniem. Lūk, šī analīze ir nepieciešama pēc iespējas ātrāk, un šī izšķiršanās ir nepieciešama pēc iespējas ātrāk. Es pieņemu, ka pat šajā brīdī ir iespējams kļūdīties, bet pats par sevi fakts, ka šāda izšķiršanās notiks, lielā mērā sakārtos attieksmi ražošanas sfērā.

Pēdējais. Runājot par šo privatizācijas procesu, es gribu runāt par Unibanku. Man gribētos teikt tā, ka izskatās, ka Unibankas privatizācija pārvērtīsies par vēl vienu no lielākajiem skandāliem Latvijā tūlīt pēc "Latas" skandāla; pašreiz mēs cenšamies tikt skaidrībā, kas tur ir noticis. Es domāju, ka par tādu skandālu izvērtīsies Unibankas privatizācija.

Kādi ir argumenti, ar kuriem es varu pastiprināt savu domu šajā jautājumā?

Pirmais arguments ir ļoti atšķirīgais šīs bankas pamatkapitāla vērtējums. Banku speciālisti, kuriem es varētu zināmā mērā uzticēties, šo pamatkapitālu vērtē apmēram divreiz augstāk, nekā tas pašreiz parādās auditorvērtē. Es saku vēlreiz, tās ir tikai iezīmes, kuras pašreiz ir jūtamas, jo, redziet, šos vērtējumus šobrīd izdara banku speciālisti, kuri acīmredzot orientējas šajās lietās, jo viņi ir ieinteresēti šajās lietās. Tas ir viens moments, kas liek ar lielām aizdomām skatīties uz šo privatizācijas procesu.

Un otrs moments. Tā saucamie "sliktie" parādi, kurus vērtē ap 25 miljoniem. Un atkal banku speciālisti, kuri ir mēģinājuši iedziļināties šajos "sliktajos" parādos, uzskata, ka šie parādi ir "slikto" kategorijā nonākuši tādēļ - un tikai tādēļ, ka Unibanka reāli neveic šo parādu piedzīšanu, neveic to pietiekami aktīvi, neveic to pietiekami kompetenti un pietiekami noteikti. Un atkal ir tāds uzskats ka apmēram 40-50 procenti šo parādu faktiski nav šie neglābjamie. Es domāju, ka šie divi iemesli ir pietiekami nopietni, lai pašreiz iesākto Unibankas privatizācijas procesu apturētu, kamēr tiktu skaidrībā par šīm divām ļoti nopietnajām problēmām. Vai, teiksim, tālākajā gaitā mums nebūtu jāsāk sadurties ar daudz daudz nopietnākām, sarežģītākām un skandalozākām lietām. Jo nav jau nekāda, teiksim, liela gudrība vajadzīga, lai saprastu vienu lietu - ka bankai tās privatizācijas procesā... ja ir zināmi cilvēki, kuri grib šo banku privatizēt, tad viņiem vislabākais ceļš, kādā veidā nodrošināt savu stāvokli, ir radīt pēc iespējas lielāku šo neglābjamo parādu nastu, kuru varēs uz valsts budžeta rēķina dzēst. Mēs nezinām, cik līdzekļu no valsts budžeta šādā veidā nevajadzīgi esam šajā bankā jau iepumpējuši.

Es gribu vēlreiz vērst uzmanību uz šo jautājumu. Ir runa par vislielākās Latvijas bankas privatizāciju, un šo procesu nevar veikt tik vienkārši un vieglprātīgi. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītājs. Alfreds Žīgurs - Latvijas Nacionālās neatkarības kustība. Lūdzu! Pēc tam - Juris Sinka.

A.Žīgurs (LNNK).

Godātais Prezidij, tas ir, Gorbunova kungs un Tomiņa kungs! Pārējie nav atraduši par vajadzību šeit būt. Godātie kolēģi! Šajā laika posmā, kamēr mums ir Ministru prezidents Gailis, ir notikušas tomēr lielas pārmaiņas - un pārmaiņas, varētu teikt, uz labo pusi, jo tagad tauta redz un satiek savu Ministru prezidentu. Pirms tam tas tā nenotika. Tas nenozīmē, ka es, būdams no Neatkarības kustības, esmu sācis slavēt "Latvijas ceļu", nē, tas tā vēl gluži nav! (Bet ir cilvēki, kas to dara.) Viņam ir pieredze kā reformu ministram ar šiem cilvēkiem satikties, un tas ir labi

mūsu Latvijai. Bet... ir liels "bet". Salīdzināt Latvijas tēlu ar vienu ceļamu katedrāli - tas ir ļoti labi priekš manis, man, kā vienam arhitektam, tas patīk. Saprotams, šādas katedrāles torņa galā ir jābūt gailim. Tas arī ir labi. Tā jau nekāda vaina nav. Bet ar to jau mēs neesam vēl nekur tikuši. Mūsu situācija nav palikusi labāka, bet sliktāka. Proti, visas mūsu robežas ir tāpat vaļā, kā tas bija - un varbūt ir vēl sliktāk palicis. Tāpat kriminālnoziegumi nav mazinājušies. Tas, ko dod statistika, - tas neatbilst patiesībai, jo, jūs paši saprotat, tauta ir palikusi tāda apātiska, viņi vienkārši neziņo vairs. Nav jau kas to kārtību mums ievedīs. Kurš tad ies uz policiju: varbūt bandīti atnāks un mani nošaus, ja es to darīšu. Redziet, tas nav uzlabojums. Tagad uz laukiem... Ja mēs runājam, kā ir: mēs aizvedam pienu, mums jau ziemā nav daudz - tikai mežs un piens palicis, bet, ja to pienu vedīsim, es atvainojos, es teikšu - pa Gūtmaņa ceļiem, tad mēs nonāksim galā, pienotavā, jau ar sviestu! Tie ceļi vienkārši "jânošļūc" bija. Tur taisnojas, ka naudas nav. Nē, tur ir strīds, kas to izdarīs - pašvaldība vai valdība. Un tā tas iet gadiem un gadiem! Un Rīgas pilsētā ir tas pats. Es ceru, ka šīs runas nebūs tikai runu veidā palikušas, bet ka būs pēc šīm runām kaut kāda reakcija, ka Ministru prezidents šeit ievēros, ko mēs katrs sakām no dažādām partijām, un ka to viņi uzlabos. Nu mēs ar lielām mokām, paņemot no vienas ministrijas, no otras ministrijas un no visiem, nokārtojam stāvokli izglītības laukā un iedodam skolotājiem lielākas naudas, bet viņi vēl nav apmierināti. Tā lieta jau ir - nekad nebūs apmierināti, jo viņiem tiešām ir mazas algas. Un ne jau tas vien: arī skolēnu skaits ir sarucis latviešu skolās. Turpretim no krievu skolām ir nākuši klāt latviešu skolās un iznāk, ka mēs uzturam tās krievu skolas, kas jau ir daudz samazinājušās, bet tā atvēlētā naudas summa ir palikusi tā pati.

Mēs nevaram tikai runāt vien. Mums ir jāskatās tai medaļai arī tā otra puse. Vieniem pieliek algas - arī otri prasa. Un šajā gadījumā to prasa mediķi. Mēs nevaram riskēt, nepielikt mediķiem algas. Kas tad notiks, ja mēs nepieliksim arī Saeimas locekļiem? Mēs nonāksim slimnīcā, un, ja mēs tās algas nebūsim viņiem pielikuši, es nezinu, kā būs, kurā koridorā mūs izstums.

Tālāk - par mūsu Ārlietu ministriju. Mūsu Ārlietu ministrijā jau tagad ir tāds teiciens, ka tas ir komjaunatnes centrs. Nu labi, vienalga, kā to nosaukt, bet mums nav izstrādāta ārlietu koncepcija, kāds ir mūsu virziens, ko mēs gribam panākt. Mēs nesen iesākām runāt par Čečeniju; mēs bijām maza grupa, un tad mūsu pašu kolēģi teica: "Þīgur, neraksti to! Nu ko tu par tādiem noziedzniekiem!" Jūs redzat tagad, kas notika. Visa pasaule ir sacēlusies, bet tās valdības... tās aizstāv Jeļcinu. Nu labi, Jeļcinu varbūt aizstāvētu, it kā tas ir vienīgais demokrāts. Viņs nav nekāds demokrāts un nekad arī nav bijis! Šodien viņš ir uzņēmies arī augstākā komandiera lomu krievu armijā. Un kas ir noticis? Arvien vēl šauj un slepkavo cilvēkus. Vai mūsu Ārlietu ministrijai, mūsu ministriem nevajadzētu šo ņemt vērā? Ārpusē, jūs redzat, atkal ir demonstranti. Labi, - vienā pusē stāv bijušie karavīri, kas prasa savu, otrā pusē stāv kāds žīdu tautības cilvēks. Ja viņš nav arī pilnā prātā, bet katrā ziņā viņš prasa, lai būtu arī tā ebreju valoda aizstāvēta šeit Latvijā. Nu muļķības! Latvieši ir tik toleranti pret šeit dzīvojošajiem žīdiem. Man liekas, nevienā citā valstī viņi neatradīs... neklasies tik labi kā te. Un viņus neaiztiek neviens šeit. Viņiem dod visas iespējas. Nē, bet viņiem vajag atkal meklēt kašķi ar mums! Tas ir tomēr... Es ceru, ka tagad, kad ieliksim mūsu sūtni Izraēlā, tā lieta varbūt mainīsies. Es ceru tiešām uz Silāru kungu, ka viņš būs pietiekami labs un viņš varēs mūsu virzienu jeb mūsu gaitu parādīt arī tur, Izraēlā, mums par labu.

Kas attiecas uz aizsardzību, tā ir ļoti sliktā stāvoklī. Arvien vēl paliek, ka zemessargi ir vienīgie Latvijas sargi. Mūsu armijas cilvēki, kas ir iesaukti, - vai nu viņi tiešām ir slimi, vai tēlo, bet katrā ziņā tā demokrātija pie viņiem ir aizgājusi tik tālu, ka katrs zaldāts var pateikt: "Es neprotu lasīt! Es nevaru tur nosēsties uz sola un es nevaru maršēt!" Un tad tiks cauri. Tādā veidā tā armija nevarētu būt. Es ceru, ka Trapāna kungs, kas tikai nupat ir pārņēmis šo lietu, šo lietu savedīs kārtībā. Tās krievu bāzes jeb tās atstātās kazarmas - tās arvien tiek izlaupītas un arvien vēl tiek demolētas. Es nezinu, kāpēc tad tur nevarētu demolāciju izbeigt! Es mēģināšu runāt...

Zemessargi ir griezušies pie manis ar sūdzībām. Mūsu jaunais Dalbiņa kungs, kas tika nozīmēts šajā amatā, - vai nu viņš vēl nav iesācis, vai viņš, nākdams no zemessargiem, to lietu vēl nav izpratis. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītājs. Juris Sinka - "Tçvzemei un brīvībai". Lūdzu!

J.Sinka (TB).

Priekšsēža kungs! Dāmas un kungi! Šīs 100 dienas un ziņojums par 100 dienām gandrīz neprasa detalizētas debates. Jo tas, kā trūkst mums, Saeimas deputātiem, šeit sēžot solos, ir dokumenti, kas norādītu uz to, kas ir tiešām padarīts. Janeka kungs tā ļoti skaisti pateica, kas ir padarīts 100 dienās. Protams, te runā opozīcija, un no tās sagaida "aukstu ūdeni" pozīcijai, bet ko mēs dzirdam? Kas tad ir šie 100 dienu darbi? Es nerunāšu par nedarbiem, bet runāsim par darbiem. Tās drīzāk ir ieceres, tie ir, jā, labi nodomi. Kas tieši ir padarīts, - tur nu mēs nesaskatījām... Ja mēs sevi mazliet turam pareizā inteliģences līmenī, tad es domāju, ka tas... Es nezinu, man liekas, man personīgi neprasītu vairāk kā vienu vakaru, ja man nebūtu kaut kādu traucējumu, uzrakstīt visas tā labās ieceres, visu, ko es gribētu, kas lai te notiktu, lai Latvijai tuvākā vai tālākā nākotnē veiktos. To tad uzskaitītu. Tas apmēram ir tas, ko mēs dzirdējām. Žīgura kungs ļoti laipni pieminēja šo interesanto un vajadzīgo Ministru prezidenta ceļojumu aspektu. Protams, var jau to vēlēšanu kampaņu uzsākt valdības laikā, un to nedrīkst nemaz pārmest. Varbūt opozīcijai arī to vairāk vajadzētu īstenot. Bet tad mēs runājām, vai rodas jautājums par Ministru prezidenta kārtējiem pienākumiem, tas ir, vadīt Ministru kabinetu un būt lietas kursā, un būt atbildīgam par visu katru dienu. Tātad, kamēr viņš ir Kuldīgā vai Saldū, vai Valkā, darbam ir jārit šeit, Rīgā. Tātad var tikai pieņemt, ka Gaiļa kungs ir lielisks varas deleģētājs.

Tajā pašā laikā ļaunas mēles var pateikt, ka tā ir atkal personības kulta veidošana. Te nu tad ir tas diezgan interesantais salīdzinājums ar Šantras katedrāles būvi. Ak Dievs, to jau mēs agrāk dzirdējām - jau divreiz tagad! Ir jau labi, ja ir vīzija, kāda tā jaukā katedrāle būs, kā tā izskatīsies, kādam vizionāram jau ir jābūt! Bet bez labiem mūrniekiem, akmeņkaļiem un tā tālāk, - bez darbiniekiem mēs arī nekur uz priekšu netiksim. Un šeit mēs nesaredzējām... tur vajadzēja... Es personīgi būtu apmierināts ar daudz īsāku uzskaiti vai to dažādo lietu skaita samazināšanu, un tomēr gribētu kaut kādu konkrētāku analīzi nekā visu to garo sarakstu par to, kas it kā jau ir padarīts. Protams, ir pilnīgi neiespējami 100 dienās to izdarīt. Tātad kaut kur saduras šī vīzija, sapnis, vai, kā Lucāna kungs teica, mīti, ar patiesību. Un tā patiesība, piemēram, runājot par... Minēšu tikai pāris punktus. Es tiešām neiedziļināšos debatēs, jo gandrīz jau nav iespējams debatēt.

Policija, piemēram. Vai bija kāda norāde uz to... Nu labi, mums ir Policijas akadēmija. Bija kāda norāde uz radikālām personālsastāva maiņām, kas ir ļoti nepieciešamas cīņā pret noziedzību. Tur neredzēja to. Lauksaimiecībā vēl joprojām ir ļoti, ļoti daudz "nesasietu mezglu". Un es runāju par atsevišķām saimniecībām, atsevišķiem privātajiem zemniekiem, kuri vienkārši nevar dabūt lētu kredītu, kas viņiem ir absolūti nepieciešams. Mēs dzirdējām par Breša kunga labo darbu un zināmā mērā tomēr tādu no augšas uzspiestu kooperāciju, bet tas viss ir vēl samērā miglains.

Viena lieta tieslietās ir, kas nav izdarīta un kas ir ārkārtīgi svarīga, - tā ir Satversmes tiesas likumprojekta pieņemšana. Tas vēl kaut kur tur "karājas", un varētu uzskaitīt daudz tādu lietu. Tieši to nepadarīto darbu.

Ārlietās - "jâ" un "nç" atkal. Koncepcija vēl nav gluži pieņemta. Tā līnija nav īsti konsekventa. Mēs esam pārāk pārcentušies pašlaik, piemēram, attīstīt attiecības ar lielo Ķīnu. Lai gan tajā pašā brīdī, kad mūsu Prezidents brauca uz Pekinu, - un pirms tam Ministru prezidenta kungs - gan vēl

nebija Ministru prezidenta kungs, - tik ātri un ar steigu aizbrauca, - tas ir noticis ar Ķīnu: gandrīz tajā pašā dienā, kad mūsu Prezidentam bija tur jābrauc, Ķīna bija tikko nosodījusi 9 disidentus, politiskos pretiniekus, uz garākiem cietumsodiem - līdz 20 gadiem. Es tikai ceru, ka mūsu Prezidenta kungs pieminēja šos cilvēktiesību pārkāpumus Ķīnā. Būtu pieminējis to, ka Ķīnai ir grūtības iekļūt tai pasaules tarifu iestādē, kur viņi grib dominējošu lomu ieņemt, un tajā pašā laikā nodarbojas, tā sakot, ar malumedniecību, uz ko norādīja Amerika. Redzat, visas šīs grūtības... Kaut kā mēs neesam īsti varējuši šo grūtību, šo problēmu jūrā īsti atrast pareizo ceļu.

Ja Ministru prezidents būtu koncentrējies uz pāris šiem būtiskajiem... Tāpat atzīšana bija, ka sociālajā sfērā nav īsti veicies, nav padarīts... Bet arī tur nav īstas skaidrības. To nevajadzētu tā formulēt: kas padarīts. Te ir tiešām uzskaitītas vēlmes. Tās ir tās 100 dienas, kurām, protams, nav katrreiz... neseko Vaterlo, bet varbūt kas labāks, bet šeit nu ir tā, kā manas skolas sekmīgais audzēknis tagad sevi grib sekmīgi parādīt, bet kaut kādas substances trūkst. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītājs. Vai Sekretariātā ir iesniegumi no deputātiem? Debates izbeidzam, un jautājums ir izskatīts.

Nākamais jautājums - likumprojekts "Grozījumi Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumā "Par humāno palīdzību"". Pirmais lasījums. Atbildīgā ir Sociālo un darba lietu komisija.

Lūdzu! Komisijas vārdā runās Aida Prēdele - Kristīgo demokrātu savienība.

A.Prēdele (KDS).

Cienījamie kolēģi! Mūsu rīcībā ir dokuments nr.1106, kurš saucas likumprojekts "Grozījumi Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumā "Par humāno palīdzību"". Šā grozījuma būtība ir pavisam vienkārša. Proti, izsvītrot lēmuma 4.punktu un līdz ar to lēmuma 5.punktu uzskatīt par 4.punktu. Kāpēc šāds grozījums ir nepieciešams? Kāpēc ir vajadzīgs svītrot šo vienu punktu no Augstākās padomes lēmuma, kas ir pieņemts 1993.gada 16.februārī? Proti, saskaņā ar šo lēmumu Labklājības ministrijai sadarbībā ar Muitas departamentu un citām sabiedriskajām organizācijām bija uzdots izveidot Humānās palīdzības informācijas centru. Kopš šā laika, kopš 1993.gada 16.februāra, ir pagājis krietns laika sprīdis un ļoti daudz kas situācijā valstī ir mainījies - it īpaši runājot par humāno palīdzību. Palielinās tiešo mērķa sūtījumu daudzums humānajā palīdzībā, tie vairs neiet caur kādiem lokāliem uzskaites centriem. Ir nodibinājušās tiešas saites starp ziedotājiem un humāno sūtījumu adresātiem. Tajā pašā laikā humānās palīdzības sūtījumu kopējais daudzums Latvijā ar katru mēnesi samazinās. Līdz ar to mēs varam konstatēt, ka līdz šim, gada garumā, tāds centrs - informatīvais centrs - izveidots nav. Ja šobrīd šādu centru mēs gatavotos izveidot, tas prasītu ievērojamus valsts līdzekļus, un, lai nodrošinātu šādas institūcijas darbību, būtu nepieciešama gan materiāli tehniskā bāze, gan arī darba algas fonds. Tāpēc ir šis ierosinājums - atteikties no Humānās palīdzības informācijas centra un tātad arī šajā dokumentā par humāno palīdzību svītrot to, kas attiecas uz šā centra izveidošanu. Es lūdzu kolēģus atbalstīt šo grozījumu pirmajā lasījumā un iesniegt labojumus un papildinājumus attiecībā uz otro lasījumu līdz 20.janvārim, it īpaši vēl tāpēc, ka Saeimas Sociālo un darba lietu komisija ļoti nopietni ir iedziļinājusies šajā jautājumā par humāno palīdzību. Mēs esam sarīkojuši vairākas tikšanās ar Muitas departamentu, ar Labklājības ministrijas speciālistiem, kas atbild par humāno palīdzību zāļu un medikamentu jautājumos, un mēs esam sagatavojuši uz otro lasījumu jau "Pārejas noteikumus", kuros tiek uzdots Ministru kabinetam līdz 1.aprīlim pieņemt noteikumus, kuros būs noteikts, kādi priekšmeti un vielas tad īsti var būt humānās palīdzības kravās, kā arī būs atrisināti daudzi citi jautājumi, kas saistās ar humānās palīdzības kravām.

Aicinu, cienījamie kolēģi, pieņemt šo vienkāršo labojumu un piedalīties tālāk, otrajā lasījumā, šā likumprojekta papildināšanā. Paldies.

Sēdes vadītājs. Vai Sekretariātā ir deputātu iesniegumi? Nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumā "Par humāno palīdzību"" pieņemšanu pirmajā lasījumā! Balsojam. Rezultātu! Par - 61, pret - nav, atturas - 2. Pieņemts pirmajā lasījumā.

Vai pret priekšlikumu iesniegšanas termiņu - 20.janvāris - ir iebildes? Nav. Pieņemts.

Nākamais jautājums - likumprojekts "Grozījumi Latvijas Republikas Kriminālprocesa kodeksā". Aizsardzības un iekšlietu komisijas priekšsēdētājs deputāts Līgotnis - "Latvijas ceļš". Lūdzu!

A.Līgotnis (LC).

Godātie kolēģi! Tātad šis ir dokuments nr.1229, un tas saucas "Grozījumi Latvijas Republikas Kriminālprocesa kodeksā". Man jūs jāinformē, ka pēc pirmā lasījuma neviens deputāts priekšlikumus šim likumprojektam nav iesniedzis. Tādi nav tapuši arī mūsu komisijā, un tādējādi mēs varam balsot par šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Vai Sekretariātā nav deputātu iesniegumu? Nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Grozījumi Latvijas Republikas Kriminālprocesa kodeksā" pieņemšanu otrajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - nav, atturas - 1. Pieņemts.

Par priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

A.Līgotnis. Priekšlikumus, ja tādi jums ir, es lūdzu iesniegt Aizsardzības un iekšlietu komisijā līdz 18.janvārim (ieskaitot).

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

Nākamais ir likumprojekts "Grozījumi likumā "Par maizes ražošanas valsts uzņēmumu privatizāciju"". Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājs deputāts Zaščerinskis - Tautsaimnieku politiskā apvienība. Lūdzu!

J.Zaščerinskis (TPA).

Cienījamie kolēģi! Paņemiet, lūdzu, dokumentu nr.1234! Tas saucas "Grozījumi likumā "Par maizes ražošanas valsts uzņēmumu privatizāciju"". Pēc pirmā lasījuma tika iesniegts Tautsaimnieku politiskās apvienības frakcijas priekšlikums par 6.pantu. Un ir priekšlikums šo pantu izskatīt pa daļām un apakšpunktiem.

Sēdes vadītājs. Nav iebildumu.

J.Zaščerinskis. Attiecībā uz 6.panta pirmo daļu Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisija izskatīja priekšlikumu un, vienam komisijas loceklim atturoties, atbalstīja šo priekšlikumu un lūdz Saeimu to pieņemt, akceptēt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

J.Zaščerinskis. Attiecībā uz 6.panta pirmās daļas 3.apakšpunktu. Labojuma būtība saistās ar to, lai, saglabājot zināmas prioritātes ražotājiem, varētu atvieglot pašu privatizācijas procesu. Līdz šim bija tāds formulējums, ka ražotāji un kooperatīvās sabiedrības var privatizēt ne mazāk kā 60% akciju. Tādā gadījumā, ja kooperatīvā sabiedrība varēja "piestādīt", teiksim, 50% akciju, viņi neizturēja konkursa noteikumus un bija spiesti izstāties it kā no privatizācijas procesa vispār. Priekšlikums tiek piedāvāts, ka līdz 70%; tas dos iespēju šinī gadījumā ražotāju kooperatīvajām sabiedrībām arī ar 30, 40 vai 50% akciju piedalīties privatizācijas procesā. Kāpēc tieši 75%? Tieši 75% tādā gadījumā, ja pārējiem iespējamiem pretendentiem, kas paredzēti likumā, privatizācijas noteikumos tiek paredzēts minimālais akciju daudzums. Līdz šim formulējums bija - "labības audzētājiem un to kooperatīvajām sabiedrībām". Priekšlikumā ir šāds formulējums: "labības audzētāju kooperatīvajām sabiedrībām". Kāpēc tāds priekšlikums tika iesniegts? Praktiski ir tā, ka labības kombināti, uz kuriem pamatā šis labojums attiecas un tiek izmantots, ir pietiekami lieli un neviens individuāls ražotājs tos nevar privatizēt. Var privatizēt grupa ražotāju, bet tādā gadījumā tā jau ir kooperatīvā sabiedrība. Ja mēs atstāsim formulējumu, ka atsevišķiem ražotājiem, tad praktiski notiks tā, ka zem ražotāja jeb zemnieka "cepures" tos noprivatizēs firmas jeb atsevišķi uzņēmēji, un tādā gadījumā mēs praktiski it kā izslēdzam ražotājus no konkurences. Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijā, balsojot par šo jautājumu, balsis drusku dalījās: 4 balsoja " par", 2 - atturējās, un 2 bija "pret". Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates par 6.panta pirmās daļas 3.punktu. Anna Seile - Latvijas Nacionālās neatkarības kustība.

A.Seile (LNNK).

Laimīgu Jauno gadu Prezidijam un deputātiem! Es nevaru atbalstīt Tautsaimnieku politiskās apvienības frakcijas priekšlikumu, ka 75% akciju kā nedalāmā pakete nonāk tikai labības audzētāju kooperatīvajām sabiedrībām. Gadās arī tāda lieta, ka arī lopkopības nozarē tiek ražoti graudi, un parasti tik tiešām šīs dažādās nozares savienojas kopā, lai zemi racionāli izmantotu. Un kas tad notiek? Iznāk, ka šādas sabiedrības nevar privatizēt, un pakete - 75% akciju nonāk tikai graudu audzētāju rīcībā. Bez tam šeit tiek izteikta arī doma par piespiedu kooperatīvo sabiedrību vai to apvienību veidošanu, kā tas ir minēts arī nākamajā priekšlikumā, kuru komisija ir atbalstījusi. Un tādēļ es aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Gundars Bērziņš - Latvijas Zemnieku savienība. Lūdzu!

G.Bērziņš (LZS).

Es arī gribētu piekrist Seiles kundzes viedoklim, jo traģiskākais jau šinī labības kombinātu privatizācijā ir tas, ka šis process stāv. Un stāv tas dažādu iemeslu dēļ. Pirmais - tie ir 1992.gada parādi, kas gulst uz kombinātiem, un, rēķinot pēc tam viņu bilances vērtību, šo atlikušo vērtību, tā iznāk tuva nullei, jo parādu saistības, ko pārņem, ir ļoti lielas. Šeit līdz šim nav risināts jautājums, vai... 1992.gadā, kad valdība, valsts, noteica cenu - 20 rubļu un 15 rubļu, un kad valdība noteica, ka ir jāņem pa 120%, 150% kredītu, un uzņēmumu vadītājiem un valsts uzņēmumiem nebija šo lemšanas tiesību... pēc tam pasakot: ka tā ir tālāk jūsu darīšana... Kombināti procentos vien ir nomaksājuši lielākas summas, nekā ir palikusī parādu summa. Un var, protams, mēģināt būt par lielāko lauku draugu, piesolot augstākus procentus. Tātad, ja mēs piesolīsim 76%, tad mēs būsim vairāk "par" laukiem. Tā ir tāda ļoti vienkāršota un primitīva pieeja, jo principā jau galvenais ir panākt, lai risinātos problēma - lai graudu ražotājiem būtu kur realizēt šo produkciju un lai būtu garantētas šīs minimālās cenas. Garantiju mehānismi.

Un otrs. Es tiešām arī šeit saskatu, tā, kā Seiles kundze teica, šīs piespiedu kooperācijas variantus. Es saprotu, ka pieredze kolektivizācijā mums ir. Gribas to atkārtot. Bet, manuprāt, nevajadzētu šeit ekonomiskās kategorijas politizēt un mēģināt šeit kaut kādas politiskās spēles šinī ekonomijas bedrītē vest.

Otrs. Par pašu principu. Ir, protams, arī šis princips. Vai ražotājiem obligāti jābūt šo lielo elevatoru īpašniekiem? Ja piena privatizācijā es tiešām uzskatu, ka tā tam ir jābūt, to rāda visu attīstīto valstu pieredze, un tā tas ir praktiski visās valstīs, ka piena pārstrādes ražotnes ir šo ražotāju rokās. Tā, attiecībā uz labības elevatoriem, it sevišķi lielajiem elevatoriem, situācija praktiski ir absolūti pretēja. Francijā visi lielie elevatori pieder "British Oil", bet franču zemnieks var tāpat pārdot graudus ļoti labi, daudz labāk nekā mēs. Un vai tikai ar šo te - tādu variantu, ka šiem zemniekiem ir tiesības privatizēt, -mēs atrisinām graudu problēmu? Manuprāt, mēs to sarežģījam un neatrisinām. Un ir šī priekšrocība, šie 60% ir pietiekami, pie tam vēl svarīgāk, jo 60% ir šī kontrolpakete. Uzņēmums tiek kontrolēts no ražotāju puses, ja viņi to izvēlas. Un, jo lielāka ir šī daļa, ko iemaksā šīs, kā te teica nievājoši, firmas vai kas, uzņēmēji, kam ir nauda, kam ir apgrozāmie līdzekļi, jo šis kombināts ir dzīvotspējīgāks.

Otrs. Arī pašreiz pasaulē ir pietiekami plaši pētīta prakse par akciju sabiedrību saimniekošanas metodēm un iespējām. Un akciju sabiedrības, pastāvot sadrumstalotai akciju paketei, principā bieži var nonākt šauras grupas rokās, principā - izpildvaras rokās. Un sevišķi arī tad, ja zemnieki nav organizēti. Tas diemžēl parādās jau arī varbūt šobrīdējos privatizācijas gadījumos. Tāpēc es tiešām šeit neredzu absolūti nekādu brīnumlīdzekli. Es vienkārši redzu procesa samudžināšanu, apturēšanu, nerisināšanu. Un, ar labību saistītos jautājumus risinot, jautājumi ir jārisina tomēr pavisam citi. Šis parādu slogs, šīs garantētās cenas, tas, ka budžetā būtu... likumā paredzētās, jo šobrīd... Tikko bija Ministru prezidenta ziņojums. Es neuzskatīju par iespējamu piedalīties debatēs, jo nebija izdalīti nekādi dokumenti un, manuprāt, nebija apspriežamā objekta, par ko debatēt. Bet tas, ka šogad ir pārkāpts likums, ka nav ievērotas prasības par labības tirgu un labības rezervi, kur ir paredzēts, ka piecu gadu laikā valsts iepērk 50 000 tonnas graudu, lai garantētu šīs minimālās cenas... šobrīd šim pasākumam nav atvēlēts ne santīms. Un tikai tādā veidā, tad, kad valsts pirks šos graudus par šīm garantētajām minimālajām cenām, tas ir, valsts iejauksies, regulēs tirgu, bet ar šīm tirgus metodēm, - tikai tad šie graudu ražotāji varēs uzelpot un arī šo savu produkciju realizēt par saprātīgām cenām.

Otrs. Arī tas, ko Seiles kundze teica, - ka šeit ir minētas tikai graudu kooperatīvās kustības. Bet, saprotiet, tos graudus... piemēram, lielie šie te... kombikorma rūpnīcas, kombinētās lopbarības rūpnīcas, pārsvarā ir orientētas uz lopbarības ražošanu, kuras patērētāji ir šie lopkopēji. Kāpēc, piemēram, nevar piedalīties, ja, piemēram, ir izveidojusies spēcīga piensaimnieku kooperācija, kas paralēli ražo graudus, jo viņi ņems pretī kombinēto lopbarību, gaļas pārstrādātāji? Otrs jautājums: kāda ir patērētāju - maizes cepēju - līdzdalība šinī procesā? Jo tomēr maizes realizētāji realizē šo galaproduktu, viņiem ir šī nauda. Un arī šeit viņi praktiski šinī procesā nepiedalās. Tāpēc es domāju, ka šeit ir jāizdara kaut kādas korekcijas, bet šādā variantā, kādā tas ir iesniegts, tas, manuprāt, ir absolūti nepieņemams. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītājs. Zigurds Tomiņš - Latvijas Zemnieku savienība. Lūdzu! Pēc tam - Voldemārs Novakšānovs.

Z.Tomiņš (LZS).

Godātais priekšsēdētāj, godātie deputāti! Tātad Tautsaimnieku politiskā apvienība ierosina 6.panta trešo daļu izteikt šādā redakcijā. Tas nozīmētu, ka labības audzētāju kooperatīvajām sabiedrībām un to apvienībām būtu tiesības iegādāties 75%, līdz 75% akciju kā nedalāmo paketi,

kuras varētu iegādāties arī par privatizācijas sertifikātiem. Pirmajā brīdī uzmetot acis, liekas - jā, ļoti vilinoši, un, ja apskatām iepriekšējo redakciju, kur bija teikts, ka akciju sadalījums labības audzētājiem un to kooperatīvajām sabiedrībām - ne mazāk kā 60%, tad te ir domājams, ka tas varētu būt pieņemamāks, bet, ja apskatās to iepriekšējo redakciju, tad tur bija teikts, ka ne mazāk kā 60%, tai skaitā arī varēja būt 75%, bet diemžēl Tautsaimnieku politiskā apvienība ir pielikusi šo vārdiņu "līdz" - "līdz 75%". Un, ja mēs apskatāmies 1. un 2., un 4.punktu, tad saskaitot minimālais akciju daudzums, kas ir citiem - gan pensiju fondam, gan darbiniekiem, gan citiem uzņēmumiem, - sastāda 25%, bet maksimāli var sastādīt 55%, un, šo vārdiņu "līdz" pievienojot tiem 75%, tas nozīmētu, ka teikšana pār šiem labības audzētāju, labības produktu pārstrādes un glabāšanas uzņēmumiem varētu nonākt arī citu personu rokās, ne šo labības audzētāju un pārstrādātāju kooperatīvajām sabiedrībām, jo tādā gadījumā ir... var būt gadījums, ka viņu rokās nonāk tikai 45%, un tas, es domāju, tomēr nav pieļaujams, jo labības pārstrādes un uzglabāšanas uzņēmumiem ir jābūt pašu ražotāju rokās. Un tāpēc es ierosinu balsot pret šo Tautsaimnieku politiskās apvienības ierosinājumu.

Sēdes vadītājs. Voldemārs Novakšānovs - Latvijas Zemnieku savienība. Lūdzu!

V.Novakšānovs (LZS).

Cienījamais Prezidija priekšsēdētāja kungs, locekļi un cienījamie kolēģi deputāti, klātesošie! Vispirms atļaujiet man jūs apsveikt ar manu pirmo runu šajā gadā un novēlēt jums labu veselību. Bet es, pašreiz pieteicies, nevaru izprast, kurš kuram pretī runā - Tomiņš vai Bērziņš. Es jau patiesībā gāju runāt pretī Bērziņam. Un lieta ir tāda - kaut mēs esam no vienas frakcijas, bet es gribu teikt: cienījamie, jāpieņem ļoti uzmanīgi šis priekšlikums! Un es vados no vienas runas. Jāizslēdz Latvijā tāda situācija, ka lielie kombināti, kurus nopirks, kā es sapratu pēc mana kolēģa Bērziņa teiktā, lielie "naudas maisi", 3 vai cik zem vienas vecenes nosaukuma, kam pieder zeme apakšā... paši pat neparādīsies tajā kombinātā. Iepirks no ārzemēm graudus, miltus, tirgos, noliktavas veiks, tajā pašā laikā lauki aizaugs ar mežu - labākajā gadījumā. Bet ar Latvijas kokvilnu te, ar usnēm jau viņa aug. Un es gribu aicināt deputātus padomāt par to šoreiz balsojot, lai Latvijas lauki neaizaug ar kokvilnu, bet lai būtu teikšana zemniekam, es šoreiz saku - zemniekam lai būtu teikšana pie graudu ražošanas Latvijā un tos Latvijas graudus patērētu tepat Latvijas tautā un varbūt, labākajā gadījumā, arī eksportētu. Es vēlos arī neatdot visu, kā te ir rakstīts, - kooperācijai. Es atbalstu Annas Seiles teicienu, ka vajag arī, lai būtu graudu audzētāji iekšā, jo, piedodiet, Zviedrijā, lai cik labi attīstīta ir kooperācija, bet arī tur līdz pat 3% fermeru nav kooperācijas biedri. Jāparedz arī šiem cilvēkiem mazliet brīvības, bet es pilnīgi atbalstu, ka vajag dot brīvību, lai vietējiem Latvijas graudu audzētājiem būtu ko darīt, nevis diktēs kaut kādi "biezie naudasmaki", kuriem šodien ir nauda.

Sēdes vadītājs. Vai ir iesniegumi? Nav. Debates ir pabeigtas par šo jautājumu. Referents, lūdzu! Galavārds.

J.Zaščerinskis (SL).

Cienījamie kolēģi, līdz 70% un ne mazāk kā 60% - tas it kā būtību nemaina, bet formulējums - "līdz 75%" dod iespēju ražotājiem piedalīties privatizācijas procesā arī tad, ja viņi nevar savākt, teiksim, vairāk par 55% akciju. Un pamatā jau ir problēma ne tur, teiksim, ka par daudz saņems ražotāji, ka 75% par daudz un koncentrējas... Būtībā lai tas ražotājs būtu tiesīgs tikt pie privatizācijas arī tad, ja viņi savāc mazāku procentu daudzumu. Es sapratu, ka Tomiņa kungs un Bērziņa kungs nonāca savstarpējās pretrunās, ko jau šeit Novakšānova kungs atzīmēja. Šauras grupas intereses te nekādi nevar nonākt pie pašreizējā formulējuma, jo tas dod iespēju tieši lielākam ražotāju daudzumam, kā saka, piedalīties. Lai savāktu vajadzīgo akciju daudzumu no

ražotājiem, tur būs jāapvieno pēc iespējas lielāks, teiksim, ražotāju daudzums. Bērziņa kungs, jūs izteicāt pārmetumu, ka tas it kā kaut kādās politiskās interesēs, teiksim, jūs pats aizstāvējāt iepriekšējo formulējumu, jūs pats šeit to iesniedzāt un piedāvājāt, un tur ir rakstīts: "labības audzētājiem un to kooperatīvajām sabiedrībām". Un ne mazāk kā 60%. Kas attiecas uz Seiles kundzes priekšlikumu un Novakšānova kunga priekšlikumu par to, lai varētu piedalīties arī lopkopības produkcijas ražotāji, man būtu lūgums, jo tas ir, manuprāt, ļoti prātīgs priekšlikums, iesniegt to varbūt uz trešo lasījumu, un komisija to varētu izskatīt. Kaut vai, piemēram, Jekabpilī ir konkrēts piemērs. Jēkabpils tagad sadarbojas ar lielo cūkgaļas ražošanas kombinātu, un tie rezultāti tur ir ļoti pozitīvi. Domāju, ka šis priekšlikums... komisija varētu to ņemt vērā un, gatavojot trešo lasījumu, to palabot. Es gribu tomēr aicināt Saeimu atbalstīt šo priekšlikumu un izdarīt varbūt trešajā lasījumā to labojumu, par kuru jau mēs šeit runājām. Tas tikai dod iespēju ražotājiem. Kas spēs saorganizēties, tie varēs, kā saka, veikt privatizāciju, nespēs saorganizēties... Nākamais punkts pasaka, ka to daudzumu, ko nenoprivatizē ražotāju kooperatīvās sabiedrības... tiek izlaists privatizācijā pēc mēneša jebkuram pieteicējam. Paldies.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par Tautsaimnieku politiskās apvienības frakcijas 6.panta pirmās daļas 3.punkta redakciju - "labības audzētāju kooperatīvajām sabiedrībām un to apvienībām līdz 75% akciju kā nedalāmo paketi, kuras var iegādāties arī par privatizācijas sertifikātiem". Lūdzu, balsosim par šo priekšlikumu! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 50, pret - 21, atturas - 3. Priekšlikums ir pieņemts.

Lūdzu, nākamo!

J.Zaščerinskis. Būtu lūgums priekšlikumus attiecībā uz trešo lasījumu iesniegt līdz 16.janvārim pulksten 12.00.

Sēdes vadītājs. Vai 6.panta otro daļu, ko komisija atbalstīja... Mums ir jāvienojas. Ja mēs uzsākam debates, tad varbūt vajadzētu pēc pārtraukuma, bet, lūdzu, uzsāciet, un tad redzēsim.

J.Zaščerinskis. Es atvainojos... 6.pantā otro daļa. Principā tur ir tikai papildinājums, ka attiecībā uz to kapitāla daļu, kas netiek privatizēta kooperatīvajām sabiedrībām, tiek pagarināts privatizācijas termiņš par vienu mēnesi, un uz to var kandidēt jebkurš cits kandidāts. Komisija to izskatīja un šo jautājumu atbalstīja, diviem locekļiem atturoties. Lūdzu akceptēt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes pret komisijas priekšlikumu? (Starpsauciens no zāles: "Nav!") Nav. Komisijas priekšlikums ir atbalstīts. Citu priekšlikumu otrajam lasījumam nebija. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par maizes ražošanas valsts uzņēmumu privatizāciju"" pieņemšanu otrajā lasījumā! Balsojam. Rezultātu! Par - 55, pret - 8, atturas - 16. Pieņemts otrajā lasījumā. Priekšlikumu iesniegšanas termiņu, lūdzu!

J.Zaščerinskis. Priekšlikumus lūdzu iesniegt līdz 16.janvārim pulksten 12.00.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes vai citi priekšlikumi? Sekretariāts... vienu mirklīti, precizē. Nesanākot piecas dienas.

J.Zaščerinskis. Ja mēs ar to pārkāpjam Kārtības rulli un viena diena pietrūkst, tādā gadījumā - līdz 17.janvārim pulksten 12.00.

Sēdes vadītājs. Sekretariāts piekrīt. Un deputātiem nav iebildes? Nav. Priekšlikums pieņemts.

Tagad, lūdzu, reģistrēsimies, un būs arī paziņojums. Deputāti reģistrējas. Zigurdu Tomiņu, Saeimas sekretāra biedru, lūdzu nosaukt klāt neesošos deputātus, bet vispirms vārds Jurim Sinkam - paziņojumam.

J.Sinka (TB).

Aicinu Čečenijas atbalsta grupas locekļus un interesentus, arī tos, kas grib šo atbalsta grupu paplašināt, uz īsu sanāksmi tepat Prezidija zālē, tūlīt pēc šīs sanāksmes. (Starpsauciens no zāles: "Sçdes!")

Sēdes vadītājs. Starpbrīdī pēc... Atkārtojiet vēlreiz, jo uzdod jautājumus!

J.Sinka. Tūlīt starpbrīdī pēc šīs sēdes.

Sēdes vadītājs. Lūdzu! Zigurds Tomiņš nosauks klāt neesošos deputātus.

Z.Tomiņš (Saeimas sekretāra biedrs).

Nav reģistrējušies: Valdis Birkavs, Inese Birzniece, Māris Budovskis, Ilmārs Dāliņš, Irēna Folkmane, Andris Gūtmanis, Viesturs Pauls Karnups, Aleksandrs Kiršteins, Ludmila Kuprijanova, Oļģerts Pavlovskis, Aleksandrs Pētersons, Jānis Ritenis, Indra Sāmīte un Joahims Zīgerists. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītājs. Pārtraukums līdz 13.30.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.

Sēdes vadītājs. Godātie deputāti, lūdzu, ieņemiet vietas! Reģistrācija kvoruma noteikšanai. Rezultātu! Reģistrējušies ir 39. Piecu minūšu pārtraukums kvoruma trūkuma dēļ.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.

Sēdes vadītājs. To deputātu zināšanai, kuri ieradās tikko uz sēdi: Saeimas sēde tika pārtraukta kvoruma trūkuma dēļ: tikai 39 deputāti bija ieradušies 14.30, tas ir, 13.30. Piecas minūtes ir pagājušas. Lūdzu reģistrāciju! Tās rokas nevajag ne pa kreisi, ne pa labi, bet priekšā tikai sev... Tas attiecas uz tiem deputātiem, kuri paši to zina... šī piezīme... Lūdzu rezultātu! 59 deputāti. Turpinām darbu.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām"". Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs Jānis Lagzdiņš, "Latvijas ceļa" deputāts, - lūdzu!

J.Lagzdiņš (LC).

Godāto Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi deputāti! Likumu "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām" Augstākā padome pieņēma pirms vairāk nekā diviem gadiem. Laika gaitā neapšaubāmi atklājās vairākas nepilnības, un šodien ir nepieciešams likumu grozīt.

Kādus grozījumus ierosina izdarīt komisija? Pirmie trīs grozījumi, kas ir ietverti mūsu izstrādātajā likumprojektā, ir redakcionāla rakstura, par tiem es nerunāšu.

Ceturtais grozījums ir tāds - izteikt 12. panta 1. daļas 2. punktu šādā redakcijā: "ja statūtos nav ievēroti šā likuma 8. un 9. panta noteikumi". Ko tas nozīmē? Līdz šim atlikt sabiedrisko organizāciju, to skaitā arī politisko organizāciju, reģistrāciju uz laiku līdz trijiem mēnešiem varēja divos gadījumos - ja nav ievērota dibināšanas kārtība un ja jaundibinātā organizācija nav atbilstoši likumam sastādījusi savus statūtus. Pēc valdības ierosinājuma komisija liek priekšā papildināt šos gadījumus ar trešo. Tātad mēs ierosinām atlikt reģistrāciju, dot tiesības Tieslietu ministrijai atlikt reģistrāciju arī tajos gadījumos, ja jaundibinātās organizācijas nosaukums vai šā nosaukuma saīsinājums būtiski neatšķiras no jau reģistrētas sabiedriskas vai politiskas organizācijas nosaukuma. Es zinu, ir bijušas zināmas problēmas, piemēram, Latvijas zemnieku savienībai un Latviešu zemnieku savienībai, jo abas šīs politiskās organizācijas ir bijušas reģistrētas. Ja mēs pieņemsim šādus grozījumus, minētā nepilnība varētu tikt novērsta.

Piektais grozījums ir redakcionāla rakstura. Savukārt sestais un septītais grozījums attiecas uz kārtību, kādā reģistrētām sabiedriskām organizācijām turpmāk būs jāinformē sabiedrība par savu finansiālo darbību. Godātie kolēģi, kā jūs zināt, šobrīd Saeimā tiek izstrādāts likumprojekts par politisko organizāciju finansēšanas kārtību, un jaunais likumprojekts paredz šādu atklātuma, ja tā varētu teikt, veidu, ka jebkurš attiecīgās politiskās organizācijas biedrs ir tiesīgs iepazīties ar savas politiskās organizācijas finansiālo un saimniecisko darbību, finansiālās darbības pārskatu. Bez tam ar šo pārskatu jebkurā laikā var iepazīties jebkurš masu informācijas līdzekļu žurnālists. Šādu kārtību komisija ierosina arī attiecināt uz pārējām sabiedriskajām organizācijām, lai būtu vienveidība mūsu likumdošanā.

Es gribētu teikt, ka šobrīd spēkā esošā kārtība pilnībā netiek ievērota, jo spēkā esošais likums par sabiedriskajām organizācijām paredz, ka jebkurai sabiedriskai organizācijai ir jāiesniedz finansiālās darbības pārskats Valsts ieņēmumu dienestā, savukārt Valsts ieņēmumu dienestam visu sabiedrisko organizāciju pārskati ir jāpublicē oficiālā laikrakstā. Godātie kolēģi, mēs neesam līdz šim varējuši izlasīt nevienu pārskatu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Kādēļ? Acīmredzot galvenais iemesls ir tomēr tas, ka Latvijā ir apmēram 1500 reģistrētas sabiedriskās organizācijas un ka tīri teorētiski nebūtu iespējams publicēt visus pārskatus, bet žurnālistiem un attiecīgās organizācijas biedriem ir jādod tiesības iepazīties ar šiem pārskatiem un, neapšaubāmi, arī publicēt ziņas, kas ir pārskatos. Tādēļ arī komisija ierosina izdarīt 6. un 7. grozījumu.

8. grozījums ir redakcionāla rakstura, jo tas ir nepieciešams, lai varētu izdarīt grozījumus Administratīvās atbildības kodeksā un paredzēt atbildību par likuma "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām" pārkāpšanu.

Arī 9. grozījums ir redakcionāla rakstura, jo daudzas šobrīd Tieslietu ministrijā reģistrētās politiskās organizācijas savos statūtos raksta, ka tās ir partijas. Un tādēļ, lai, ja tā varētu teikt, legalizētu esošo stāvokli, komisija ierosina turpmāk likumā vārdus "politiskā organizācija" aizstāt ar vārdiem "politiskā organizācija (partija)". Šāds grozījums, neapšaubāmi, neprasīs nekādu pārreģistrāciju, un es gribētu atgādināt, ka šā likumprojekta pieņemšana pārreģistrāciju neprasīs nevienai reģistrētai sabiedriskai vai politiskai organizācijai.

Visbūtiskākie, neapšaubāmi, ir grozījumi, kas skar 43. pantu. Lai noskaidrotu politisko spēku viedokli par šiem svarīgajiem grozījumiem, Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija ierosināja frakcijās izspriest minēto priekšlikumu. Kāda ir šā priekšlikuma būtība? Spēkā esošā likuma redakcija nosaka, ka var reģistrēt tādas politiskās organizācijas, kuras nodibina ne mazāk kā 10 Latvijas Republikas pilsoņi. Komisija ierosina noteikt, ka politiskās organizācijas jeb partijas var dibināt ne mazāk kā 200 Latvijas Republikas pilsoņu. Par to, kādēļ mēs to ierosinām, ir daudzkārt rakstīts presē, daudzkārt mēs esam stāstījuši frakciju sēdēs, es neatkārtošu šos motīvus, es gribētu tikai pateikt, ka gadījumā, ja jūs, godātie kolēģi, pieņemsiet šādus grozījumus, tad daudz vienkāršāka kļūs kandidātu saraksta iesniegšanas procedūra Saeimas vēlēšanās, jo tad nebūs jāprasa, lai īsā laikā politiskā organizācija, kura iesniedz kandidātu sarakstus Saeimas vēlēšanās, savāktu tā saucamos simts parakstus, jo tajā likumprojektā, ko ir izstrādājusi frakcija "Latvijas ceļš", ir paredzēts, ka reģistrētas politiskas organizācijas, iesniedzot kandidātu sarakstus Saeimas vēlēšanām... šis kandidātu saraksts nav jāparaksta simts pilsoņiem, bet to paraksta attiecīgās politiskās organizācijas pilnvarota lēmējinstitūcija. Tātad, ja organizācija ir reģistrēta, ja tajā ir 200 biedru, tad nav nepieciešamības vēl vākt papildus kādus parakstus, tā teikt, no ielas. Šo komisijas ierosinājumu atbalsta Demokrātiskās partijas frakcija, Kristīgo demokrātu savienības partija, "Tçvzemei un brīvībai" frakcija, Tautsaimnieku politiskā apvienība un arī "Latvijas ceļš", bet ar nosacījumu, ka dibināt politiskās organizācijas var simts Latvijas Republikas pilsoņu. Tātad mēs, tas ir, "Latvijas ceļš", ierosinām divkārt mazāku šo robežu noteikt. Neatbalsta "Lîdztiesības" frakcija, Nacionālās neatkarības kustības frakcija un "Saskaņa Latvijai" frakcija. Vienlaikus ar šo grozījumu komisija ierosina mazliet precizēt arī 45. pantu un noteikt, ka par politiskās organizācijas biedriem var būt tikai 18 gadu vecumu sasnieguši Latvijas Republikas pilsoņi, un šeit seko grozījums, precizējums - "un personas, kas ir reģistrējušās Latvijas Republikas Iedzīvotāju reģistrā vai ir saņēmušas Latvijā pastāvīgās uzturēšanās atļaujas". Bez tam, reģistrējot politisko organizāciju, līdzās partijas programmas dokumentiem un statūtiem ir jāiesniedz arī 200 attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) dibinātāju saraksts, norādot tajā dibinātāju vārdu, uzvārdu un personas kodu. Ja šis priekšlikums tiks pieņemts, tad nepieciešami ir arī "Pârejas noteikumi", jo šobrīd ir reģistrētas vairākas politiskas organizācijas vai partijas, kurās dibināšanas brīdī nav bijuši 200 biedri. Tādēļ arī visām politiskajām organizācijām "Pârejas noteikumos" noteiktajā termiņā būtu jāiesniedz Tieslietu ministrijā 200 biedru - pilsoņu saraksts. Tāds īsumā, godātie kolēģi, ir mans komentārs par šo likumprojektu. Es aicinu komisijas vārdā šo likumprojektu atbalstīt un nobalsot par to pirmajā lasījumā. Paldies.

Sēdes vadītājs. Vai ir iesniegumi? Sekretariātā nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām"" pieņemšanu pirmajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 5, atturas - nav. Likumprojekts pieņemts pirmajā lasījumā. Priekšlikumu iesniegšanas termiņu es diemžēl nedzirdēju, laikam palaidu garām.

J.Lagzdiņš. Godātie kolēģi, es aicinu priekšlikumus iesniegt līdz 20. janvārim.

Sēdes vadītājs. Vai par priekšlikumu iesniegšanas termiņu ir iebildes? Nav. Pieņemts.

Nākamais. Likumprojekts "Par Latvijas Hipotēku un zemes banku". Trešais lasījums. Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijas vārdā - Voldemārs Novakšānovs, Latvijas Zemnieku savienība. Lūdzu!

V.Novakšānovs (LZS).

Cienījamais Prezidija priekšsēdētāja kungs! Prezidij! Cienījamie deputāti! Lūdzu, strādāsim ar dokumentu nr. 1253! Un 11. lapaspusē ir sagatavoti trešajam lasījumam iesniegtie priekšlikumi. Es, pirms sāku lasīt, gribu informēt, ka priekšlikumi no deputātiem un frakcijām netika iesniegti, bet Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisija, strādājot kopā ar Juridisko biroju un Latvijas Banku, izskatīja priekšlikumus, un tur, kur ir rakstīts, ka Juridiskais birojs un Latvijas Banka bija kā iniciators priekšlikumam, - tos lūdzam uzskatīt kā Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijas priekšlikumus.

Tātad par likumā lietotajiem terminiem ir iesniegti priekšlikumi - likumā lietoto terminu uzskaitījumu izteikt kā pirmās nodaļas 1. pantu, grozot turpmāko pantu numerāciju, un svītrot 4. rindkopu, jo likumprojektā nav lietots termins "cesija". Komisija liek šos priekšlikumus atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 1. pantā pēdējā teikumā svītrot vārdu "aìentūras". Arī to komisija liek priekšā atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vai ir iebildes? Nav. Tālāk!

V.Novakšānovs. 2. panta beigu daļu izteikt šādi: "...Latvijas Bankas lēmumiem un norādījumiem un saviem statūtiem." Komisija atbalsta priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Deputātiem iebilžu nav? Pieņemts.

V.Novakšānovs. 3. pantā komisija iesaka izteikt otro teikumu šādā redakcijā: "Bankas aktīvi nekustamā īpašuma formā nedrīkst pārsniegt 50 procentus no bankas pašas kapitāla."

Sēdes vadītājs. Vai ir iebildes? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 5. pantu izteikt šādā redakcijā: "Banka atbild par savām saistībām ar visu savu mantu." Komisija šo priekšlikumu atbalsta.

Sēdes vadītājs. Arī pret šo nav iebilžu? Pieņemts.

V.Novakšānovs. 7. pantu izteikt šādā redakcijā: "Bankai ir tiesības pieņemt ķīlā nekustamos īpašumus, kuri nav apgrūtināti ar zemesgrāmatā ierakstītiem parādiem, izņemot gadījumus, kad iepriekšējais parāds ir par labu Bankai vai kreditors piešķir Bankai pirmtiesības." Komisija šo priekšlikumu atbalstīja.

Sēdes vadītājs. Nav iebilžu? Pieņemts.

V.Novakšānovs. Tālāk. 4. lapaspusē, lūdzu, iepazīstieties ar 13. pantu! Komisija lūdz arī šo priekšlikumu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Komisija liek priekšā svītrot 14. panta pēdējā teikumā vārdu "beigām". Lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputātiem nav iebilžu? Pieņemts.

V.Novakšānovs. Ir priekšlikums svītrot 16. panta trešo un ceturto teikumu, bet komisija iesaka trešo un ceturto teikumu izteikt šādi:"Īīlu zīmju segumam līdz 10 procentiem Banka var izmantot valsts parādrakstus un vekseļus, valsts garantētos parādrakstus un Bankas naudas līdzekļus. Parādraksti segumā ietverami par summu, kas par 5 procentiem ir zemāka par biržas kursu, bet ne augstāka par to nominālvērtību." Lūdzu atbalstu!

Sēdes vadītājs. Nav iebildes deputātiem? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Saņemts priekšlikums izteikt 17.pantu šādā redakcijā: "Ieķīlātais īpašums, ko Banka pārņēmusi savā īpašumā šā likuma 29.pantā minētajā gadījumā, ietverams ķīlu zīmju nodrošinājumā kopsummā par vērtību, kas nepārsniedz pusi no summas, par kādu to novērtējusi Banka, aizdevumu izsniedzot." Komisija šo priekšlikumu atbalsta un lūdz jūs to atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 6.lapaspusē 21.pantā: izsvītrot vārdus "hipotekāro aizdevumu un..." Lūdzam šo priekšlikumu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 23.panta 1.punktā vārdus "Bankas noteiktajos termiņos" aizstāt ar vārdiem "līgumā noteiktajos termiņos".

Sēdes vadītājs. Arī pieņemts.

V.Novakšānovs. 2.punktā vārdus "kâ arī neizcirst ieķīlāto mežu" pārcelt uz 4.punkta beigām. Komisija šo priekšlikumu atbalsta.

Sēdes vadītājs. Deputātiem nav iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 24.pantā izsvītrot pēdējo teikumu. Komisija šo priekšlikumu atbalsta.

Sēdes vadītājs. Akceptējam. Tālāk!

V.Novakšānovs. Ir saņemts priekšlikums - izteikt 27.panta otro teikumu šādā redakcijā: "Ja ir konstatēti šā likuma 10.pantā minētie apstākļi, Banka var pieprasīt visa aizdevuma vai tās daļas atmaksu." Tautsaimniecības komisija šo priekšlikumu noraidīja.

Sēdes vadītājs. Pieņemam zināšanai.

V.Novakšānovs. Paldies. 28.pantā vārdus "Ieķīlātāja maksātnespējas gadījumā" aizstāt ar vārdiem "Gadījumā, ja ieķīlātājs nepilda saistības". Komisija lūdz šo priekšlikumu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav.

V.Novakšānovs. Izteikt 29.panta otro teikumu šādā redakcijā: "Ja izsole pasludināta par nenotikušu, nosakāma otrreizēja izsole. Ja arī tā ir pasludināta par nenotikušu, Bankai ir tiesības piekrist ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanai par zemāku cenu vai arī prasīt nodot to Bankai." Komisija šo priekšlikumu atbalsta.

Sēdes vadītājs. Deputātiem iebildes nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Izteikt 33.pantu šādā redakcija: "Banka likumā noteiktajā kārtībā realizē nekustamo īpašumu, kas zemesgrāmatās ierakstīts uz valsts vārda. Iegūtie līdzekļi tiek novirzīti Bankas pamatkapitāla palielināšanai Ministru kabineta noteiktajā kārtībā." Lūdzam šādu tekstu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Nav deputātiem iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Papildināt 34.pantu ar otro daļu šādā redakcijā: "Finansu ministrs ir tiesīgs atcelt Bankas padomes lēmumus (nolikumus, noteikumus, instrukcijas utt.), kas ir pretrunā ar likumiem vai Ministru kabineta lēmumiem. Finansu ministrs vai viņa pilnvarota amatpersona var piedalīties Bankas padomes sēdēs. Finansu ministram ir tiesības ieteikt iecelšanai Bankas padomes locekļus, kā arī ierosināt viņu pirmstermiņa atlaišanu no amata." Tautsaimniecības komisija šo priekšlikumu atbalsta.

Sēdes vadītājs. Deputātiem iebildes nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Pēdējo teikumu izteikt kā 34.panta 3.daļu. Arī šim priekšlikumam mēs lūdzam atbalstu.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 9.lapaspusē. Papildināt 35. panta pēdējo teikumu pēc vārda "kredītiestāžu" ar vārdiem "dibinātājs (akciju vai kapitāla daļu turētājs) vai..." un tālāk kā tekstā. Lūdzam atbalstu.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Papildināt pantu ar šādu teikumu: "Bankas padomes locekļu pirmstermiņa atsaukšanas kārtību nosaka Bankas statūti."

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 35.pantu izteikt šādā redakcijā: "Bankas padome ir Bankas augstākā lēmējinstitūcija un kontroles institūcija. Padomes sastāvā ir padomes priekšsēdētājs, viņa vietnieks un septiņi locekļi, to skaitā - valdes priekšsēdētājs (prezidents). Bankas padomes sastāvu apstiprina Ministru kabinets. Bankas padomes priekšsēdētāju un valdes priekšsēdētāju (prezidentu) uz pieciem gadiem ieceļ amatā Ministru kabinets. Pēc Bankas padomes priekšsēdētāja ierosinājuma padome ieceļ vienu no padomes locekļiem padomes priekšsēdētāja vietnieka amatā. Bankas padomes priekšsēdētājam un viņa vietniekam aizliegts ieņemt citu atalgotu amatu. Bankas padomes loceklis nevar būt citu kredītiestāžu darbinieks, to pārvaldes un lēmējinstitūciju loceklis." Tautsaimniecības komisija šādu tekstu lūdz atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Bet vai tas nav iepriekšējā lasījuma teksts? Es atvainojos! Viss ir pareizi. Te numerācija... Numerācija tālāk laikam nav izmainīta.

V.Novakšānovs. Jā.

Sēdes vadītājs. Tāpēc man tāds pārpratums radās. Tā ir, jā?

V.Novakšānovs. Jā.

Sēdes vadītājs. Deputātiem nav iebildes pret šo redakciju - tikko nolasīto? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 10.lapaspuse. Papildināt Bankas padomes kompetenču uzskaitījumu ar šādu tekstu: "apstiprināt Bankas gada pārskatu un Bankas budžetu". Lūdzam šādu priekšlikumu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes? Pieņemts.

V.Novakšānovs. Un pēdējā rindiņā svītrot vārdu "aìentūru".

Sēdes vadītājs. Arī šoreiz deputāti neiebilst. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 38.pants. Apzīmējuma "Bankas padomes prezidents" vietā lietot apzīmējumu"Bankas padomes priekšsēdētājs".

Sēdes vadītājs. Nav iebildes.

V.Novakšānovs. Arī tāpat par 39.pantu. Un arī 40.pantā izmaiņas. Tāda pati doma.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes.

V.Novakšānovs. 11.lapaspusē ar 41.pantu, lūdzu, iepazīstieties! Tautsaimniecības komisija lūdz atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Vai par 41.panta redakciju, kuru ieteic Latvijas Banka, ir deputātiem iebildes? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Izteikt 42.pantu šādā redakcijā: "Bankas valdes kompetenci nosaka Bankas statūti. Tajos var tikt noteikti jautājumi, kuru izlemšanai nepieciešama iepriekšēja Bankas padomes piekrišana. Nelikumīgus valdes lēmumus atceļ Bankas padome." Lūdzam atbalstu.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Pieņemts.

V.Novakšānovs. 43. pantu izteikt šādā redakcijā: "Bankas valdes darbu vada valdes priekšsēdētājs (prezidents). Valdes priekšsēdētājs (prezidents) bez īpašas pilnvaras pārstāv Banku atbilstoši Bankas statūtiem un tajos noteiktajai kompetencei." Lūdzam atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vai ir iebildes deputātiem? Nav. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Izteikt 44.panta 3. un 4. teikumu šādi: "Valde ir tiesīga lemt, ja sēdē piedalās vairāk nekā puse tās slocekļu, ieskaitot valdes priekšsēdētāju vai viņa vietnieku. Valde lēmumus pieņem ar klātesošo valdes locekļu balsu vairākumu." Lūdzam atbalstīt Tautsaimniecības komisijas lēmumu.

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Paldies. Pieņemts.

V.Novakšānovs. Un, tāpat kā 40. pantā, arī 44.pantā nomainīt: "valdes priekšsēdētājs (prezidents)".

Sēdes vadītājs. Nav iebildes. Paldies. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Par Latvijas hipotēku un zemes banku" pieņemšanu trešajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 54, pret - nav, atturas - 5. Likums pieņemts.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas un Islandes Republikas konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu". Budžeta un finansu (nodokļu) komisija. Deputāte Aija Poča, "Latvijas ceļš", - komisijas vārdā. Lūdzu!

A.Poča (LC).

Godātais Prezidij! Godātā Saeima! Šodien mums pirmajā lasījumā ir jāizskata likumprojekts "Par Latvijas Republikas un Islandes Republikas konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu". Minētā konvencija starp Latvijas Republiku un Islandes Republiku tika noslēgta 1994.gada 19.oktobrī, un tās būtība ir, ka šo līgumslēdzēju valstu rezidenti maksā nodokļus vai nu savā valstī, vai otrā valstī, ja viņi gūst ienākumus otrā valstī. Īpaši aktuāla šī konvencija ir tagad, kad mēs izskatām mūsu jauno nodokļu likumpaketi, kur ir paredzēts, ka visi nerezidenti, kas gūst ienākumus Latvijas Republikā, var tikt aplikti arī šeit, Latvijas Republikā, ar nodokļiem.

Pirms mēs akceptējam šo likumprojektu pirmajā lasījumā, komisijas vārdā es lūdzu nobalsot par steidzamību, jo likumprojekta un konvencijas stāšanās spēkā ir saistīta vēl ar dažādu dokumentu apmaiņu un laiks mums ir ļoti nepieciešams.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu balsojumam par steidzamību! Lūdzu, balsosim par steidzamību! Rezultātu! Par - 48, pret - 1, atturas - 3. Priekšlikums pieņemts.

A.Poča. Paldies. Un tagad es lūdzu akceptēt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, balsosim par šo priekšlikumu! Rezultātu! Par - 54, pret - nav, atturas - 2. Pieņemts. Otrā lasījuma dienu, lūdzu!

A.Poča. Otrajam lasījumam lūdzu noteikt - 26.janvāri.

Sēdes vadītājs. Vai pret šo datumu ir iebildes? Nav. Pieņemts.

A.Poča. Paldies.

Sēdes vadītājs. Likumprojekts "Par Latvijas Republikas un Čehijas Republikas konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu". Pirmais lasījums.

Lūdzu! Aija Poča turpina.

A.Poča. Šī konvencija, kas noslēgta starp Latvijas Republiku un Čehijas Republiku, ir ļoti līdzīga. Būtība tai ir tā pati, un arī šoreiz es lūdzu vispirms komisijas vārdā atbalstīt šā likuma, kas apstiprina šo konvenciju, izskatīšanu steidzamības kārtā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, balsosim par steidzamību! Lūdzu rezultātu! Par - 48, pret - nav. 2 - atturas. Pieņemts.

A.Poča. Paldies. Un tagad es lūdzu Saeimu akceptēt šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, balsosim par tā pieņemšanu pirmajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 49, pret - nav, atturas - nav. (Starpsauciens no zāles: "Kvoruma arī nav!") Kvoruma nav. Daži deputāti lūdz atkārtot balsojumu. Lūdzu zvanu vispirms! Nervozu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Par Latvijas Republikas un Čehijas Republikas konvenciju "Par nodokļu

dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu" pieņemšanu pirmajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 64, pret - nav, atturas - nav. Paldies, pieņemts. Lūdzu noteikt otrā lasījuma datumu.

A.Poča. Līdzīgi kā iepriešējam likumprojektam otro lasījumu lūdzu noteikt 26.janvārī.

Sēdes vadītājs. Par 26.janvāri nav iebildes? Pieņemts.

A.Poča. Paldies.

Sēdes vadītājs. "Grozījumi likumā "Par darba aizsardzību"". Sociālo un darba lietu komisija. Pēteris Elferts, "Latvijas ceļa" deputāts, - komisijas vārdā. Lūdzu!

P.Elferts (LC).

Godājamais Prezidij! Cienījamie deputāti! Kopš pirmā lasījuma komisijā nav iesniegts neviens priekšlikums, un komisijas vārdā es lūdzu jūs atbalstīt šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par darba aizsardzību"" pieņemšanu otrajā lasījumā! Balsojam. Rezultātu! Par - 60, pret - nav, atturas - 1. Pieņemts.

P.Elferts. Lūdzam iesniegt priekšlikumus uz trešo lasījumu līdz 20.janvārim.

Sēdes vadītājs. Vai par 20.janvāri ir iebildes deputātiem? Nav. Pieņemts.

Nākamais ir likumprojekts "Grozījumi Latvijas darba likumu kodeksā".

P.Elferts. Šajā likumprojektā komisija ir iesniegusi vienu grozījumu - nomaina vārdu "noteikumi" ar vārdu "likumi". Respektīvi, Saeima pirmajā lasījumā apstiprināja grozījumus likumā "Par valsts tehnisko uzraudzību", ka tas likums sauksies "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību". Tātad šis ir tehniska rakstura labojums, un lūdzu atbalstīt to otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Deputāt Tomiņ, jums jautājums. Varbūt izmantojiet mikrofonu, tas ir, tribīni. Deputāts Zigurds Tomiņš - Latvijas Zemnieku savienība.

Z.Tomiņš (LZS).

Varbūt tāda neliela replika, jo minētais vienīgais labojums attiecas uz likumu "Par darba aizsardzību", par kuru mēs pirmīt jau nobalsojām un kuru pieņēmām otrajā lasījumā. Un šajā likumprojektā nav neviena priekšlikuma.

Sēdes vadītājs. Pēteris Elferts, "Latvijas ceļš", - referents. Lūdzu!

P.Elferts. Tā tik tiešām ir mana kļūda. Es vadījos pēc dokumentu numuru secības, jo pirmais, ko mēs apspriedām, bija dokuments nr.1260, bet īstenībā vajadzēja apspriest dokumentu nr.1261, kur ir šis viens labojums.

Sēdes vadītājs. Ko tagad darīsim?

P.Elferts. Acīmredzot jāatgriežas pie likumprojekta "Grozījumi likumā "Par darba aizsardzību"".

Sēdes vadītājs. Vai nu arī trešajā lasījumā jūs sakārtosiet šīs lietas.

P.Elferts. Var arī tā.

Sēdes vadītājs. No formālā viedokļa laikam labāk ir tomēr, gatavojot trešo lasījumu, sakārtot, jo citādi nav korekti tagad mums atgriezties un piedāvāt deputātiem pārbalsot - vēl jo vairāk tādēļ, ka tas vienkārši nav viņu dokumentos iekšā tādā veidā, kā jūs gribat piedāvāt.

P.Elferts. Jā, es atvainojos. Es vadījos no dokumentu secības, nevis pēc tā, kas ir...

Sēdes vadītājs. Ir priekšlikums pieņemt likumprojektu otrajā lasījumā.

P.Elferts. Jā, priekšlikums ir pieņemt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, balsosim! Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Darba likumu kodeksā". Balsojam par tā pieņemšanu. Balsojam. Rezultātu! Par - 56, pret - nav, atturas - 2. Pieņemts.

Par trešā lasījuma termiņiem.

P.Elferts. Lūdzam iesniegt komisijā priekšlikumus par trešo lasījumu līdz 20.janvārim.

Sēdes vadītājs. Vai ir iebildes? Nav. Pieņemts.

"Grozījumi likumā "Par valsts tehnisko uzraudzību"". Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijas vārdā runās deputāts Čepānis - Demokrātiskā partija. Lūdzu!

A.Čepānis (DP).

Cienījamie kolēģi! Tā kā likumprojekts pirmajā lasījumā tika izskatīts jau pagājušā gada 5.oktobrī, es lūdzu tos, kuriem vēl ir saglabājušies šie dokumenti, šajā jautājumā vadīties pēc dokumenta nr.1254. Un Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisijas vārdā gribu teikt, ka ir iesniegts uz otro lasījumu tikai viens priekšlikums par minēto likumprojektu, un tas ir "Pârejas noteikumos". Pirmajā lasījumā pieņemts tika šādā redakcijā 1.punkts "Pârejas noteikumos": "Līdz nacionālās akreditācijas sistēmas izveidošanai šī likuma 8., 10. un 11.pantā paredzētās funkcijas veic Labklājības ministrijas izveidota Akreditācijas komisija saskaņā ar Labklājības ministrijas apstiprinātu nolikumu." Komisija ierosina svītrot šo punktu, jo Ministru kabinets ar savu 1994.gada 23.augusta lēmumu jau ir noteicis, ka inspekciju, akreditāciju veiks Nacionālā akreditācijas komisija. Tas ir vienīgais labojums, kuru par minēto likumprojektu ir saņēmusi mūsu komisija. Komisija to ir akceptējusi un lūdz Saeimu pieņemt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts tehnisko uzraudzību"" pieņemšanu otrajā lasījumā! Rezultātu, lūdzu! Par - 56, pret - nav, atturas - 2. Pieņemts.

Tas bija steidzams? Tad par termiņu, lūdzu!

A.Čepānis. Arī attiecībā uz šā likumprojekta trešo lasījumu lūdzu iesniegt priekšlikumus līdz 20.janvārim.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes - 20.janvāris? Nav. Paldies.

Nākamais - Grozījumi likumā "Par Valsts darba inspekciju"". Komisijas vārdā - deputāts Čepānis. Lūdzu!

A.Čepānis (DP).

Cienījamie kolēģi! Šajā jautājumā es lūdzu vadīties pēc rudens sesijas dokumenta nr.1257. Un gribu ziņot, ka Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās politikas komisija attiecībā uz otro lasījumu ir saņēmusi Labklājības ministrijas iesniegto papildinājumu likumprojekta 1.panta 7.punktā. Labklājības ministrija iesaka ceturtajā rindkopā aizvietot vārdu "montāža" ar vārdu "remonts". Tas ir minētā likumprojekta vienīgais labojums, kas ir saņemts no šīs ministrijas un citām institūcijām. Komisija to akceptē un lūdz Saeimu pieņemt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes pret šo labojumu? Nav. Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par Valsts darba inspekciju"" pieņemšanu otrajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu, balsosim! Rezultātu! Par - 58, pret - nav, atturas - nav. Pieņemts otrajā lasījumā.

A.Čepānis. Arī attiecībā uz šā likumprojekta trešo lasījumu lūdzu kolēģus priekšlikumus iesniegt līdz 20.janvārim.

Sēdes vadītājs. Vai pret datumu ir iebildes? Nav. Pieņemts.

Tālāk. Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību"". Tautsaimniecības, agrārās un reģionālās un politikas komisijas vārdā runās deputāts Čepānis. Lūdzu!

A.Čepānis (DP).

Kolēģi! Pēc pirmā lasījuma, kad mēs 5.oktobrī šo likumprojektu pieņēmām pirmajā lasījumā, nav iesniegti nekādi priekšlikumi, papildinājumi vai labojumi, un es lūdzu Saeimu akceptēt šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību"" pieņemšanu otrajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 59, pret - nav, atturas - nav. Pieņemts.

A.Čepānis. Tāpat lūdzu kolēģus arī par šo likumprojektu: ja kādam ir kādi priekšlikumi, lūdzu iesniegt tos līdz 20.janvārim. Paldies.

Sēdes vadītājs. Deputātiem iebildes nav. Līdz ar to šis termiņš ir akceptēts.

Likumprojekts "Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, statusu", otrais lasījums.

Juridiskās komisijas priekšsēdētājs Aivars Endziņš - "Latvijas ceļa" deputāts. Lūdzu!

A.Endziņš (LC).

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie deputāti! Es lūdzu izmantot dokumentu nr.1318, kur ir ievietota tabula - likumprojekts, kāds tas ir sagatavots otrajam lasījumam. Un, pirms mēs sākam aplūkot šo likumprojektu pa pantiem un pantu daļām, es gribu informēt cienījamos deputātus, ka

Juridiskā komisija, gatavojot šo likumprojektu, to ir būtiski saīsinājusi, praktiski ir izsvītrota no bijušā pirmā lasījuma projekta otrā nodaļa, un tās vietā ir viens pants - 2.pants. Un līdz ar to ir tā: iepriekš mums bija 19 panti šajā likumprojektā, bet tagad Juridiskā komisija ierosina, ka ir tikai pieci panti. Bet acīmredzot precīzāk par to man būs jānorāda, kad mēs aplūkosim šo likumu pa pantiem.

Vispirms ir Juridiskajā komisijā saņemtie priekšlikumi par pašu likumprojekta nosaukumu. Jūs tos redzat otrajā ailītē. Trešajā ailītē ir Juridiskās komisijas viedoklis, un redakcija, kādā to ierosina pieņemt otrajā lasījumā Juridiskā komisija, ir pēdējā - ceturtajā ailītē. Kā redzat, Juridiskā komisija neatbalstīja deputāta Karnupa, Ārlietu komisijas, kā arī Demokrātiskās partijas frakcijas priekšlikumu par izmaiņām un savukārt ierosina no likumprojekta nosaukuma svītrot vārdu "Republikas", kā arī redakcionāli to precizēt, papildinot ar vārdu "to". Līdz ar to ierosina šā likumprojekta nosaukumu šādā redakcijā: "Likums par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības".

Sēdes vadītājs. Lūdzu! Vai kāds vēlas runāt? Vai komisijas priekšlikumam piekrīt iesniedzēji? Piekrīt. Lūdzu nākamo pantu!

A.Endziņš. Nākamais ir 1.pants - "Likuma subjekti". Man ir priekšlikums šo pantu aplūkot pa daļām, jo par šā panta daļām ir iesniegti priekšlikumi. Vispirms tātad ir 1.panta pirmā daļa. Šeit, kā jūs redzat, ir Demokrātiskās partijas frakcijas priekšlikums, deputāta Karnupa priekšlikums, frakcijas "Lîdztiesība" priekšlikums un Ārlietu komisijas priekšlikums. Juridiskā komisija neatbalstīja šos priekšlikumus un ierosina savukārt no šā teksta svītrot vārdus, kuri jūsu eksemplāros ir redzami kreisajā pusē; tur ir likuma subjekti pasvītroti, kā bija pieņemts pirmajā lasījumā. Mēs ierosinām svītrot vārdus "(un viņu pēcnācēji)" un savukārt papildinām ar vārdiem "kâ arī šo personu nepilngadīgie bērni, ja viņi nav Latvijas vai citas valsts pilsoņi", kā arī svītrojam vārdu "Republikas", līdz ar to tekstu redakcionāli precizējot, un pirmās daļas teksts, kādu piedāvā Juridiskā komisija, jums ir redzams ceturtajā ailītē. "Likuma subjekti" - pirmā daļa.

Sēdes vadītājs. Vai deputātu frakcijas, kuras iesniedza priekšlikumus, uzstāj, ka vajag balsojumu. Ņemot vērā komisijas izstrādāto šā panta redakciju? Neuzstāj, līdz ar to piekrīt komisijas redakcijai.

Lūdzu, tālāk!

A.Endziņš. Panta otrā daļa. Priekšlikumu nebija. Otrā daļa ir redakcionāli precizēta.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav.

A.Endziņš. Panta 3.daļa: "Ðis likums neattiecas uz:". Arī par šo daļu ir vesela virkne priekšlikumu, kurus ir iesniegusi frakcija "Lîdztiesība", Demokrātiskās partijas frakcija un deputāts Karnups, un acīmredzot šeit būtu vispirms jārunā par šīs daļas atsevišķiem punktiem.

Par šīs daļas 1.punktu priekšlikumu nav. Punkts skan šādi: "Latvijas teritorijā dislocētā Krievijas Federācijas militārā objekta funkcionēšanā un demontāžā nodarbinātajiem militārajiem speciālistiem, kā arī šajā nolūkā uz Latviju komandētajām civilpersonām;". Šeit nekādu priekšlikumu nebija, un redakcija ir saglabāta tāda pati, kāda bija pirmajā lasījumā.

Ir iesniegti priekšlikumi par 1.panta trešās daļas 2.apakšpunktu. Frakcija "Lîdztiesība" ierosina vārdus "personām, kuras pēc 1990.gada 4.maija" aizvietot ar vārdiem "1992.gada 28.janvāra". Arī Demokrātiskā partija norāda uz to, ka termiņš - 1990.gada 4.maijs nesaskan ar Latvijas

Republikas un Krievijas Federācijas starpvalstu līgumā norādīto termiņu - 1992.gada 28.janvāri. Un pēc tam jau ir priekšlikums, ko ierosina deputāts Karnups, - papildināt 1.panta trešo daļu ar jaunu 3.apakšpunktu. Bet pašreiz mums būtu jārunā par šo 2.apakšpunktu. Juridiskā komisija neatbalstīja šos priekšlikumus, tikai ierosina svītrot no šā teksta vārdu "Republikas".

Sēdes vadītājs. Vai iesniedzēju frakcijas vai deputāti uzstāj, ka vajag balsojumu, ņemot vērā komisijas redakciju? (Starpsauciens no zāles: "Balsot!") Frakcija "Līdztiesība" pieprasa balsojumu - pirmā panta 3.daļas otro apakšpunktu izteikt šādi: "personām, kuras pēc 1992.gada 28.janvāra atvaļinātas no aktīvā militārā dienesta, ja šīs personas dienestā iesaukšanas brīdī nebija bez termiņa ierobežojuma pierakstītas Latvijas teritorijā vai nav Latvijas Republikas pilsoņu ģimenes locekļi;". Lūdzu, balsosim par šo priekšlikumu! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 10, pret - 41, atturas - 9. Nav pieņemts.

A.Endziņš. Otrs priekšlikums - ir tikai termiņš.

Sēdes vadītājs. Es atvainojos. Mums būtu jābalso par komisijas... (Starpsauciens no zāles: "Jâbalso!")

A.Endziņš. Ja Demokrātiskā partija neuzstāj... te ir... Demokrātiskā partija - tikai par termiņu...

Sēdes vadītājs. Ja mēs esam balsojuši... Līdz šim prakse bija tāda: ja esam balsojuši par kādu no priekšlikumiem, tad jānobalso arī par komisijas ieteikto redakciju tam pašam pantam vai panta daļai. Lūdzu, balsosim par 1.panta 3.daļas 2.apakšpunkta redakciju komisijas ieteiktajā variantā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 45, pret - 7, atturas - 6. Pieņemts.

Tālāk, lūdzu!

A.Endziņš. Tālāk ir priekšlikums, ko iesniedza Karnupa kungs, - "Papildināt 1.panta trešo daļu ar jaunu 3.apakšpunktu", kaut gan mums jau ir šeit 3.apakšpunkts. Būtībā, cik es saprotu, laikam Karnupa kungs šeit domāja, ka vajag nevis papildināt ar jaunu 3.apakšpunktu, bet acīmredzot šo 3.apakšpunktu izteikt savādākā redakcijā. Kaut gan šeit ir cienījamajiem deputātiem viņa priekšlikums uzrādīts burtiski tāds, kāds tas ir. Juridiskā komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītājs. Vai iesniedzēji uztur spēkā prasību par balsojumu? (No zāles deputāts A.Lambergs: "Uztur!") Uztur. Lūdzu, balsosim par deputāta Karnupa priekšlikumu - 1.panta 3.daļas... nosauksim 3.apakšpunktu?

A.Endziņš. Jā. Tas ir, būtībā viņš dod jaunu redakciju. (Starpsauciens no zāles: "Karnupa redakcija!")

Sēdes vadītājs. Jā. Balsosim par deputāta Karnupa redakciju. Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 16, pret - 33, atturas - 10. Nav pieņemta.

A.Endziņš. Tālāk par šā paša panta trešās daļas 3.apakšpunktu ir Demokrātiskās partijas priekšlikums, Tautas saskaņas partijas un Tautsaimnieku politiskās apvienības frakciju kopīgs priekšlikums, kā arī frakcijas "Līdztiesība" priekšlikums. Juridiskā komisija atbalsta Tautas saskaņas partijas frakcijas un Tautsaimnieku politiskās apvienības frakcijas priekšlikumu, Demokrātiskās partijas frakcijas priekšlikumu un arī frakcijas "Līdztiesība" priekšlikumu, tos redakcionāli precizējot, un šo precizējumu jūs redzat 4.ailītē pasvītrotā veidā, tātad: "ðā panta trešās daļas 1.un 2.punktā norādīto personu laulātajiem un kopā ar viņiem dzīvojošajiem ģimenes locekļiem - bērniem un citiem apgādājamajiem, ja šīs personas ieradušās Latvijā sakarā ar

Krievijas Federācijas (PSRS) bruņoto spēku militārpersonas dienestu, neatkarīgi no tā, kad tās ieradušās Latvijā".

Sēdes vadītājs. Iesniedzēji - Tautas saskaņas partija, Tautsaimnieku politiskā apvienība, Demokrātiskā partija, "Lîdztiesība", - vai varam balsot par komisijas redakciju? Lūdzu, balsosim par Juridiskās komisijas redakciju, kurā ir apvienoti nosaukto frakciju priekšlikumi! Balsojam. Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 8, atturas - 7. Pieņemts. Tālāk!

A.Endziņš. Pirmā lasījuma redakcijas 2.pants - "Personas statusu apliecinošie dokumenti". Šeit arī ir vesela virkne priekšlikumu, kurus ir iesnieguši gan deputāts Karnups, gan frakcija "Lîdztiesība", gan Ārlietu komisija. Juridiskā komisija ierosina svītrot šo 2.pantu, tā normas un izteiktos priekšlikumus daļēji iestrādājot otrā lasījuma redakcijas 4.pantā. Šo priekšlikumu, kā šis 4.pants izskatās, jūs varat redzēt izsniegtā dokumenta 10.lappusē, 4.ailē, kuras nosaukums ir - "Nepilsoņa pases izsniegšana un nodošana". Mēs mēģinājām novērst tās pretrunas, kuras tomēr bija šajā likumprojektā pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Godātie deputāti, vai nav iebildes, ja mēs balsojam par šo komisijas priekšlikumu? Jo tas skan: "Izslēgt pantu, tā normas un izteiktos priekšlikumus daļēji iestrādājot otrā lasījumā redakcijas 4.pantā." Nav iebildes? Lūdzu, balsosim! Es atvainojos, - ja nav iebildes... līdz šim mēs nebalsojām. Ir pieņemta komisijas redakcija.

A.Endziņš. Tālāk ir otrā nodaļa - "Iiesības un pienākumi". Šeit jūs redzat, ka nav nekādas atzīmes jums izsniegtajā dokumentā izdarītas, bet es jau jūs pašā sākumā informēju, ka Juridiskā komisija principā visu šo nodaļu izsvītroja, un būtībā tas, kas bija šajā nodaļā, ir apvienots vienā - 2.pantā, ko jūs redzat 5.lappusē 4.ailītē. Man būtu priekšlikums - vispirms lūgt cienījamo Saeimu akceptēt šās nodaļas svītrošanu un līdz ar to arī nodaļas nosaukuma svītrošanu, jo tā līdz ar to ir lieka, - protams, ja Saeima pieņem komisijas koncepciju.

Sēdes vadītājs. Es lūdzu runāt skaļāk un mikrofonā!

A.Endziņš. Juridiskā komisija lūdz svītrot otrās nodaļas nosaukumu, nodaļu pašu un tās nosaukumu - "Tiesības un pienākumi".

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

A.Endziņš. 3.pants - "Tiesību un pienākumu avoti". Arī par šo pantu tika izteikti vairāki priekšlikumi - par šā panta pirmās daļas redakciju. Juridiskā komisija ierosina izteikt šo pantu jaunā redakcijā, iestrādājot tajā par šo pantu un likumprojekta otro nodaļu izteiktos priekšlikumus, un šā panta nosaukums līdz ar to būtu - "Ðā likuma subjektu tiesības un pienākumi". Panta pilnu tekstu jūs redzat 5.lappusē, 4.ailē. Kaut gan, - es atvainojos priekšsēdētāja kungam, - acīmredzot, ja mēs akceptējam šo 2.pantu šādā veidā, kā jūs redzat, tad tālāk jau ir tie priekšlikumi, kādi bija izteikti par šīs nodaļas atsevišķiem pantiem, un jūs redzat arī to, ka pamatā komisija ir atbalstījusi deputāta Karnupa priekšlikumu par šo pantu izsvītrošanu, jo, kā jau es teicu, visas tās normas pamatā tika iestrādātas 2.pantā. Un Juridiskā komisija kāpēc vadījās... Kāpēc rīkojās tā? Tāpēc, ka, rūpīgi analizējuši šo 2.nodaļu, mēs nācām pie secinājuma, ka daļa no tām tiesībām un pienākumiem, kas bija bija fiksēti otrajā nodaļā atsevišķos pantos, bija zināmā pretrunā vai savādākā redakcijā, nekā tas ir izteikts konstitucionālajā likumā "Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi", konkrēti - šā likuma trešajā nodaļā. Tāpēc mēs arī rīkojāmies tā, ka piedāvājam šā 2.panta pirmajā daļā skaidri un gaiši pateikt, ka šā likuma subjektu ekonomiskās, sociālās, personiskās un citas tiesības un brīvības, kā arī pienākumi ir noteikti konstitucionālā likuma "Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi"

3.nodaļā. Tas būtu viens. Un tālāk jau tad būtu šā panta otrajā daļā norādīts, ka līdztekus šajā likumā jau minētajām tiesībām šā likuma subjektiem ir arī citas tiesības, un šeit jau ir koncentrētā veidā, precīzāk izteikts tas, kas bija atsevišķos šīs otrās nodaļas pantos.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

A.Endziņš. Līdz ar to - acīmredzot, ja Saeima to atbalsta, - atkrīt mums diskusija par pirmā lasījuma 4.panta, 5.panta, 6.panta, 7.panta, 8.panta, 9.panta, 10.panta, 11.panta, 12.panta, 13.panta, 14.panta, 15.panta redakcijām, jo, kā jau es teicu, tas viss ir apvienots šajā likuma 2.pantā - konkrēti, šā panta pirmajā, otrajā daļā. Daļu no šiem priekšlikumiem, konkrēto analīzi, jūs varat redzēt, jo par katru priekšlikumu ir izteikts komisijas viedoklis tālākajās lappusēs.

Sēdes vadītājs. Tas izriet no deputātu akcepta, komisijas priekšlikuma, un lūdzu skatīt tad nākamo nodaļu.

A.Endziņš. Līdz ar to mums būtu jāpāriet pie likumprojekta, kāds tas bija pirmajā lasījumā, trešās nodaļas, kuras nosaukums bija - "Dokumentu prasības". Juridiskā komisija ierosina arī šo nodaļu svītrot un līdz ar to svītrot arī šīs nodaļas nosaukumu.

Sēdes vadītājs. Varbūt vajadzētu mazu komentāru.

A.Endziņš. Jo mēs atkal esam, kā jau es atzīmēju pašā sākumā, gan to, kas bija pirmā lasījuma 2.pantā, gan arī pirmā lasījuma 16.pantā, 17.pantā... mēs esam novērsuši pretrunas un esam izstrādājuši jaunu pantu: 3.pants - "Nepilsoņa pase". Un līdz ar to likumā vairs nav neviena nodaļa izdalīta, un līdz ar to būtu lieka arī šī trešā nodaļa - vēl jo vairāk tādēļ, ka mēs jau akceptējām otrās nodaļas svītrošanu.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Tālāk!

A.Endziņš. Līdz ar to arī 16.pants - "Personas dokumenti"... Juridiskās komisijas priekšlikums ir svītrot šo pantu, jo, kā jau es teicu, tas ir iestrādāts 3.pantā.

Sēdes vadītājs. Tālāk!

A.Endziņš. 17.pants - "Personas apliecība". Par šo pantu, kā jūs redzat, arī ir vesela virkne priekšlikumu, kurus ir iesnieguši deputāts Karnups, Tautas saskaņas partija, Tautsaimnieku politiskā apvienība; šie priekšlikumi ir par dažādām panta daļām. Juridiskā komisija neatbalstīja "Lîdztiesības" frakcijas priekšlikumu, neatbalstīja arī deputāta Karnupa priekšlikumu par panta papildināšanu ar jaunu trešo daļu, daļēji iestrādājot šo priekšlikumu pārejas noteikumos, un izteica šo pantu jaunā redakcijā, pieņemot arī deputāta Karnupa priekšlikumu par ceturto daļu un Demokrātiskās partijas frakcijas un frakcijas "Lîdztiesība" priekšlikumus par šā panta ceturto daļu, kā arī daļēji pieņemot Tautsaimnieku politiskās apvienības frakcijas un Tautas saskaņas partijas frakcijas priekšlikumu. Juridiskās komisijas ierosināto redakciju (3.pants - "Nepilsoņa pase", kurš sastāv no piecām daļām) jūs redzat 4.ailē, un pasvītrotais teksts - tās ir tātad izmaiņas, kā arī tas, kas ir iestrādāts iekšā no šiem priekšlikumiem.

Sēdes vadītājs. Pēteris Tabūns - Latvijas Nacionālās neatkarības kustība. Lūdzu!

P.Tabūns (LNNK).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Es gribēju sākt runāšanu faktiski jau ar pašu nosaukumu un varētu runāt par katru pantu, bet nav jau tam nozīmes. Nav jau tam īpašas nozīmes, jo mēs te radām tādu likumu, kas izsauc absolūtu neizpratni. Par to mēs esam runājuši sen. LNNK jau pērn, gada sākumā, ir iesniegusi veselu likumu paketi par ārvalstniekiem, bezvalstniekiem un pārējo, kas visa tika noliegta, un ir izveidots jauns fantastisks likums, kāda nav nekur pasaulē vai kādā valstī. Protams, te ir daudzi, kas ceļojuši pa pasauli un zina labāk par mani pasauli, bet lai man pastāsta, kurā valstī ir likums par atsevišķas citas valsts pilsoņiem, pie tam vēl nebijušas, tas ir, bijušas, bet neesošas valsts pilsoņiem?! Vai Vācijā ir likums par turkiem (Starpsauciens no zāles: "Nav!") vai vēl par kaut ko, par kādas citas valsts pilsoņiem? Mēs to esam izdomājuši, un tagad no panta uz pantu, aulekšiem, it kā LNNK un citi Nacionālā bloka un nacionāli noskaņoti deputāti būtu vienisprātis, iet tik uz priekšu! Un tā laikam arī paliktu pārliecībā cilvēki, ka nu mēs esam piekrituši šim likumam. Godīgi sakot, tas būtu nosaucams par jaunu bijušo PSRS pilsoņu privilēģiju likumu - jaunu, tādu jau ir daudz. Tāpēc es nevarēju nerunāt, nevarēju klusēt un esmu nācis tribīnē, lai pateiktu savu kategorisku "nç", šādam likumam kopumā. Jo mēs jau pārvēršamies par kaut ko absolūti nesaprotamu, veidojot, slēdzot līgumus, veidojot likumus aiz visādiem humāniem apsvērumiem, kā rakstīts dažādos līgumos. Piemēram, par braucieniem no Latvijas uz Krieviju un atgriešanos. Es citēšu tikai 2.pantu, tam ir cieša sakarība ar to, ko mēs šodien atkal apspriežam un aulekšiem skrienam, lai pēc dažām minūtēm nobalsotu kopumā par šo likumu. Un 2.pants skan šādi: šīs pagaidu vienošanās 1.pantā minēto pilsoņu bērniem, sasniedzot 16 gadu vecumu, Latvijas varas iestādes izdod PSRS pilsoņa iekšējo pasi ar atzīmi tajā, ka viņi pastāvīgi dzīvo Latvijas Republikā, kas atļauj bez vīzas izbraukt no valsts un atgriezties dzīvesvietā Latvijas Republikā. Nu vai tas nav smieklīgi? Mēs - neatkarīga valsts - un daudzi, visi, sit sev pie krūtīm, ka esam neatkarīga valsts, - turpina izdot PSRS, tātad vairs neesošas valsts, pases, piešķir tās jaunajiem pilngadību sasniegušajiem cilvēkiem un lepojas ar to! Un atcerieties, - vasarā pietrūka, nebija vairs ko izsniegt šīs pases. Nezinu, - vai vienošanās kārtībā vai slēdzot kaut kādu līgumu, vai par lielu naudu Krievijā atkal iegādājās šīs pases, un tagad desmitiem, desmitiem atkal tiek izsniegtas bijušo PSRS pilsoņu ārzemju pases un viņi lido uz visām pusēm kā brīvi putni, kur patīk un kā patīk, - gan uz Krieviju, no turienes atpakaļ un pa pasauli... Nu paklausieties, cilvēki mīļie! Ko tad mēs darām? Un arī šo likumu tagad pieņemot dziļā vienprātībā... kad tad mēs?.. Pēc dažiem mēnešiem ķersimies klāt un veidosim likumu par ārvalstniekiem un bezvalstniekiem? Tā es saprotu. Ja mēs izveidojam šo - kaut kādu īpašu likumu bijušajiem PSRS pilsoņiem, tad laiks būs ķerties pie normāla likuma par ārvalstniekiem un bezvalstniekiem. Es daudz varētu runāt, bet es saprotu, ka Endziņa kungs, kā slavens jurists, kāps tribīnē un teiks - Tabūnam nav taisnība atkal, jo, redziet, Tabūns bērnībā slimojis ar cūciņām vai viņam bijusi plakanā pēda un tāpēc viņam nav taisnība! Viņš jau to te ir demagoģiski piekopis un darījis, tā ka es par to nebrīnīšos, ja viņš šodien arī to pašu teiks, bet, cienījamie kolēģi, es nevarēju klusēt un pasaku, ka es kategoriski iebilstu pret šādu likumu un vispār nepiedalīšos balsošanā.

Sēdes vadītājs. Vai vēl ir pieteikušies deputāti? (No zāles deputāte I.Grava: "Es drīkstu?") Lūdzu! Ilga Grava - Demokrātiskā partija.

I.Grava (DP).

Klausoties Tabūna kungu un rodoties tādām pārdomām, man jāsaka: žēl, Tabūna kungs, ka jūs neesat pakonsultējies, jo jūsu frakcijā ir vēsturnieki, kas jums varētu uzdot tādu pašu jautājumu, kādu es jums uzdošu tūlīt. Nosauciet man vēl vienu pasaules valsti, kur 50 gadus bija robeža vaļā un brīvi brauca iekšā visi, kas gribēja, no citām kaimiņvalstīm? Kur vēl tas bija?.. (No zāles deputāts P.Tabūns: "Es Jums atbildēšu!") Tabūna kungs, es jūs nepārtraucu... (No zāles deputāts P.Tabūns: "Jûs man prasījāt atbildi!") paklusējiet. Redziet, Tabūna kungs, mazliet vajag arī padomāt, kad grib Latviju ievest Eiropas politiskajā apritē. Jūs nebijāt klāt, bet Lamberga kungs

bija klāt, kad mēs ar Martinesa kungu diskutējām - vai Latvijai ir savas īpatnības, vai Latvijai ir savas īpatnējās nacionālās problēmas, kas ir jāsaprot citām Eiropas valstīm, un kādas ir mūsu pilsonības problēmas, kā mums ir jārisina jautājums par ārvalstnieku, bezvalstnieku likumu, ka mēs nevaram tik vienkāršoti to darīt, un ka vārdi "Eiropa - mūsu vienotās mājas" un "Eiropas federālā zeme" Latvijai skan diezgan nepieņemami. Lai gan saturs ir iekšā un tās nav tās "vienotās mājas", kurās mēs dzīvojām. Un tāpēc šobrīd paziņot, ka Latvija ir tāda pati, kā ir bijusi 1939. gadā... Tur man uz galda stāv Ministru kabineta protokoli no 1940. gada jūlija. Mūsu pašu Ministru kabinets jau to robežu taisīja vaļā un laida iekšā. Un, ja mēs neatzīstam šo Latvijas īpatnību, ja mēs neatzīstam, ka bijušās PSRS republikas, kas ir ieguvušas savu neatkarību, ir savādākā statusā nekā Vācija pret turkiem, tad mums nav vērts vairāk runāt tālāk par savu attiecību nokārtošanu un ieiešanu Eiropā. Mums tas ir jāatzīst, un mums tas ir pasaulei jāparāda. Mums ir jāpasvītro šīs īpatnības, kādas mums ir šeit uzliktas no vēstures puses. Un tāpēc nav nekāds brīnums un ir tikai pasaulei jāparāda, kāpēc mēs pieņemam šādus likumus. Jo tad paliek otra variācija - dabūt viņus ārā, kā tas visbiežāk skan. Tabūna kungs, man gribas jums teikt - ņemiet plinti rokā un daboniet viņus ārā, nevis šeit no tribīnes runājiet, kad, kā jūs pats sakāt, jums negribas runāt!

Sēdes vadītājs. Alfrēds Žīgurs - Latvijas Nacionālās neatkarības kustība.

A.Žīgurs (LNNK).

Godājamais Prezidij! Godājamie kolēgas! Mēs pieskārāmies pie tādas lietas, kur nu Gravas kundzei nav taisnība. Kad karš beidzās, tad vācu tautības pilsoņi brutālā veidā tika izmesti no Čehoslovakijas, toreizējās, jeb tagadējās Čehijas, un tāpat no Polijas. Dānija un Holande izraidīja vāciešus, bet, saprotams, kulturālā veidā. Bet šeit, Latvijā, kas ir noticis? Mums ir okupācija, ko krievi dažreiz atzīst, dažreiz neatzīst, bet nu jau mēs Saeimā sākam paši jau tā kā neatzīt, ka te būtu okupācija bijusi. Mēs taču nevaram atstāt šos, ko... Apvienoto Nāciju hartas, ja, nemaldos, 49. paragrāfs saka, ka nedrīkst šo valsti okupēt, iesaukt karaspēku un tā tālāk, un viņiem ir jāatstāj pēc okupācijas jeb šitā okupācija jāizbeidz, un šī okupācija nav šeit izbeigusies. Šie cilvēki ir palikuši, un mēs tagad runājam, ka šiem okupantiem - tas varbūt iznāk konfliktā ar Apvienoto Nāciju noteikumiem - iedosim pavalstniecību. Nu kādēļ? Kāds pamats tur ir? Tur nekāda pamata nav. Tikai tāpēc, ka Krievija liela un Latvija maza un viņa mums brēc virsū. Jūs žņaudzat nost mums latviešus. Kādā sakarībā? Nu, Čečenijas, jo Čečenija, redziet, arī grib būt brīva un neatkarīga. Un mums taču ir tās Apvienotās Nācijas, un katrs cilvēks saprot, ka tai tautai jeb tiem cilvēkiem, kas šinī zemē dzīvo un dzīvojuši, ar savām saknēm ir ieauguši, - viņiem pienākas sava brīvība un neatkarība un otra tauta nevar ienākt un pieprasīt viņu tiesības sev. Tas taču neiet cauri, vai ne? Un nu tagad tiešām ir tā, kā varbūt Tabūna kungs teica, - ka Endziņa kungs ir kvalificēts jurists... labi, varbūt viņš pats nedomā to, bet katrā ziņā "Latvijas ceļš" ir tas, kurš arī viņam diktē un ar kuru viņam ir jāsadarbojas. Nu labi. Mēs jau zinām tagad tos rezultātus - 36 balsis plus... varbūt tagad, kā manis godājamais Kides kungs... un tāpat ir arī depresētie cilvēki... bet nu arī viņiem ir tāpat, viņiem ir jāpiebalso... Nu Nacionālais bloks paliek, vai ne, otrā pusē, bet rezultāti jau tagad ir zināmi. Un šāds ir tas jaunais likums, ko mēs liekam priekšā. Nē, tas latviešu tautai nav pieņemams. Varbūt mums Saeimā ir pieņemams, bet latviešu tautai kā tādai tas nav pieņemams. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītājs. Indulis Bērziņš - "Latvijas ceļš". Lūdzu!

I.Bērziņš (LC).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Es tomēr aicinu nerunāt latviešu tautas vārdā, Žīgura kungs, jo latviešu tauta, izvēlot... Latvijas pilsoņi, izvēlot šo parlamentu, vadījās arī no tā, kā mēs

tad teicām, kāds būs Pilsonības likums. "Latvijas ceļš" pildīja savu solījumu attiecībā pret Pilsoņu likumu un attiecībā pret šo likumu, kas ir loģisks iepriekšējā likuma turpinājums. Un, ja vēlēšanu rezultāti bija tādi, tad bija... arī latviešu tauta un Latvijas pilsoņi savu izvēli izdarīja vēlēšanās. Tā ka šeit atsaukties uz kaut kādu mistisku "Latvijas ceļu", kas diktē Endziņam, jeb uz latviešu tautu, kas nekad nepiedos un nekad nesapratīs, nevajadzētu. Es domāju, visus mūs ievēlējuši reāli Latvijas vēlētāji, zinot, kādus uzskatus mēs paudām, pārstāvējām un pārstāvam. Paldies.

Sēdes vadītājs. Lūdzu... bet tad tikai vienu minūti dosim jums, jo būs pārtraukums. Aristids Lambergs.

A.Lambergs (LNNK).

Man ir jautājums Bērziņa kungam. Vai priekšvēlēšanu kampaņā jūs staigājāt pa Latviju apkārt ar savu Pilsonības likumu? (No zāles deputāts A.Panteļējevs: "Jâ!") Ja jūs to būtu darījuši, jūs šeit nebūtu 36. To es varu apgalvot. Un muļķīgi ir tagad tādā veidā apgalvot, ka jūs priekšvēlēšanu kampaņā staigājāt apkārt ar savu Pilsonības likuma versiju. Jā? Paldies par uzmanību. (No zāles deputāts A.Lambergs A.Panteļējevam: "Nevajag teikt to, kā nav!")

Sēdes vadītājs. Debates pabeigtas. Lūdzu! Referentam vārds.

A.Endziņš (LC).

Cienījamo priekšsēdētāj, cienījamie deputāti! Es atturēšos no deputāta Tabūna kunga runas komentāriem, neradīšu viņam šo prieku, es gribētu tikai mazliet... dažus vārdus bilst par deputāta Žīgura kunga izteikumiem, ka ir runa par pilsonību vai pilsoņu pases izsniegšanu, vai kaut kas tamlīdzīgs... Žīgura kungs, padomju laikos Krievijā un laikam arī daudzās citās republikās laukos cilvēkiem nebija pases. Kāpēc? Tāpēc, lai viņi tiktu piesaistīti savam kolhozam un mirtu tur badu, nevis dotos uz pilsētu kaut kur strādāt. Šeit ir tieši otrādi. Ir, kā saka, dokuments, ar kuru viņš var arī ceļot, izbraukt un arī brīvi atgriezties, bet tas varbūt viņam radīs iespēju izvēlēties arī kādu citu valsti, ja viņam šī valsts dos tādu iespēju. Bet mēs, neizdodot dokumentu, rīkosimies tāpat kā Padomju Savienības laikā - piesaistīsim šos cilvēkus šeit. Žīgura kungs, padomājiet par to! Tas man būtu viss. Paldies.

Sēdes vadītājs. Godātie deputāti! Vēl divas minūtes. Es aicinu izdarīt balsojumus par tām debatēm, ko mēs tikko esam veikuši, un tad izsludināsim pārtraukumu.

Pirmais būs balsojums par deputāta Karnupa redakciju 17. pantam - papildināt šo pantu ar jaunu trešo daļu šādā redakcijā: "Personas apliecības tiek pielīdzinātas pastāvīgas uzturēšanās atļaujām un šā likuma subjektu turpmāko tiesisko statusu nosaka šis likums un Latvijas Republikas likums "Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā."" Lūdzu, balsosim par šo redakciju! Lūdzu rezultātu. Par - 21, pret - 34, atturas - 12.

Vai tagad mēs varam balsot par komisijas ieteikto 3. panta redakciju? Lūdzu, balsosim par komisijas ieteikto 3. panta redakciju! Lūdzu rezultātu! Par - 43, pret - 5, atturas - 8. Pieņemts.

Pārtraukums līdz 15.30.

(Pārtraukums)
Sēdi vada
Latvijas Republikas 5.Saeimas priekšsēdētājs

Anatolijs Gorbunovs.

Sēdes vadītājs. Reģistrācija kvoruma noteikšanai! Reģistrēsimies! Lūdzu rezultātu! Reģistrējies ir 51 deputāts. Turpinām izskatīt likumprojektu "Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, statusu". 4.pants.

A.Endziņš. Tas ir 4.pants pēc komisijas varianta, jeb 18.pants - "Bijušās PSRS pilsoņa pases apmaiņa pret personas apliecību", kā tas bija pirmā lasījuma redakcijā. Juridiskā komisija ierosina izteikt pantu jaunā redakcijā un kā 4.pantu - "Nepilsoņa pases izsniegšana un nodošana".

Sēdes vadītājs. Vai pret jauno redakciju deputātiem ir iebildes? Nav. Pieņemts.

A.Endziņš. Pirmā lasījuma 19.pants - "Starptautisko līgumu piemērošana". Šeit ir priekšlikums no Ārlietu komisijas - izteikt pantu citādākā redakcijā. Juridiskās komisijas priekšlikums ir šo pantu svītrot. Motivācija ir tāda, ka mums jau ir speciāls likums par starptautiskajiem līgumiem, to noslēgšanu, kā arī Konstitucionālajā likumā... par likumu un citu normatīvo aktu spēkā stāšanās kārtību un to spēkā esamību ir skaidri un gaiši pateikts, ka, ja ir kolīzija starp valsts iekšējo normatīvo aktu un starptautisko aktu, kam Saeima ir pievienojusies un ko tā ir ratificējusi, tad ir spēkā šī starptautiskā norma. Un tāpēc šis pants šeit tādā vai citādā redakcijā ir būtībā lieks. Tāpēc mēs lūdzam atbalstīt Juridiskās komisijas priekšlikumu par šā panta svītrošanu.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes pret šo komisijas priekšlikumu? Nav. Pieņemts. Tālāk!

A.Endziņš. Tālāk ir Juridiskās komisijas priekšlikums - papildināt likumu ar jaunu pantu, kura nosaukums ir "Nobeiguma noteikumi". Redakciju jūs redzat; šeit vienīgi jāpiebilst, ka šā panta pirmajā daļā, kur ir rakstīts: "Ðā likuma 2.-5. pants attiecas...," pareizāk būtu - "2.-4." Šeit ir neliela neprecizitāte ieviesusies. Tehniska kļūda.

Sēdes vadītājs. Lūdzu runāt skaļāk un tuvāk mikrofonam!

A.Endziņš. Šeit vajadzētu izlabot: šā likuma 2.-4.pants, nevis 2.-5.pants. Jo 5.pants ir "Nobeiguma noteikumi".

Sēdes vadītājs. Tālāk, lūdzu!

A.Endziņš. Tālāk ir priekšlikumi par šā likumprojekta papildināšanu. Protams, šie priekšlikumi ir par pirmā lasījuma redakciju. Un ir frakcijas "Līdztiesība" priekšlikums - papildināt šo likumprojektu ar 19.-a pantu "Citu Latvijas Republikas likumu piemērošana". Tur rakstīts: "Ja citā Latvijas Republikas likumā, izņemot konstitucionālo likumu "Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi", paredzēti citādi noteikumi nekā šajā likumā, tad piemērojams šis likums." Juridiskā komisija šo priekšlikumu neatbalstīja tādā veidā, jo praktiski šis priekšlikums ir iestrādāts šā likuma 2.panta redakcijā. 2.panta 3.daļa.

Sēdes vadītājs. Vai iesniedzējiem ir iebildes? Nav. Tālāk!

A.Endziņš. Tālāk ir deputāta Karnupa priekšlikums papildināt likumprojektu ar jauniem pantiem - 21. un 23. pantu. Juridiskā komisija šos priekšlikumus par šāda veida papildinājumiem neatbalstīja.

Sēdes vadītājs. Vai balsojums ir nepieciešams? Nav. Tālāk!

A.Endziņš. Tālāk. Vēl ir priekšlikums - papildināt likumprojektu ar "Pârejas noteikumiem". Ir deputāta Karnupa priekšlikums papildināt likumprojektu ar diviem punktiem - pirmo un otro. Deputāta Karnupa priekšlikuma pirmais punkts ir daļēji iestrādāts 5.pantā, tas ir, "Nobeiguma noteikumos". Bet deputāta Karnupa priekšlikuma 2.punkts Juridiskajā komisijā netika akceptēts.

Sēdes vadītājs. Vai ir iebildes pret komisijas piedāvāto priekšlikumu? Nav. Akceptēts.

A.Endziņš. Pēdējais priekšlikums ir - papildināt likumprojektu ar pārejas noteikumu, ko ir iesniegusi Tautas saskaņas partijas frakcija un Tautsaimnieku politiskās apvienības frakcija. Arī to Juridiskā komisija neatbalstīja, motivējot to tādējādi, ka faktiski jau šis uzdevums izriet no 2.panta 3.daļas, un arī ar to, ka termiņš - mēneša laikā - ir diezgan nereāls, lai varētu sakārtot visu likumdošanu un iesniegt. Tas nozīmē, ka, ja mēs tādu akceptēsim, tad praktiski mēs nostādīsim Ministru kabinetu, manuprāt, tādā situācijā, ka viņi nevarēs šo termiņu ievērot. Katrā gadījumā pilnā apjomā.

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildes? Nav. Akceptēts.

A.Endziņš. Līdz ar to visi priekšlikumi ir izskatīti, un lūdzu cienījamo Saeimu akceptēt šo likumprojektu otrajā lasījumā. (No zāles deputāts A.Lambergs: "Priekšsēdētāj, vai nevar atlikt balsošanu par šo likumu? Nevar?")

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Lūdzu, balsosim par likumprojekta "Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, statusu" pieņemšanu otrajā lasījumā! Balsojam. Lūdzu rezultātu! 35 - par, 1 - pret, 4 - atturas. Nav kvoruma.

Lūdzu vēlreiz zvanu! Lūdzu, balsosim vēlreiz par likumprojekta "Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, statusu" pieņemšanu otrajā lasījumā! Lūdzu rezultātu! 36 - par, 1 - pret, 5 - atturas. Arī otrreiz nav kvoruma. Līdz ar to Saeimas sēde ir slēgta. (Zālē troksnis.)

Godātie deputāti! Tiešām reģistrācija ir jārīko sēdes laikā, bet, tā kā sēde ir slēgta, tad reģistrācija nav iespējama. Bet, ņemot vērā mūsu līdzšinējo praksi - un sēdes vadītājs nedrīkstētu no tās atkāpties, lūdzu reģistrēties! Reģistrēsimies!

Zigurdu Tomiņu lūdzu nosaukt klāt neesošos deputātus!

Z.Tomiņš (Saeimas sekretāra biedrs).

Nav reģistrējušies:

Andris Ameriks,

Valdis Birkavs,

Inese Birzniece,

Olafs Brūvers,

Māris Budovskis,

Ilmārs Dāliņš,

Irēna Folkmane,

Māris Grīnblats,

Andris Gūtmanis,

Viesturs Pauls Karnups,

Ojārs Kehris,

Aleksandrs Kiršteins,

Odisejs Kostanda,

Andrejs Krastiņš,

Ludmila Kuprijanova,

Janīna Kušnere,

Jānis Lagzdiņš,

Oļģerts Pavlovskis,

Aleksandrs Pētersons,

Indra Sāmīte,

Joahims Zīgerists.

Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītājs. Nākamā sēde 19.janvārī.

Redaktores: L.Bumbura

Datorspeciālistes: B.Strazdiņa, S.Bērziņa, M.Ceļmalniece, I.Kuzņecova

Korektores: D.Kraule, J.Kurzemniece, S.Stikute

SATURA RĀDĪTĀJS
1995.gada 12.janvāra ziemas sesijas sēde

Par darba kārtību - 1.lpp.

Valsts prezidenta vēstule Saeimas priekšsēdētājam - 2.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par vienošanos starp Igaunijas Republiku, Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku par kopīgas miera uzturēšanas vienības izveidošanu"" - 2.lpp.

Par likumprojektu "Par Valsts prezidenta standartu, Saeimas priekšsēdētāja karogu un Ministru prezidenta karogu" - 3.lpp.

Par likumprojektu "Par vienošanos starp Latvijas Republiku un Šveices Konfederāciju par tirdzniecību ar lauksaimniecības produktiem" - 3.lpp.

Par likumprojektu "Par Eiropas padomes statūtiem" - 3.lpp.

Lēmuma projekts "Par deputāta A.Čepāņa amata savienošanu ar citu algotu darbu" - 3.lpp.

Lēmuma projekts "Par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu likumprojektam "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo fondu privatizāciju" otrajam lasījumam" - 3.lpp.

Latvijas Republikas tieslietu ministra R.Apsīša atbilde uz deputātu V.P.Karnupa, A.Kiršteina, A.Krastiņa, A.Žīgura un I.Kalniņa jautājumu par tiesu piesēdētāju darba materiālo nodrošinājumu

Ziņo - tieslietu ministrs R.Apsītis - 4.lpp.

Latvijas Republikas Ministru prezidenta M.Gaiļa atbilde uz deputātu I.Silāra, O.Grīga, M.Bekasova, A.Stankēvičas, A.Krastiņa un A.Līgotņa jautājumiem, kas saistīti ar likumprojektu "Par valsts noslēpumu"

Ziņo - valsts reformu ministre - V.A.Tērauda - 5.lpp.

Priekšlikums - dep. I.Silārs - 7.lpp.

Debates - dep. I.Silārs - 8.lpp.

Par izmaiņām darba kārtībā - 11.lpp.

Pieprasījumu komisijas atzinums par pieprasījumu Ministru prezidentam M.Gailim, finansu ministram A.Piebalgam un zemkopības ministram Ā.Ūdrim par 1994.gada dotāciju izmaksu lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem, par neatvērtā finansējuma izmaksāšanu investīcijām, zemju izpirkšanai, cukura fondam un par to, kā valdība gatavojas realizēt pasludināto lauku prioritāti

Ziņo - dep. G.Bērziņš - 11.lpp.

Pieprasījumu komisijas atzinums par pieprasījumu Ministru prezidentam M.Gailim un finansu ministram A.Piebalgam par asignējumiem Krājbankai mērķ-aizņēmumu obligāciju atpirkšanai

Ziņo - dep. G.Bērziņš - 12.lpp.

Ministru prezidenta ziņojums par valdības 100 dienu darbu

Ziņo - Latvijas Republikas Ministru prezidents M.Gailis - 13.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedrs Z.Tomiņš - 32.lpp.

Ministru prezidenta ziņojums par valdības simts dienu darbu (turpinājums)

Ziņo - Latvijas Republikas Ministru prezidents M.Gailis - 32.lpp.

Debates - dep. J.Janeks - 36.lpp.

- dep. J.Lucāns - 39.lpp.

- dep. A.Žīgurs - 43.lpp.

- dep. J.Sinka - 46.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumā "Par humāno palīdzību"" (1.lasījums)

Ziņo - dep. A.Prēdele - 49.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Krimināprocesa kodeksā" (2.lasījums)

Ziņo - dep. A.Līgotnis - 50.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par maizes ražošanas valsts uzņēmumu privatizāciju"" (2.lasījums)

Ziņo - dep. J.Zaščerinskis - 51.lpp.

Debates - dep. A.Seile - 53.lpp.

- dep. G.Bērziņš - 53.lpp.

- dep. Z.Tomiņš - 55.lpp.

- dep. V.Novakšānovs - 56.lpp.

Paziņojums - dep. J.Sinka - 60.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedrs Z.Tomiņš - 60.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par sabiedriskajām organizācijām un to apvienībām"" (1.lasījums)

Ziņo - dep. J.Lagzdiņš - 62.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Hipotēku un zemes banku" (3.lasījums)

Ziņo - dep. V.Novakšānovs - 66.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas un Islandes Republikas konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu"
(1.lasījums) (Steidzams)

Ziņo - dep. A.Poča - 74.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas un Čehijas Republikas konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu" (1.lasījums)
(Steidzams)

Ziņo - dep. A.Poča - 75.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par darba aizsardzību""

(2.lasījums)

Ziņo - dep. P.Elferts - 76.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Darba likumu kodeksā"

(2.lasījums)

Ziņo - dep. P.Elferts - 77.lpp.

Replika - dep. Z.Tomiņš - 77.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par valsts tehnisko uzraudzību" (2.lasījums)

Ziņo - dep. A.Čepānis - 79.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par Valsts darba inspekciju"" (2.lasījums)

Ziņo - dep. A.Čepānis - 80.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību""

(2.lasījums)

Ziņo - dep. A.Čepānis - 81.lpp.

Likumprojekts "Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav

Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, statusu"

(2.lasījums) (Pārtraukts)

Ziņo - dep. A.Endziņš - 81.lpp.

Debates - dep. P.Tabūns - 90.lpp.

- dep. I.Grava - 91.lpp.

- dep. A.Žīgurs - 93.lpp.

- dep. I.Bērziņš - 94.lpp.

- dep. A.Lambergs - 94.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedrs Z.Tomiņš - 99.lpp.